

JAARVERSLAG 2014

 Finabank

Het directieteam van Finabank:

Van links naar rechts op de foto:

Almar Giesberts, *Chief Commercial Officer*

Eblein G. Frangie, *Chief Executive Officer*

Coenraad Valk, *Deputy Chief Financial and Operational Officer*

Inhoudsopgave

Een schets van Finabank	04
Missie, visie en kernwaarden	05
Kerncijfers 2010 – 2014	06
Organogram	07
Verslag van de Raad van Commissarissen	08
Aandeelhouders, Raad van Commissarissen en Directie	12
Verslag van de Directie	16
Inleiding	16
Het economische omgevingsklimaat	16
Het financiële bedrijf van de Bank	18
De operationele bedrijfsvoering	22
Vooruitzichten 2015	24
Dankbetuiging	25
Jaarrekening 2014	27
Balans per 31 december 2014 (Vóór winstbestemming)	28
Winst- en Verliesrekening over 2014	29
Kasstroomoverzicht over 2014	30
Toelichting op de Jaarrekening 2014	31
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	53
 Annual report 2014	55

Een schets van Finabank

Finabank N.V. is opgericht in 1990 en uitgegroeid tot de derde grootste bank in Suriname. Finabank heeft drie vestigingen en acht geldautomaten. Haar activa per ultimo 2014 bedroeg SRD 553,8 miljoen. Finabank heeft 110 medewerkers.

De Raad van Commissarissen (RvC) is verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van de Directie en staat de Directie bij met advies. De RvC bestaat uit personen uit het bedrijfsleven en andere sectoren van de samenleving. De Directie is belast met het dagelijkse bestuur.

Per 1 januari 2014 bestond de Directie uit de Chief Executive Officer (CEO) Eblein Frangie en Chief Operating Officer (COO) Davy Pawironadi. Per 31 december 2014 heeft laatstgenoemde de bank verlaten. Het directieteam is per 1 september 2014 versterkt met de indiensttreding van een Chief Commercial Officer (CCO), de heer Almar Giesberts, en per 1 december 2014 met de Deputy Chief Financial and Operating Officer, de heer Coenraad Valk.

De bank richt zich op de zakelijke markt door het aanbieden van producten zoals giro- en spaarrekeningen, cash pooling accounts, investerings- en rekening-courantkredieten, bankgaranties, forex en foreign transfer business, Point of Sale faciliteiten en e-commerce betalingsopties. Op de consumentenmarkt biedt zij giro- en spaarrekeningen, persoonlijke leningen, hypotheken, betaalinstrumenten (waaronder automated teller machines), creditcards en internetbanking aan.

Finabank combineert persoonlijke service met professionele expertise. Haar portefeuille bestaat uit zakelijke en particuliere klanten die waarde hechten aan duurzaam partnerschap en op maat gesneden oplossingen. De bank levert verantwoorde en innovatieve diensten, waarbij de belangen van de klanten voorop staan.

Onze strategie is gericht op het behalen van een aanvaardbaar aandeel in de bancaire markt. Uitgangspunten hierbij zijn onze eerdergenoemde kernwaarden en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De bank ondersteunt sociaal economische ontwikkelingen en initiatieven.

In januari 2014 heeft Finabank een emissietraject ingezet om haar sterke groei te bestendigen, te kunnen voldoen aan de vereisten van de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen en aan de nieuwe stringenter richtlijnen van haar officiële toezichthouder, de Centrale Bank van Suriname (CBvS), en om infrastructurele investeringen te kunnen financieren. Het emissietraject is succesvol verlopen, waarbij zowel nationale als internationale partijen hebben ingeschreven. Na een gedegen onderhandelingsfase, due diligence onderzoek en selectieprocedure is het aandelenkapitaal uiteindelijk met ruim SRD 34 miljoen uitgebreid.

MISSIE, VISIE EN KERNWAARDEN

Missie

Wij zijn een moderne bank die innovatieve financiële producten en diensten op de markt brengt teneinde de wensen van onze klanten met betrekking tot hun financiële behoeften te realiseren.

Visie

Wij bieden op maat gesneden, kwalitatief hoogwaardige financiële producten en diensten aan en streven naar een duurzaam partnerschap met onze klanten.

Kernwaarden

Klantgeoriënteerd: de klant staat centraal in onze organisatie. Wij denken vanuit zijn legitieme behoeften en wensen.

Continu verbeteren: wij werken voortdurend aan verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening door aanpassing van onze organisatie aan de dynamische omgeving.

Transparantie: wij waarborgen een integere en transparante bedrijfsvoering, gericht op het behoud van het vertrouwen van de cliënten in onze bank.

Deskundigheid: deskundige en gemotiveerde medewerkers werken aan het voldoen aan de behoeften en wensen van de klant en aan een verantwoord risicobeheer.

Doelstelling

Wij streven naar een duurzame groei, vergroting van het marktaandeel van onze bank en naar een evenwichtige behartiging van de belangen van alle stakeholders.

Strategie

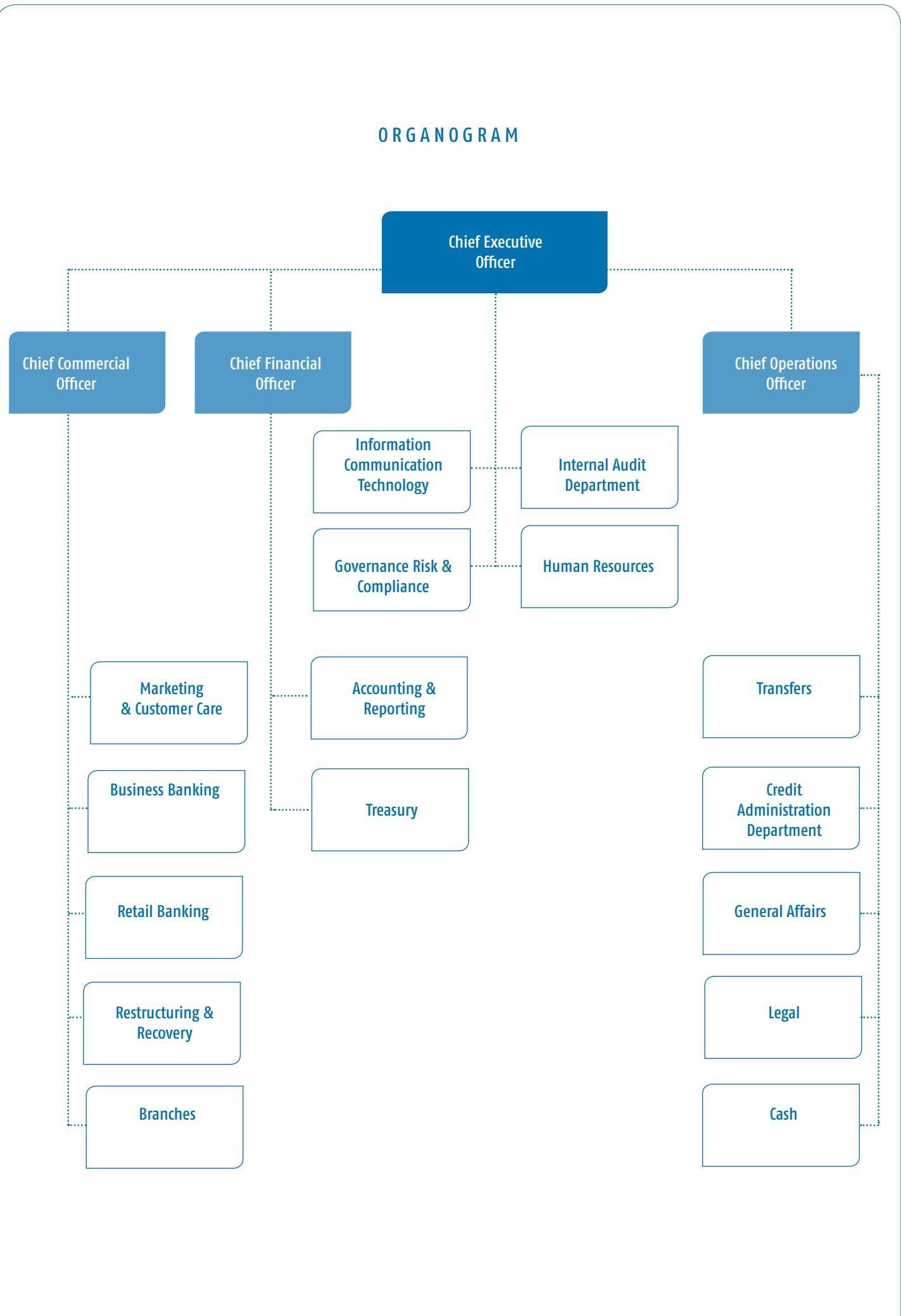
Ons beleid is gebaseerd op de beginselen van een sociale bedrijfsvoering, waarbij de hoogste normen in acht worden genomen, onder meer op het gebied van risicomanagement en compliance.

Stakeholders

Wij hechten waarde aan een actieve betrokkenheid van alle stakeholders bij het functioneren van de bank, voeren een transparant beleid en staan open voor feedback op onze bedrijfsvoering.

KERNCIJFERS 2010 - 2014

(in duizenden SRD)	2014	2013	2012	2011	2010
Resultaten					
Renteresultaat	29,026	24,369	20,478	13,242	9,487
Overige baten	8,168	7,618	6,637	4,882	3,728
Totale baten	37,194	31,987	27,115	18,124	13,215
Bedrijfslasten	19,850	17,432	14,948	12,519	9,570
Voorziening kredietrisico's	5,250	5,182	5,221	706	158
Bedrijfsresultaat voor belastingen	12,095	9,373	6,946	4,899	3,487
Nettowinst	7,741	5,999	4,445	3,135	2,232
Balans					
Activa					
Kasmiddelen	115,946	124,960	102,323	106,825	69,518
Vorderingen op kredietinstellingen	29,121	18,775	25,760	14,273	51,464
Vorderingen op klanten	313,336	288,138	225,271	161,897	112,483
Overige activa	95,348	39,562	48,332	14,371	10,695
Balanstotaal	553,751	471,435	401,686	297,366	244,160
Passiva					
Schulden aan kredietinstellingen	28,228	40,323	44,285	115	1,775
Schulden aan klanten	430,988	381,743	316,192	275,457	227,203
Langlopende schulden	3,065	-	-	-	-
Overige passiva	24,736	24,949	22,775	7,567	4,894
Eigen vermogen	66,735	24,421	18,434	14,227	10,288
Balanstotaal	553,751	471,435	401,686	297,366	244,160
Ratio's (in %)					
Return on equity	17	28	27	26	24
Return on assets	2	1	1	1	1
Loan loss provision ratio	3	4	3	2	4
Non performing ratio	1	3	3	6	7
Loan to deposit ratio	76	79	74	61	52
Operational ratio	53	54	55	69	72
Winstratio	47	46	45	31	28
Capital Ratio	12	5	5	5	4
BIS-ratio	15	8	8	8	8
Aantal medewerkers	110	93	89	84	81

President-Commissaris

Cornelis Dilweg

Verslag van de Raad van Commissarissen

Het verslagjaar 2014 was een bijzondere voor onze bank. In januari 2014 werd gestart met het uitvoeren van het strategisch plan 2014–2016, dat was opgesteld in 2013, door de RvC samen met de Directie en de afdelingsmanagers. Een van de belangrijkste strategische doelen was het versterken van de solvabiliteit van de bank en tegelijkertijd voldoen aan de verplichtingen voortvloeiende uit de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen 2011 voor wat betreft de aandeelhoudersstructuur. Wij kijken tevreden terug op een succesvol emissietraject, waarbij het kapitaal met ruim SRD 34,7 miljoen is versterkt en de solvabiliteit van de bank met 7% is toegenomen van 8% naar 15%. Gedurende dit traject zijn tevens de statuten van de bank aangepast aan vooroernemde wet en aan de moderne internationale eisen die gesteld worden aan banken.

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders 2013 besloten de aandeelhouders, op voorstel van de RvC, het aantal raadsleden uit te breiden van vijf naar zeven. Hierop heeft de CBvS in december 2014 de benodigde verklaring van geen bezwaar afgegeven. Tot de RvC zijn vervolgens mevrouw Shirley Sowma-Sumter en de heer Ferdinand Welzijn toegetreden.

Financieel gezien is het verslagjaar 2014 voor onze bank goed verlopen, mede dankzij een redelijk gunstig macro-economisch klimaat en een dynamische bedrijfsvoering door de Directie en het personeel. Om het functioneren van het bestuur van de bank verder te verbeteren is het 'Handboek Deugdelijk Bestuur', bestaande uit reglementen voor de Directie en de RvC, corporate governance voorschriften en integriteitscodes, in de organisatie ingebed.

De focus van de Raad bij het vervullen van zijn taak is gericht op het belang van de bank en haar belanghebbenden, daarbij staat de RvC de Directie met raad terzijde. In het verslagjaar heeft de RvC 12 vergaderingen gehouden, waarin de volgende centrale thema's besproken zijn:

- a. de mate van realisatie van de doelstellingen van de bank;
- b. de strategie, risicobeheersing en -bereidheid met betrekking tot de bancaire activiteiten;
- c. de opzet en werking van interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- d. het financiële verslaggevingsproces;
- e. het beloningsbeleid;
- f. het naleven van wet- en regelgeving;
- g. de relatie met de aandeelhouders;
- h. de maatschappelijke aspecten van het bankieren.

De Raad evalueert periodiek de gehele organisatiestructuur en de werking van de door de Directie ingestelde risicobeheersings- en controlesystemen. De RvC verleent goedkeuring aan wijzigingen en correcties van deze systemen. In dit kader rapporteren de afdelingen Internal Audit en Governance, Risk & Compliance eens per kwartaal aan de Raad over de risico's

en de getroffen mitigerende maatregelen.

De Raad is samen met de Directie verantwoordelijk voor de corporate governance structuur van de bank en voor het naleven van de betreffende richtlijnen code. Zij leggen hieromtrent verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De Raad draagt aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de benoeming van de externe accountant voor, na daartoe advies te hebben verkregen van de Directie en van de desbetreffende Manager van de afdeling Internal Audit. In verband met het toezicht op de risicobeheersing bespreekt de Raad de strategie, het beleid, de langere termijnplannen en de risico's verbonden aan de activiteiten van de bank met de Directie. De RvC beoordeelt op strategisch niveau of de kapitaalallocatie en het liquiditeitsbeslag in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid. In dit kader keurt de Raad het strategisch plan, het jaarlijkse operationele beleidsplan, het algemeen budget, inclusief de investeringsbegroting, het Internal Auditplan en de Risk Charter goed.

De Raad oefent toezicht uit op het naleven van de door de Directie ingestelde interne procedures voor het opstellen en publiceren van het jaarverslag en eventuele andere periodieke en incidentele publicaties. Daarnaast ziet de Raad erop toe dat interne controlessystemen met betrekking tot de financiële verslaglegging worden ingesteld en onderhouden, waarbij het Internal Auditplan in acht wordt genomen. Een en ander dient er voor te zorgen dat alle belangrijke financiële informatie bij de Raad en de Directie bekend is, zodat de tijdigheid, de volledigheid en de juistheid van de interne en externe financiële verslaggeving gewaarborgd zijn. Hierbij vervult de afdeling Internal Audit een onafhankelijke, objectieve assurance functie. De desbetreffende manager van de afdeling brengt zijn bevindingen ter kennis van de President-Commissaris, zo nodig via een directe rapportagelijn.

De Raad en zijn leden zijn verantwoordelijk voor het toezien op een integere en maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering. De Raad is gebonden aan bestaande en toekomstige regelingen op het gebied van integriteit, welke op grond van wet- en regelgeving van toepassing zijn op de Raad. De Raad is evenzeer gebonden aan het (in samenspraak met de Directie) vastgestelde beleid in het kader van de integere bedrijfsvoering en met het oog op het waarborgen van de goede reputatie van de bank zoals vastgesteld in haar Algemene Gedragscode.

De Raad bestaat uit zeven leden. Bij de samenstelling van de Raad is rekening gehouden met:

- a. de aard en de omvang van de bank;
- b. de omvang en specifieke bancaire risico's op korte, middellange en lange termijn;
- c. de gewenste deskundigheid en de achtergrond van de commissarissen.

Ieder lid van de Raad behoort in staat te zijn om op hoofdlijnen het totale beleid van de bank te beoordelen. De Raad is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, van de Directie en van welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Met dit verslag verklaart de RvC de onafhankelijkheid van de individuele commissarissen en van de Raad als college te bewaken.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 31, lid 7 van de statuten van de Finabank, berichten wij u dat wij van de vennootschap de balans per 31 december 2014, de winst- en verliesrekening over het boekjaar 2014, evenals de bijbehorende toelichtingen, hebben doen onderzoeken door de externe accountant. Wij geven u in overweging de onderhavige jaarrekening vast te stellen. Deze vaststelling strekt tot decharge van de Directie voor het bestuur en van de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

De Raad is tevreden met het behaalde financiële resultaat. Het balanstotaal steeg met 17,4% tot SRD 553,75 miljoen en de winst (na aftrek van belastingen) met 29% tot SRD 7,74 miljoen. De non-performing ratio daalde ten opzichte van 2013 en was 1,14% per ultimo 2014. Ter verdere versterking van het eigen vermogen heeft de Raad op voorstel van de Directie ermee ingestemd de winst volledig toe te voegen aan de algemene reserve.

De Raad van Commissarissen:

Van links naar rechts op de foto:

James Rasam, *Lid*

Shirley Sowma-Sumter, *Lid*

Sven Sjauw Koen Fa, *Lid*

Ferdinand Welzijn, *Lid*

Feroz Ishaak, *Lid*

Cornelis Dilweg, *President-Commissaris*

Sonny Kertoidjojo, *Lid*

Verslag van de Raad van Commissarissen

Wij spreken met genoegen onze waardering en erkentelijkheid uit voor de wijze waarop de Directie en de medewerkers zich hebben ingezet gedurende het boekjaar ten behoeve van de vennootschap.

Paramaribo, 2 april 2015

Namens de Raad van Commissarissen

Cornelis A. Dilweg, President-Commissaris

AANDEELHOUERS, RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DIRECTIE

AANDEELHOUERS MET EEN BELANG VAN MEER DAN 10%

C. Kersten en Co. N.V.
Stichting Pensioenfonds van de N.V. Alcoa Minerals of Suriname

20,00%
20,00%

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Cornelis Dilweg (1949)

President-Commissaris benoemd in 2007
Chief Executive Officer Randoe N.V.

1971: Reserve Officer (Dutch Royal Navy, the Netherlands)
1973: Production Manager (Randoe Suriname N.V., Suriname)
1979: General Manager (Randoe Suriname N.V., Suriname)

Sonny Kertoidjojo (1966)

Commissaris benoemd in 2002
Voorzitter Stichtingsbestuur Stichting Staatsziekenfonds
Voorzitter Onderhandelingsorgaan Surinaamse Overheid

1993: Doctorate in Law (Anton de Kom University, Suriname)
1992: Supervisor Legal Affairs (Scheepvaart Maatschappij Suriname N.V., Suriname)
1993: Head of Legal Affairs (Finatrust N.V., Suriname)
1994: Member of Management (Finatrust N.V., Suriname)
1995: Member of the Independent Electoral Bureau (Suriname)
1996: Minister of Internal Affairs and Minister of Trade and Industry (Suriname)
2002: Member of the State Council (Suriname)
2002: Member of the Supervisory Board (Finabank N.V., Suriname)
2003: Post Graduate International Relations (Institute of Social Studies and F.H.R. Lim A Po Institute for Social Studies, Suriname)
2006: Member of the Supervisory Board (Finatrust N.V., Suriname)
2012: Chairman Negotiating Body (Government, Suriname)
2013: Chairman of the Board of the Foundation (Staatsziekenfonds, Suriname)

James Rasam (1965)

Commissaris benoemd in 2013
Chief Executive Officer Intermed Group of Companies

1993: Doctor's qualification (Erasmus University Rotterdam, the Netherlands)
 1993: Corporate and Occupational Health Physician Region Delft and Region Rijswijk (GAKGMD, the Netherlands)
 1996: General Practitioner in Nieuw Amsterdam, Commewijne (Regional Health Care Service, Suriname)
 1997: Doctor, Medical Manager and Acting Head Emergency Room (University Hospital, Paramaribo, Suriname)
 1999: General Practitioner and Health Care Entrepreneur, Owner CEO (Intermed Group of Companies, Suriname)
 2008: Member of the Management Board (Physicians' Association, Suriname)

Sven Sjauw Koen Fa (1968)

Commissaris benoemd in 2013
Chief Executive Officer N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij

1992: Process technology (The Hague College, the Netherlands)
 1996: Thermo dynamics (Delft University of Technology, the Netherlands)
 1997: Engineer ProceSS technology (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Project leader PAR WAT (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Project leader and Manager of Initiation and Construction of Parabron (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Head of Operations (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Department Head Central Branch (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 2002: Interim director (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 2002: Chairman of Pension Fund N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname
 2002: Interim director (Parabron, Suriname)
 2007: Director (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 2007: Drinking Water Advisor (Social projects, Suriname)

Feroz Mohamed Shariff Ishaak (1966)

Commissaris benoemd in 2010
Directeur Advocatenkantoor Ishaak

1993: Doctorate in Law (Anton de Kom University, Suriname)
 1988: Legal Staff (A.B. Hira Sing, Law firm, Suriname)
 1993: Lawyer Intern (A.B. Hira Sing, Law firm, Suriname)
 1991: Consultant (Finabank N.V. and Finatrust N.V., Suriname)
 1996: Lawyer (Ishaak, Law firm, Suriname)

Shirley Sowma-Sumter (1956)

Commissaris benoemd in 2014
Chief Executive Officer and Chief Financial Officer
C. Kersten en Co. N.V.

1982: Master's Degree in Economics (Money and Banking) (Katholieke Hogeschool Tilburg, Netherlands)
1982: Macro-economic analyst (Ministry of Finance, Suriname)
1984: International Group Course (ABN, Netherlands)
1986: Assistant Country Manager in charge of Corporate, Commercial and Treasury Division (ABN AMRO, Suriname)
1996: Secondment to ABN AMRO Chicago
1999: Partner (Ernst & Young Business Advisory Services N.V., Suriname)
2005: Chief Executive Officer en Chief Financial Officer (C. Kersten en CO. N.V., Suriname)

Ferdinand Welzijn (1960)

Commissaris benoemd in 2014
Head Legal & Industrial Relations Department Suralco LLC
Voorzitter Surinaams Vereniging voor het Bedrijfsleven

1981: Police Commander 1st Class
Chief General Patrol and Criminal Investigation Services
Teacher in Criminal Law at Elementary, Advance and Senior level (Police Academy, Suriname)
1987: Lecturer in Criminal Law (Police Academy, Suriname)
1991: Chief Labor Relations, Plant Protection and Human Resource Information Services (Suriname Aluminum Company, Suriname)
Legal Advisor (Suriname Aluminum Company, Suriname)
Senior Legal Counselor – Head Legal & Industrial Relations Department (Suriname Aluminum Company, Suriname)
2000: Chairman of the Suriname Business Association
2001: Member of the Redundancy Committee (Ministry of Labour, Technology and Environment, Suriname)
2005: Member of the Independent Electoral Bureau (Suriname)
2007: Member of the National Tripartite Committee on HIV/Aids and Leader Business Coalition HIV/Aids (Suriname)
2007: Vice Chairman (Caribbean Employer's Association, the Caribbean)
2009: Member of the Management Board (International Labour Organisation, Geneva, Switzerland)
2009: Vice Chairman (Surinamese Arbitration Institute, Suriname)

DIRECTIETEAM

Eblein G. Frangie (1977)
Chief Executive Officer vanaf 2011

2000: BBA in Commercial Economics (Hogeschool voor Economische Studies Rotterdam, Netherlands)
 2004: MSc. in Business Administration (RSM Erasmus University Rotterdam, Netherlands)
 2004: Deputy Head Commercial Affairs Consumer Department (Hakrinbank N.V., Suriname)
 2006: Senior Account Manager Corporate Clients (Hakrinbank N.V., Suriname)
 2006: Lecturer Banking (Anton de Kom University of Suriname, Suriname)
 2009: Manager MasterCard Department (Hakrinbank N.V., Suriname)
 2011: Director Business Banking (Finabank N.V., Suriname)
 2011: Chief Executive Officer (Finabank N.V., Suriname)

Almar Giesberts (1977)
Chief Commercial Officer vanaf 2014

2003: MSc. in Electrical Engineering (Eindhoven University of Technology, Netherlands)
 2011: MBV Valuation (Duisenberg School of Finance, Netherlands)
 2004: Business Analyst (Stratix Consulting, Netherlands)
 2006: Consultant (Stratix Consulting, Netherlands)
 2007: Associate Mergers & Acquisitions (KPMG Corporate Finance, Netherlands)
 2009: Manager Mergers & Acquisitions (KPMG Corporate Finance, Netherlands)
 2012: Senior Manager (KPMG Corporate Finance, Suriname)
 2014: Chief Commercial Officer (Finabank N.V., Suriname)

Coenraad Valk (1961)
Deputy Chief Financial and Operational Officer vanaf 2014

1989: MSc. in Business Economics (Katholieke Universiteit Brabant, Netherlands)
 1992: CPA Accountancy (Katholieke Universiteit Brabant, Netherlands)
 1986: Junior Accountant (Moret & Limpurg / Peat Marwick, Netherlands)
 1993: Senior Audit Manager (Ernst & Young, Netherlands)
 1999: Financial Controller (Coca-Cola Company, Suriname)
 2006: Head Finance and Control (Fernandes Holding, Suriname)
 2007: Chief Financial Officer (Fernandes Holding, Suriname)
 2012: Partner (Remote Control Advisors, Suriname)
 2014: Chief Financial and Operational Officer (Finabank N.V., Suriname)

Chief Executive Officer
Eblein G. Frangie M.Sc.

Verslag van de Directie

INLEIDING

Het jaar 2014 is voor onze bank in diverse opzichten bijzonder geweest. Wij zijn verheugd dat wij onze plannen om het kapitaal te vergroten succesvol hebben kunnen realiseren, waardoor de solvabiliteit van de bank merkbaar is versterkt. Tegelijkertijd heeft de Directie voortvarend gewerkt aan het verhogen van de kwaliteit van onze bedrijfsvoering en opereren nu in belangrijke mate in overeenstemming met de eisen die aan een moderne, dynamische en transparante bedrijfsvoering worden gesteld. Wij zijn er trots op dat onze bank vrijwel volledig voldoet aan de striktere wet- en regelgeving, en aan de voor ons relevante internationale normen. De uitvoering van het Strategisch Beleidsplan voor de periode 2014–2016 ligt op schema. In dit kader wordt ook gewerkt aan het optimaliseren van de interne organisatie op basis van gedetailleerde deelplannen voor de verschillende aandachtsgebieden. Op alle terreinen is vooruitgang geboekt, in het bijzonder met betrekking tot de corporate governance, het risk management en de compliance. Wij zijn vast besloten voortvarend door te gaan met dit moderniseringsproces.

Onze inspanningen hebben tastbare vruchten afgeworpen. Dankzij het vertrouwen van onze klanten en de toewijding van de medewerkers om de best mogelijke service te verlenen, heeft de bank in 2014 haar positie wederom weten te versterken. Hierbij heeft zij ook kunnen profiteren van de groei van de binnenlandse bedrijvigheid, die het effect van de teruggang in goederenexport als gevolg van de mondiale conjuncturele flauwte deels heeft gecompenseerd. Dit komt onder andere tot uitdrukking in een bevredigende stijging van de aan de bank toevertrouwde gelden en in de door haar verstrekte leningen aan zowel ondernemingen als consumenten. Hierdoor heeft de gerealiseerde winst na belastingen het gebudgetteerde bedrag duidelijk overtroffen.

HET ECONOMISCHE OMGEVINGSKLIMAAT

Het verslagjaar 2014 kenmerkte zich wederom door het moeizaam op gang komen van het herstel van de wereldconomie. Net zoals in 2013 bleef de stijging van het mondiale bruto binnenlands product beperkt tot 3%. Het tempo van het herstel en de achterliggende oorzaken daarvan verschillen per regio en per land. De conjunctuur verbeterde het meest duidelijk in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, onder invloed van een geld verruimend monetair beleid en een deels hiermee samenhangende toename van de vraag naar goederen en diensten.

In de rest van Europa bleef het consumentenvertrouwen echter zwak door voortdurende bezuinigingen bij overheden en loonmatigingen, en door een relatief hoge werkloosheid en de vrees voor het verlies van nog meer arbeidsplaatsen. In de opkomende landen vlakte het groeitempo af tot 4,4%, mede door de minder sterke prestatie van de Chinese economie. In Latijns-Amerika en de Caraïben vertraagde de groei van 2,8% tot slechts 1,2%, omdat deze regio zwaar werd getroffen door de malaise op de mondiale grondstoffenmarkten.

De grondstoffenprijzen daalden over de gehele linie. De gemiddelde goudprijs op de London Metal Exchange nam met 10% af tot USD 1.256 per troy ounce en van Brent-olie met 8% tot USD 96 per vat. De aluminiumprijs bleef schommelen rond een te laag niveau. Het zwakke prijsbepaalde van deze grondstoffen weerspiegeld zich in de goederenexport van Suriname, die met 10% kromp. De import van goederen nam door incidentele factoren met 7% af. Bijgevolg verminderde het overschat op de handelsbalans met 40% tot USD 133 miljoen. Door uiteenlopende incidentele zaken bij de post overige lopende en vermogenstransacties, sloot de totale rekening van de betalingsbalans voor het tweede achtereenvolgende jaar met een tekort van circa USD 150 miljoen.

Het betalingsbalanstekort leidde tot vermindering van de internationale reserves van de CBvS met 20% tot USD 622 miljoen, wat equivalent is aan 3,2 maanden import van goederen en diensten. De met dit tekort samenhangende toename van de vraag naar vreemde valuta leidde tot een depreciatie van de koers van de Surinaamse munt op de vrije markt tot een hoogtepunt van SRD 3,90 per Amerikaanse dollar rond ultimo februari 2015, waarna interventies van de CBvS zorgden voor een neerwaartse correctie. De officiële aan- en verkoopkoers bleven op respectievelijk SRD 3,25 en SRD 3,35.

De mindere exportprestatie ten opzichte van 2013 van de minerale ondernemingen zette ook de inkomsten van de overheid onder druk. Op kasbasis verminderden deze inkomsten met bijna 4%, nadat zij in 2013 al met 2% waren geslonken ten opzichte van 2012. De uitgaven daalden in relatief mindere mate en wel met 3% ten opzichte van 2013, mede door incidentele meevalters. Een en ander had tot gevolg dat het financieringstekort met 11% afnam tot ruim SRD 0,9 miljard en in procenten van het geschatte bruto binnenlandse product van 5,9% tot 4,9%. Het tekort werd voor 75% gedekt door binnenlandse banken en voor het overige deel door buitenlandse leningen. Hierdoor steeg de totale bruto schuld, uitgedrukt als een percentage van het binnenlandse product, met 5 procentpunten tot 42%.

De financiering van het overheidstekort droeg voor 62% bij aan de toename van het netto binnenlands actief van de geldscheppende banken, dat met 28% steeg ten opzichte van 2013. De kredietverlening van de algemene banken aan de overheid nam met 400% toe tot SRD 743 miljoen. Het groeitempo van leningen aan overige ingezetenen halveerde echter tot 9%, mede door de monetaire kasreserveregeling aangescherpt door de CBvS. Tegenover deposito's, luidende in Surinaamse dollars, moeten banken nu het uitzonderlijk hoge percentage van 30% aanhouden en 50% tegenover vreemde valutedepositos. Mede hierdoor bleven, naar internationale maatstaven, de gemiddelde rentetarieven hoog.

Per ultimo 2014 bereikte de totale kredietverlening het niveau van SRD 6,4 miljard of 54% van het bruto binnenlands product. De deposito's namen met 6% toe tot SRD 8,6 miljard, waardoor de ratio van de kredietverlening ten opzichte van de deposito's uitkwam op 74%. Ongeveer een vijfde deel van de totale kredietverlening kwam ten goede aan de primaire sectoren van de economie. Het overige deel was vooral bestemd voor de financiering voor consumptief gemaakte bestedingen. Bij de kredietverlening liep de dollarisering beperkt terug tot 33%, terwijl zij bij de deposito's gelijk bleef op 53%.

Het effect van de binnenlandse geldcreatie ten behoeve van de overheid en de overige ingezetenen van in totaal SRD 1.239 miljoen werd in belangrijke mate gecompenseerd door de afvloei van SRD 749 miljoen naar het buitenland voor het verrichten van betalingen. Hierdoor vertraagde het stijgingstempo van de totale liquiditeitenmassa van 11% in 2013 tot 5% in 2014; zij beliep SRD 9,5 miljard per einde van het verslagjaar of een equivalent van 51% van het bruto binnenlandse product. Mede door de sterke groei van de geldcreatie uit binnenlandse bron en de hiermee samenhangende depreciatie van de Surinaamse dollar op de vrije valutemarkt, versnelde het stijgingstempo van de gemiddelde consumentenprijsindex, van 1,9% in 2013 tot 3,4% in 2014 en de jaareinde-inflatie van 0,6% tot 3,9%. Echter, globale prijswaarnemingen duiden op een hogere feitelijke inflatie.

De zwakke stemming op de mondiale grondstoffenmarkten had eveneens een weerslag op de groei van het productievolume. De consumptieve bestedingen bleven weliswaar op een hoog niveau, maar groeiden minder dan in voorgaande jaren. De investeringsactiviteit liep wat terug. Sectoren die het relatief goed deden waren de handel, de bouwnijverheid, en zakelijke en technische dienstverlening. Anderzijds werd de algemene bedrijvigheid getemperd door de mindere prestatie van de minerale sector. De meeste andere sectoren kampten met structurele knelpunten en een relatief zwakke internationale concurrentiepositie. Dit gold vooral voor agrarische ondernemingen.

Door deze uiteenlopende ontwikkelingen was de geprognosiseerde geschatte groei van het volume van het bruto binnelandse product in 2014 net als in het voorgaande jaar minder dan 3%.

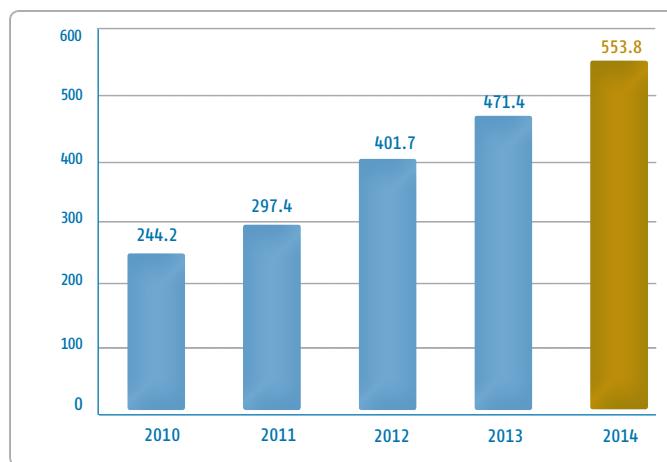
De onzekere situatie op de mondiale grondstoffenmarkten zal in 2015 een duidelijker voelbare weerslag hebben op de ondernemingen in de minerale sector, op de economie van Suriname en vooral op de staatsfinanciën dan in 2014. Het effect van de prijsdalingen op deze markten zal immers in versterkte mate een impact hebben op de olie- en goudsector, terwijl nog wordt onderhandeld tussen de Overheid en Aluminum Company of America (ALCOA) Inc. om de problematiek rond de bauxietindustrie op te lossen. De macro-economische risico's zijn dan ook toegenomen. Rationalisering van het budgettaire en monetaire beleid is noodzakelijk, mede omdat naar verwachting pas in de loop van de tweede helft van 2016 zich weer een versnelling van het groeitempo van de productie zal aandienen. De vergrote olieraffinaderij zal dan volledig operationeel zijn en het is de verwachting dat de Merian mijn in dezelfde periode additionele goudopbrengsten zal genereren. Onder deze omstandigheden zullen de private sector en de overheid extra inspanningen moeten leveren om optimaal profijt te halen uit de productieverhoging in de minerale sector en de economie op het spoor van de gewenste duurzame sociaal-economische ontwikkeling te houden.

HET FINANCIËLE BEDRIJF VAN DE BANK

Externe verslaglegging

Onze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving ('Dutch GAAP'). De bank heeft het voornemen om met ingang van 1 januari 2016 te rapporteren op basis van de International Financial Reporting Standards (IFRS), mede gelet op onze ambitie meer internationaal georiënteerd zaken te doen.

Balanstotaal (x SRD 1 miljoen)

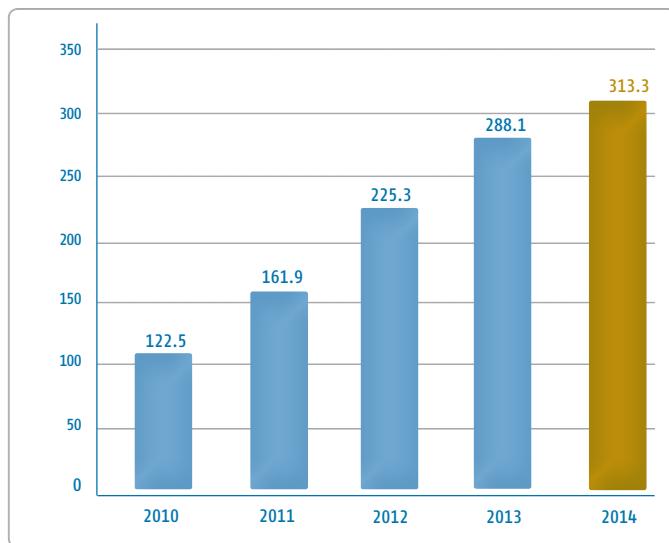
Het balanstotaal steeg met SRD 82,4 miljoen (17,4%) van SRD 471,4 miljoen naar SRD 553,8 miljoen. Deze stijging werd voornamelijk veroorzaakt door een toename van aangetrokken giro-, spaar- en depositogelden met SRD 49,2 miljoen (12,9%), en door uitbreiding van het eigen vermogen met SRD 42,3 miljoen (173,3%) als gevolg van afgewikkelde aandelenemissie. De aangetrokken gelden zijn deels benut om de kredietverlening uit te breiden met SRD 25,2 miljoen (8,7%).

Verslag van de Directie

ten opzichte van 2013. Daarnaast is in vergelijking met 2013 SRD 61,4 miljoen meer belegd in schatkistpapier. Hierdoor is het totale bezit aan dit papier opgelopen tot SRD 62,4 miljoen. De overige beleggingen daalden door het vervallen van bij andere banken belegde deposito's met SRD 20,8 miljoen naar SRD 2,1 miljoen.

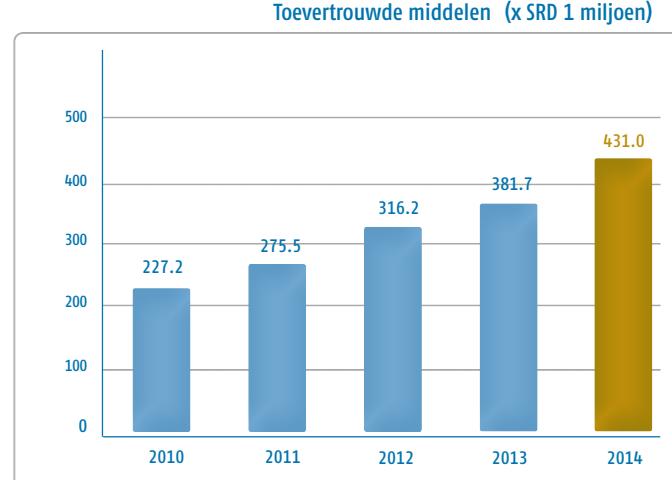
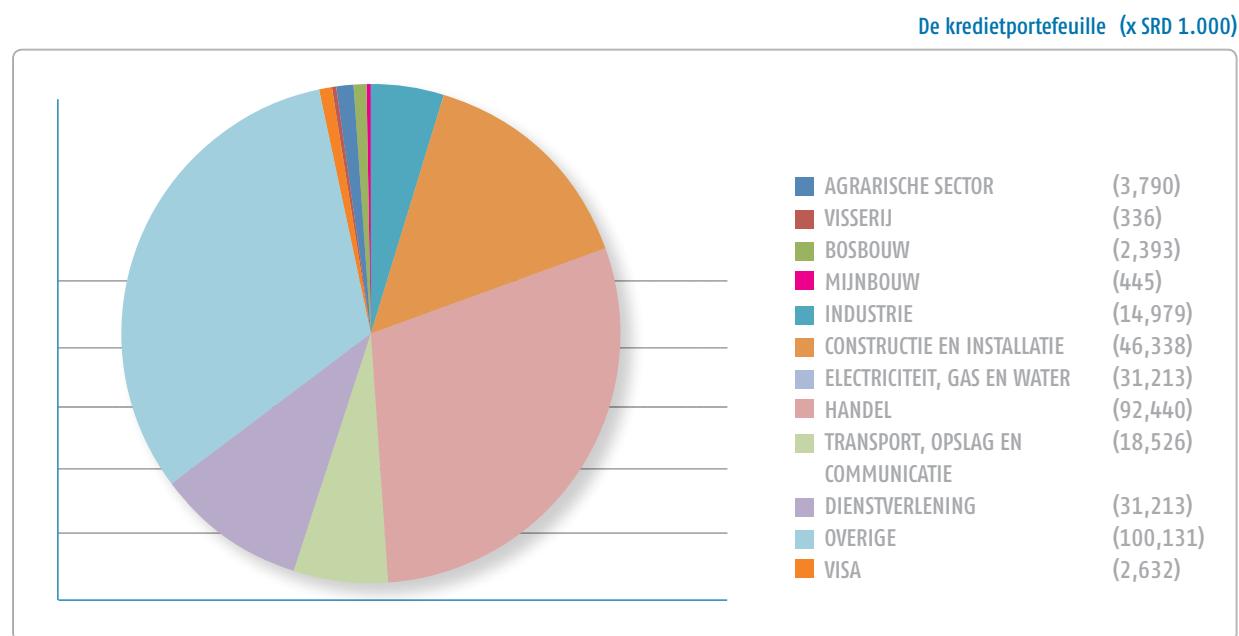
De materiële vaste activa namen toe met SRD 6,3 miljoen als gevolg van het vernieuwen van computerapparatuur en kantoorinventaris en de verdere voortgang van de bouw van het nieuwe hoofdkantoor. In dit bedrag is een versnelde afschrijving ad SRD 2,0 miljoen op het bestaande kantoor en de oude inventaris verwerkt.

Vorderingen op klanten (x SRD 1 miljoen)

Als gevolg van de toegenomen binnenlandse economische bedrijvigheid en de inzet van onze medewerkers, namen de vorderingen op klanten in 2014 toe met SRD 25,2 miljoen of 8,7%. De kredietverlening in het zakelijk segment steeg met 11,2% naar SRD 199,2 miljoen per einde boekjaar en in de particuliere sfeer met 3,8% tot SRD 111,5 miljoen. De vordering uit hoofde van Visa transacties bedroeg per einde boekjaar SRD 2,6 miljoen (2013: SRD 1,5 miljoen). De dollarisering liep met 2 procentpunten terug tot 46%, vooral door de uitzonderlijk hoge kasreserveverplichting op vreemde valutadeposito's en een afgangenomen beschikbaarheid van Amerikaanse dollars. Vanwege het verscherpte kredietbeheer en een meer evenwichtige spreiding binnen de kredietportefeuille, is het gelukt om de non-performing ratio verder te verlagen naar 1,14% wat onder de interne streefnorm van 3% ligt. De non-performing ratio in het retail segment bedroeg nihil.

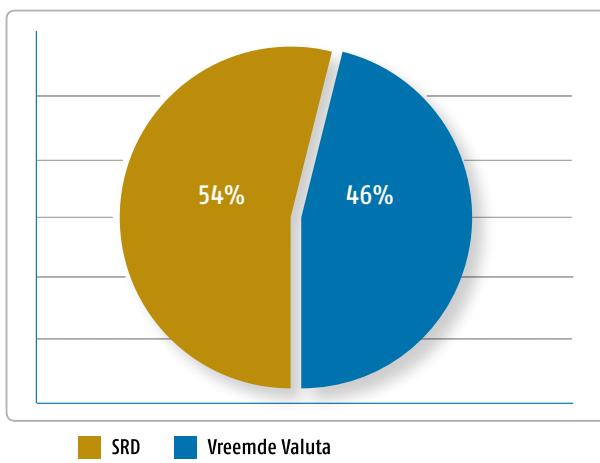
Onderstaande grafiek toont de sectorale indeling van de totale kredietportefeuille.

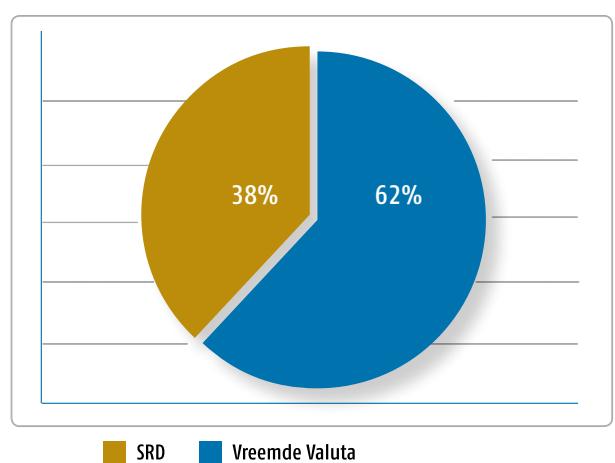
Verslag van Directie

De toevertrouwde middelen, bestaande uit giro-, spaar- en depositorekeningen, stegen met SRD 49,3 miljoen (12,9%) naar SRD 431,0 miljoen. De stijging weerspiegelt het vertrouwen van de gemeenschap in onze bank. De toevertrouwde middelen zijn onze voornaamste financieringsbron. Hier bedroeg de dollarisering 62%. De schulden aan overige kredietinstellingen daalden met SRD 20,6 miljoen naar SRD 28,2 miljoen.

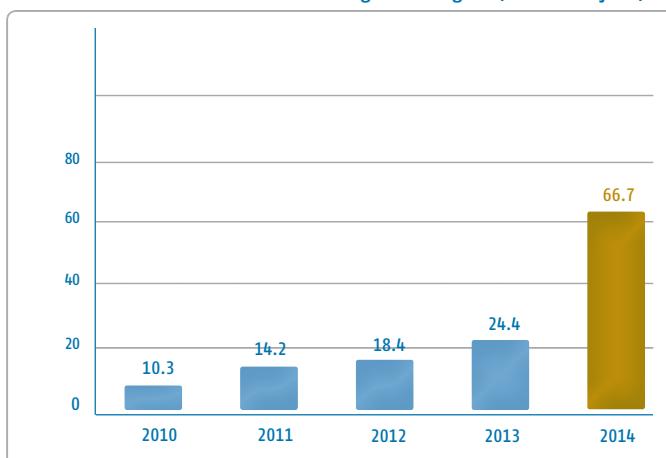
Samenstelling kredietportefeuille in SRD en vreemde valuta
per 31 december 2014

Samenstelling toevertrouwde middelen in SRD en vreemde valuta
per 31 december 2014

Eigen vermogen (x SRD 1 miljoen)

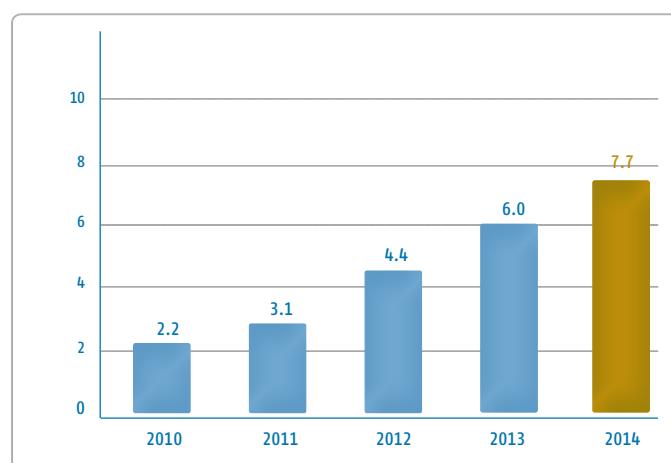

Het eigen vermogen van de bank nam toe met 173,4% van SRD 24,4 miljoen naar SRD 66,7 miljoen door de succesvolle aandelenemissie in 2014. Het aandelenkapitaal steeg met SRD 1,3 miljoen naar SRD 2,2 miljoen en de agioreserve met SRD 33,5 miljoen. De totale winst over het boekjaar werd ingehouden en toegevoegd aan de algemene reserve. Als gevolg van deze vermogenstoename is de solvabiliteitspositie van de bank met 7 procentpunten verbeterd tot 15%, wat ver boven de minimumnorm van 10% ligt.

De winst- en verliesrekening

De financiële resultaten overtroffen wederom onze verwachtingen zoals vastgelegd in het budget. Het bedrijfsresultaat na belastingen steeg met 29% tot SRD 7,7 miljoen.

Netto resultaat (x SRD 1 miljoen)

De totale baten van de bank bedroegen SRD 37,2 miljoen; 16,3% hoger dan 2013. Deze baten werden vooral verkregen uit het kredietbedrijf, waarbij zoals gebruikelijk de netto rente-inkomsten de grootste bijdrage leverden; deze stegen met 19,1% tot SRD 29,0 miljoen. Ook de rente verdiend uit beleggingen in schatkistpapier steeg fors van SRD 0,1 miljoen naar SRD 1,9 miljoen. De overige baten namen met 7,2% toe naar SRD 8,2 miljoen.

De operationele kosten stegen met 11,0% naar SRD 25,1 miljoen. De stijging was voornamelijk het gevolg van een toename van personeelskosten met 14,2% tot SRD 8,3 miljoen en een toename van de afschrijvingen van SRD 0,6 miljoen naar SRD 2,6 miljoen als gevolg van een extra afschrijving op ons hoofdgebouw en op de kantoorinventarissen.

DE OPERATIONELE BEDRIJFSVOERING

Richtlijnen Centrale Bank van Suriname

In 2014 heeft de CBvS de vijf bestaande richtlijnen op het gebied van de bedrijfsvoering herzien en afgekondigd. Deze hebben betrekking op de solvabiliteit, de kredietklassificatie en voorzieningen, de grote posten, de kredieten aan insiders en de immobilia. Zij zijn aangescherpt en meer in lijn gebracht met internationale 'best practices'. Finabank voldoet grotendeels al aan deze richtlijnen.

Commerciële strategie

In het verslagjaar 2014 was de focus van de Directie primair gericht op het bewaken en controleren van de sterke groei van de bank. Haar risicobereidheid is teruggebracht van hoog naar medium. Daarnaast worden hogere compliance standaarden in acht genomen. Dit beleid heeft geresulteerd in een lagere groei van de krediet- en de financieringsportefeuille, en heeft er eveneens toe bijgedragen dat de non-performing ratio sterk is gedaald en dat het rendement is verhoogd. Voorts was ons commercieel team in staat een betere dienstverlening te verstrekken en de bestedingen per klant te verhogen.

Verslag van de Directie

Statuten

Om te voldoen aan de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen 2011 en aan de internationale eisen die gesteld worden aan banken, zijn de statuten van de bank gewijzigd. Belangrijke wijzigingen zijn onder andere: het verhogen van het aandelenkapitaal, het verstrekken van aandelen op naam en het incorporeren van 'good governance practices' in de statuten.

Emissie

Door een toenemend vertrouwen van de gemeenschap in Finabank, is zij in de periode 2011-2013 met gemiddeld 38% per jaar gegroeid. Teneinde deze groei te verduurzamen, en om te voldoen aan de vereisten van de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen 2011 en de vernieuwde richtlijnen van de CBvS, hebben wij SRD 34,7 miljoen aan aandelen geplaatst. Hierdoor is het eigen vermogen meer dan verdubbeld; van SRD 24,4 miljoen naar SRD 66,7 miljoen. Een deel van het aangetrokken kapitaal zal worden benut om infrastructurele investeringen te financieren.

De emissie is begeleid door een internationaal team van adviseurs van KPMG Corporate Finance en HBN Law. De nieuwe aandeelhouders zijn professionele partijen en sterke partners die het vertrouwen genieten van de Surinaamse samenleving.

Governance

Ter versterking van het topmanagement van de bank zijn per 1 september 2014, Almar Giesberts als CCO en per 1 december 2014 Coenraad Valk als Deputy Chief Financial and Operating Officer in dienst van de bank getreden. Per 31 december 2014 heeft de directeur Financiële en Operationele Zaken, Davy Pawironadi, de bank verlaten.

Ook de Raad van Commissarissen is aangevuld met Shirley Sowma-Sumter en Ferdinand Welzijn. De Raad bestaat nu uit zeven leden.

Compliance beleid

Het compliance beleid is aangescherpt. Hiermee is in eerste instantie de afdeling Governance, Risk & Compliance (GRC) belast. Haar taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een charter welke is goedgekeurd door de Directie en de Raad van Commissarissen. Deze aanscherping is gebaseerd op de Surinaamse wet- en regelgeving en waar nodig verder aangescherpt op grond van de strategische ambities van de bank.

Een belangrijk onderdeel van het compliance beleid betreft het voorkomen van witwassen van geld en van het misbruiken van de bank voor de financiering van terrorisme. Dit onderdeel omvat onder andere:

- Het screenen van alle zakelijke en particuliere klanten, leveranciers en medewerkers van de bank op basis van vooraf gedefinieerde parameters;
- Het monitoren van alle transacties binnen het banksysteem;
- Training van medewerkers.

Om het compliance programma uit te voeren heeft de bank systemen aangeschaft voor screening en monitoring met behulp van World Check Databases. Daarnaast is een contract getekend met het Nederlands Compliance Instituut voor het jaarlijks certificeren van alle medewerkers van de bank. Finabank toetst hiermee het compliance bewustzijn van de medewerkers en biedt hen de nodige ondersteuning en opleiding.

Daarnaast treft de afdeling GRC voorzieningen om te voldoen aan de rapportageverplichting betreffende bancaire transacties van Amerikaanse staatsburgers aan de Internal Revenue Service, voortvloeiend uit de Foreign Account Taks Compliance Act.

Risk Management

De afdeling GRC heeft met ondersteuning van externe adviseurs het Riskmanagement beleid opgesteld. Ook is een Enterprise Risk & Compliance Framework (ER&CF) opgezet. Binnen het raamwerk wordt aandacht besteed aan compliance-aspecten.

De afdeling heeft risk mapping en action tools ontwikkeld. De bank heeft hierdoor een verbeterd inzicht in de diverse hoog, medium of laag risicogebieden. De bank besteedt speciale aandacht aan de hoge risicogebieden door het uitvoeren van frequente testen door de afdeling Internal Audit. Risk tools worden ingezet om risico's te mitigeren en te beheren. Het raamwerk wordt tenminste jaarlijks geactualiseerd.

Information and Communication Technology (ICT)

Het ICT-team en de Directie hebben met ondersteuning van een externe consultant de IT-strategie van de bank geformuleerd. Deze IT-strategie vloeit voort uit de ambities van de bank en uit een 'quick scan' die is verricht door een externe consultant in 2013. Er zal een volledig nieuwe IT-infrastructuur worden opgezet, welke is gestoeld op relevante internationale eisen. Na een tender- en selectieprocedure is een overeenkomst gesloten met een Infotrans Caribbean N.V., een 'total solution provider' om het gehele netwerk te ontwerpen, te implementeren en te onderhouden. In januari 2015 is de uitvoering van dit project gestart.

Om de stabiliteit en het verbreden van haar elektronische distributiekanalen te bevorderen, heeft de bank een overeenkomst gesloten met het Amerikaanse bedrijf Euronet om software te leveren voor het switchen van haar POS en ATM apparatuur. Hierdoor zal de bank in staat zijn nieuwe en innovatieve diensten te bieden via deze kanalen.

In het verslagjaar 2014 hebben wij ook onze online banking functionaliteiten verbeterd en aangepast aan moderne eisen. Dit heeft geleid tot een forse stijging van het aantal transacties. Vooral de 'Straight Through Payment' functionaliteit voor binnenv- en buitenlandse transacties wordt door onze klanten gewaardeerd.

Hoofdkantoor

Medio 2013 is gestart met de bouw van het nieuwe hoofdkantoor van de bank. De bouw vordert gestaag. De verwachte opleverdatum is medio 2015.

Corporate Social Responsibility

De bank verleende wederom financiële steun ten behoeve van een aantal gemeenschapsprojecten, voornamelijk op het gebied van educatie. Zij heeft zich gecommitteerd het 10-Minuten Jeugdjournaal voor nog eens minimaal drie jaar te sponsoren; dit programma levert een positieve bijdrage aan de ontwikkeling en vorming van onze jongeren. Zoals gebruikelijk werden aan alle best-geslaagden van de Go-Glo spaarboekjes een eerste inleg geschenkt. Voor de aanschaf van hoogwaardige specialistische apparatuur ten behoeve van de afdeling Spoedeisende Hulp van het St. Vincentius Ziekenhuis heeft de bank een bedrag van USD 10.000 gedoneerd. Voorts zullen wij gedurende drie jaar het Finabank VLOSS sporttoernooi in Nickerie sponsoren.

VOORUITZICHTEN 2015

De aanhoudende trage groei van de wereldeconomie en de hiermee samenhangende malaise op de grondstoffenmarkten, zullen ons in 2015 voor nieuwe uitdagingen plaatsen. Verwacht wordt dat vooral de staatsfinanciën onder extra druk zullen komen te staan. Niettemin zal de economie van Suriname ook in de komende jaren een bevredigende groei kunnen realiseren, indien de private en publieke sectoren een prudent beleid voeren. Samen zullen wij ontwikkelingskansen moeten scheppen en benutten.

De leiding en de medewerkers van Finabank werken voortvarend aan het verder versterken van de uitvoeringscapaciteit van de bank, zodat wij nog beter in staat zullen zijn onze klanten een uitstekende financiële dienstverlening te bieden en daardoor bij te dragen aan een duurzame verhoging van de welvaart van onze bevolking. Onze bank ziet de toekomst met optimisme tegemoet.

Verslag van de Directie

DANKBETUIGING

Wij bedanken onze klanten voor het in ons gestelde vertrouwen en onze medewerkers voor hun bijdrage en inzet. Wij danken ook de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht en de adviezen die wij mochten ontvangen.

Paramaribo, 2 april 2015

Namens de Directie

Eblein G. Frangie MSc., Chief Executive Officer

Jaarrekening 2014

BALANS PER 31 DECEMBER 2014 (VÓÓR WINSTBESTEMMING)

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
ACTIVA		
Kasmiddelen	115,946,114	124,960,033
Schatkistpapier	62,403,380	956,584
Vorderingen op kredietinstellingen	29,121,216	18,774,659
Vorderingen op klanten	313,336,276	288,138,064
Beleggingen	2,054,478	22,853,200
Effecten	85,300	74,500
Materiële vaste activa	18,450,879	12,184,507
Overlopende activa	12,353,466	3,493,251
	553,751,109	471,434,798
	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
PASSIVA		
Schulden aan kredietinstellingen	28,227,678	40,322,621
Schulden aan klanten	430,987,954	381,742,936
Overlopende passiva	21,606,947	21,725,703
Langlopende schulden	3,065,029	-
Voorziening latente belastingverplichting	3,128,979	3,222,912
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	2,230,770	952,000
Agioreserve	33,527,575	66,000
Herwaarderingsreserve	329,800	496,793
Overige reserve	22,905,833	16,906,742
Resultaat boekjaar	7,740,544	5,999,091
	553,751,109	471,434,798

Raad van Commissarissen

Cornelis Dilweg	President-Commissaris
Sonny Kertoidjojo	Lid
James Rasam	Lid
Sven Sjauw Koen Fa	Lid
Feroz Ishaak	Lid
Shirley Sowma-Sumter	Lid
Ferdinand Welzijn	Lid

Directie

Eblein G. Frangie
Almar Giesberts

Chief Executive Officer
Chief Commercial Officer

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
BATEN		
Rentebaten	42,062,973	36,275,616
Rentelasten	13,036,671	11,906,244
Rentemarge	29,026,302	24,369,372
Provisiebaten	1,060,822	1,276,806
Overige opbrengsten	7,107,232	6,341,052
	8,168,054	7,617,858
Totale baten	37,194,356	31,987,230
LASTEN		
Personelekosten	8,346,526	7,310,188
Andere beheerskosten	9,138,392	9,566,129
Afschrijvingen	2,626,242	574,403
Vrijval herwaarderingsreserve en latentie op gebouwen	(260,925)	(18,875)
Bijzondere waardeverminderingen en terugnames	5,249,521	5,181,806
Totale lasten	25,099,756	22,613,651
Resultaat voor belastingen		
Inkomstenbelasting	12,094,600	9,373,579
Nettoresultaat	7,740,544	5,999,091

Raad van Commissarissen

Cornelis Dilweg	President-Commissaris
Sonny Kertoidjojo	Lid
James Rasam	Lid
Sven Sjauw Koen Fa	Lid
Feroz Ishaak	Lid
Shirley Sowma-Sumter	Lid
Ferdinand Welzijn	Lid

Directie

Eblein G. Frangie
Almar Giesberts

Chief Executive Officer
Chief Commercial Officer

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor belastingen	12,094,600	9,373,580
Afschrijvingen	2,626,241	574,403
Bijzondere waardevermindering en terugnames	(206,232)	3,611,571
Totaal	14,514,609	13,559,554
Aanpassingen voor		
Vorderingen op klanten	(24,991,980)	(66,478,454)
Overlopende activa	(8,860,215)	1,765,207
Schulden aan kredietinstellingen	(12,094,943)	(3,962,972)
Schulden aan klanten	49,245,018	65,551,044
Voorziening latente belastingverplichting	(93,933)	584,547
Belastingen over het resultaat voor belasting	(4,354,056)	(3,374,489)
Overlopende passiva	(118,754)	1,589,166
Totaal	(1,268,863)	(4,325,951)
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	13,245,746	9,233,603
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	(9,018,914)	(5,691,172)
Desinvesteringen in materiële vaste activa	126,299	-
Effecten	(10,800)	(10,800)
Beleggingen	20,798,722	11,157,493
Schatkistpapier	(61,446,796)	973,921
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	(49,551,489)	6,429,442
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Langlopende schulden	3,065,029	-
Aandelenkapitaal	1,278,770	-
Agioreserve	33,461,575	-
Herwaarderingsreserve	(166,993)	(12,080)
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	37,638,381	12,080
Netto afname/toename kasmiddelen en vorderingen op kredietinstellingen	1,332,638	15,650,965
Beginsaldi kasmiddelen en vorderingen op kredietinstellingen	143,734,692	128,083,727
Eindsaldi kasmiddelen en vorderingen op kredietinstellingen	145,067,330	143,734,692

Raad van Commissarissen

Cornelis Dilweg	President-Commissaris
Sonny Kertoidjojo	Lid
James Rasam	Lid
Sven Sjauw Koen Fa	Lid
Feroz Ishaak	Lid
Shirley Sowma-Sumter	Lid
Ferdinand Welzijn	Lid

Directie

Eblein G. Frangie
Almar Giesberts

Chief Executive Officer
Chief Commercial Officer

Toelichting op de jaarrekening 2014

Algemene informatie

Finabank N.V. (hierna 'Finabank'), opgericht op 24 april 1991 en gevestigd te Paramaribo, Suriname, is een naamloze vennootschap en staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Suriname. De vennootschap is opgericht door de heer Jules Tjin Wong Joe.

Het doel van de vennootschap bestaat uit:

1. Het uitoefenen van het bankbedrijf in de meest ruime zin, waaronder begrepen:
  - a. Het ontvangen van geldstortingen afkomstig van het publiek op rekening-courant of spaarrekening;
  - b. Het opnemen van gelden door leningen, door het aannemen van deposito's en door het uitgeven van obligaties, schuldbewijzen, depositobewijzen en andere effecten onder welke naam en in welke vorm dan ook;
  - c. Het verstrekken van leningen en het verdisconteren van wissels al dan niet verzekerd;
  - d. Het drijven van wisselhandel;
  - e. De dienstverlening ten behoeve van het binnenlands en buitenlands betalings- en/of vermogensbeheer;
  - f. Het verrichten van alle andere financiële activiteiten die in algemene zin in verband kunnen staan met het bankbedrijf;
  - g. Het stellen van allerhande zekerheden ten behoeve van derden;
2. Het verkrijgen, bezitten, verkopen, beheren, ruilen, overdragen, handelen in en vervreemden van alle soorten vermogensbestanden en waarden zoals, doch niet beperkt tot, aandelen, obligaties, fondsen, orderpapieren, wisselbrieven, schuldbewijzen en dergelijke;
3. Het oprichten, mede-oprichten, vertegenwoordigen, beheren en besturen van, alsmede deelnemen in welke vorm dan ook, van andere ondernemingen en instellingen van welke aard dan ook;
4. Het verrichten van al hetgeen direct of indirect met het vorenstaande verband houdt of kan bevorderen.

Het hoofdkantoor van Finabank is gevestigd aan de Dr. Sophie Redmondstraat 59-61 te Paramaribo, Suriname. Finabank heeft twee filialen, in het district Nickerie aan de Doerga Sawhstraat 72 en aan de Mr. Jagernath Lachmonstraat 49 te Paramaribo. In 2015 zal een derde filiaal in Paramaribo Noord, op de hoek van de Kristalstraat en de Jozef Israelstraat, worden geopend.

Toelichting op de jaarrekening

Verslaggevingsperiode en geldeenheid

De verslaggevingsperiode van Finabank loopt van 1 januari tot en met 31 december. Finabank stelt haar jaarrekening op in Surinaamse dollar welke haar functionele valuta is.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van de waardering van activa en passiva en van de bepaling van het resultaat zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand verslagjaar. De post 'VISA-portefeuille' is in 2014 verantwoord onder de post 'Vorderingen op klanten', terwijl deze in 2013 onder 'Overlopende activa' gerubriceerd stond. De in de jaarrekening 2014 opgenomen vergelijkende cijfers over 2013 en de daarop gebaseerde analyses zijn naar de gewijzigde verantwoording aangepast. De post 'Gelden onderweg', welke in de jaarrekening 2013 is opgenomen onder 'overlopende activa en overlopende passiva', is in de jaarrekening 2014 uitgesplitst naar de verschillende banksaldi zoals opgenomen onder de kasmiddelen, vorderingen op kredietinstellingen en schulden aan kredietinstellingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde van deze voordelen betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang van de afwikkeling betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's van de daarmee samenhangende activa of passiva zijn overgedragen.

Verbonden partijen

Een verbonden partij is een natuurlijke persoon of entiteit die verbonden is met de bank.

Een natuurlijke persoon is met de bank verbonden indien deze persoon, of een directe verwant van de natuurlijk persoon:

1. Zeggenschap of gezamenlijke zeggenschap uitoefent over de bank;
2. Invloed van betekenis over de bank uitoefent; dan wel
3. Behoort tot de managers op sleutelposities binnen de bank of binnen de moedermaatschappij van de bank.

Een entiteit is met de bank verbonden indien zich een van de volgende situaties voordoet:

1. De entiteit en de bank behoren tot dezelfde groep;
2. De entiteit is een geassocieerde deelneming van de bank of vormt een joint venture met de bank;
3. Een derde partij vormt met samen met de bank en de entiteit een joint venture;
4. De entiteit is een joint venture van een derde entiteit welke een joint venture vormt met een geassocieerde deelneming van de bank;
5. De entiteit is een regeling inzake vergoedingen na uitdiensttreding ten bate van werknemers van de bank, ofwel een entiteit die met de bank verbonden is. Indien de bank deze regeling zelf uitvoert, worden de aan de regeling betalende werkgevers beschouwt als verbonden entiteiten.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. De toelichting omvat de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Naast verbonden partijen, wordt door de Centrale Bank van Suriname (hierna: 'CBvS') ook 'insiders' onderscheiden, middels de 'insiders richtlijn'.. Volgens deze richtlijn is een insider:

1. Iedere leidinggevende, directeur, lid van de Raad van Commissarissen/Raad van Toezicht of gekwalificeerde aandeelhouder van een kredietinstelling, of van een directe of indirekte dochteronderneming van een kredietinstelling, of van een intermediaire of uiteindelijke moedermaatschappij van een kredietinstelling, of van een dochteronderneming van dergelijke moederondernemingen;
2. Een directe verwant van een persoon bedoeld in punt 1. Een directe verwant betekent echtgeno(o)t(e), levenspartner, kinderen, ouders en broers of zusters van een persoon;
3. Iedere persoon die, al dan niet in loondienst, deelneemt of bevoegd is deel te nemen aan belangrijke besluitvorming binnen een kredietinstelling, haar dochtermaatschappij, haar filialen of haar moedermaatschappij;
4. Een vennootschap waarin een insider van een kredietinstelling direct of indirect, hetzij alleen hetzij samen met een of meer andere insiders, 20% of meer van de aandelen van de vennootschap bezit of zeggenschap uitoefent over het bestuur van de vennootschap; of
5. Een vennootschap waarin de kredietinstelling meer dan 20% van de uitstaande aandelen bezit of, naar het oordeel van de CBvS, waarschijnlijk invloed zal uitoefenen op het bestuur van de vennootschap.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirekte methode. De liquide middelen bestaan uit kasmiddelen en vorderingen op kredietinstellingen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld door management. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Toelichting op de jaarrekening

Omrekening van vreemde valuta

Finabank hanteert de door de CBvS gepubliceerde wisselkoersen (wissels, cheques en overmakingen). De wisselkoersen per balansdatum van de relevante vreemde valuta zoals genoteerd door de CBvS zijn als volgt:

	31 december 2014	31 december 2013
	SRD	SRD
USD 1	3,25	3,25
Euro 1	3,95	4,48

N.B. SRD = Surinaamse dollar; USD = Amerikaanse dollar; EUR = euro.

Transacties in vreemde valuta worden bij eerste verwerking omgerekend naar SRD tegen de wisselkoers die geldt op de transactiedatum.

De monetaire activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de wisselkoersen per balansdatum. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de wisselkoers op transactiedatum (ontstaandatum). Valutakoersverschillen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Kasmiddelen

De kasmiddelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schatkistpapier

Beleggingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Deze worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen gemaortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Vorderingen op kredietinstellingen

Vorderingen op kredietinstellingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vorderingen op klanten

Waardering van vorderingen op klanten vindt plaats tegen gemaortiseerde kostprijs op de verstrekte leningen. Op de verstrekte leningen zijn de nog niet verdiende interest, de voorziening voor debiteurenrisico en de rente van de 'non-performing' leningen in mindering gebracht.

Beleggingen

Deze worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De beleggingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen gemaortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met een bijzondere waardevermindering uit verwacht verlies op de belegging.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde en in het geval van gebouwen, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen.

De transportmiddelen, kantoorinventaris- en machines en software worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

In de waardering van materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering worden de kosten begrepen die direct betrekking hebben op het project.

De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Op terreinen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen : 3% per jaar
- Transportmiddelen : 20% per jaar
- Kantoorinventaris : 33,33% per jaar
- Kantoormachines : 33,33% per jaar
- Software : 20% - 33,33% per jaar

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief bepaald en de waardering overeenkomstig aangepast.

Overlopende activa

Overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden opgenomen in de waardering bij eerste verwerking. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen gemaortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio.

Het verschil tussen de boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rentemethode gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Schulden aan kredietinstellingen

Schulden aan kredietinstellingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden aan klanten

De schulden aan klanten worden gewaardeerd tegen gemaortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden opgenomen in de waardering bij eerste verwerking.

Toelichting op de jaarrekening

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen gema mortiseerde kostprijs, waarbij een verschil tussen de gema mortiseerde kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode naar verloop van de looptijd van de leningen in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen. Het kortlopend deel wordt opgenomen onder de 'Overlopende passiva' onder 'Kortlopend deel langlopende schulden'.

Leasing

Of een overeenkomst wordt aangemerkt als leaseovereenkomst wordt bepaald op basis van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van de overeenkomst. Een contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als het nakomen van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief en de overeenkomst het recht van het gebruik van het specifiek actief omvat.

Financiële lease

Activa die worden gefinancierd door middel van een financiële lease worden geactiveerd in de balans op het tijdstip van het aangaan van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De leasebetalingen worden op basis van een constante periodieke rentevoet op annuïtaire wijze gesplitst in een aflossing van de uitstaande leaseverplichting en in rentelasten over de leaseverplichting. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentevergoeding opgenomen onder de langlopende schulden. De rentecomponent als onderdeel van de leasetermijnen wordt gedurende de looptijd verantwoord in de winst- en verliesrekening. De relevante activa worden afgeschreven over de geschatte economische levensduur.

Operationele lease

De leasebetalingen uit hoofde van een operationele lease worden gedurende de looptijd van het contract verwerkt in de winst- en verliesrekening. Een algemene beschrijving van de belangrijkste bepalingen van de aangegeven operationele leasecontracten zijn opgenomen in de toelichting bij niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Voorziening latente belastingverplichtingen

Onder deze post worden latente belastingverplichtingen opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de commerciële waardering en de fiscale waardering van de activa en passiva tegen het nominale belastingtarief.

Agioreserve

De agioreserve is ontstaan bij het plaatsen van de aandelen in 2004 en bij de aandelenemissie in 2014.

Herwaarderingreserve

De herwaarderingsreserve betreft het bedrag van de herwaardering van gebouwen, op grond van de laatste taxatie, na aftrek van de daarop rustende latente belastingverplichting en de vrijval welke via afschrijvingen op het gebouw gerealiseerd is.

De via afschrijvingen gerealiseerde herwaarderingen worden ten gunste van het resultaat gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde diensten en de lasten over het jaar, rekening houdend met bovenstaande grondslagen voor waardering van activa en passiva.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gebaseerde activa en passiva.

Rentebaten en -lasten

Van beleggingen die interest genereren wordt de interest verantwoord wanneer het recht op rente is ontstaan. De interest wordt berekend met behulp van de effectieve rentemethode.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Vergoedingen en provisies welke een integraal onderdeel uitmaken van het effectieve rendement van financiële activa of passiva worden verantwoord als een aanpassing op de effectieve rentevoet van het instrument.

Provisiebaten en overige opbrengsten

Onder deze post vallen niet de baten die het karakter van interest hebben. Deze worden als opbrengst verantwoord in de periode waarin de diensten zijn geleverd of de verkopen hebben plaatsgevonden.

Beheerskosten

Deze kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Inkomstenbelasting

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met fiscale faciliteiten tegen het vigerend nominale belastingtarief. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden.

Gebeurtenissen na balansdatum

De jaarrekening wordt aangepast voor het effect van gebeurtenissen die plaatsvonden tussen de balansdatum en de datum waarop de jaarrekening wordt vastgesteld, onder de voorwaarde dat dit voortkomt uit omstandigheden die bestonden op de balansdatum. Gebeurtenissen die wijzen op omstandigheden die zijn ontstaan na de balansdatum worden toegelicht, maar resulteren niet in een aanpassing van de jaarrekening zelf.

RISICO'S, RISICOMANAGEMENT EN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Risico's en risicomangement

Algemeen

Finabank is een bank met ambitie en heeft een groeiende portfolio met klanten in zowel de zakelijke als de retail markt. Finabank is een solide financiële instelling, waarop klanten en andere belanghebbenden kunnen vertrouwen. Een instelling gericht op duurzame en winstgevende groei, met oog voor de belangen van alle betrokkenen en waarbij haar kernwaarden klantoriëntatie, continue verbetering, transparantie en deskundigheid leidend zijn. Om aan deze kernwaarden te blijven voldoen is een effectief stelsel van risicobeheersing van essentieel belang.

Om de risicobeheersing te optimaliseren werkt Finabank met een Enterprise Risk Management & Compliance Framework (ER&CF) welke is goedgekeurd door de Directie en de Raad van Commissarissen (RvC) en in lijn is met de betreffende richtlijnen van de CBvS. De ER&CF wordt jaarlijks geëvalueerd en aangepast door het management op actuele gebeurtenissen, marktverhoudingen en ambities.

In het algemeen kan risicomangement omschreven worden als het tijdig identificeren, kwantificeren en mitigeren van risico's. Een risico is de kans dat een onzekere gebeurtenis zich voordoet die het waardecreërend vermogen van de bank

Toelichting op de jaarrekening

of de waarde van activa en passiva zodanig aantast dat daardoor het eigen vermogen en/of de continuïteit van de bank negatief wordt beïnvloed. De toegestane tolerantie voor negatieve invloeden wordt bepaald door de risicobereidheid van de bank.

Het ER&CF, welke door de afdeling Governance, Risk & Compliance wordt gehanteerd, biedt een raamwerk voor het identificeren, waarderen en mitigeren van potentiële gebeurtenissen die een negatieve impact kunnen hebben op Finabank, gegeven de risicobereidheid en de strategie van Finabank. Hierbij wordt gekeken naar zowel de kans dat een risico zich voordoet alsmede de eventuele consequentie voor de bank indien deze gebeurtenis zich zou voordoen (zie onderstaande tabel).

Kans	Consequenties
Onwaarschijnlijk	Verwaarloosbaar
Zelden	Klein
Mogelijk	Gemiddeld
Waarschijnlijk	Groot
Bijna zeker	Zeer groot

Risicobereidheid wordt door Finabank omschreven als het vermogen om een bepaalde verwachte waarde (kans x consequentie) van rendementsverslechtering, afname van liquiditeit, waardevermindering van activa of passiva danwel reputatieschade te accepteren.

De risicobereidheid van Finabank wordt onder meer beïnvloed door het volgende:

- De strategie, doelstellingen en kernwaarden van Finabank;
- Specifieke economische en sociaal maatschappelijke omstandigheden in Suriname;
- Lokale en internationale wet- en regelgeving; rendementseisen van Finabank voor haar gehele planningscyclus;
- Het voorkomen van reputatieschade voor Finabank.

De volgende specifieke risicogebeiden zijn geïdentificeerd door de bank:

- Marktrisico;
- Valutarisico;
- Renterisico;
- Kredietrisico;
- Liquiditeitsrisico;
- Prijsrisico;
- Compliance risico;
- Operationeel risico;
- Strategisch risico;
- Concentratierisico;
- Reputatierisico;
- Technologisch risico;
- Juridisch risico;
- Rampenrisico.

Onderstaand worden de belangrijkste risicogebieden voor Finabank nader toegelicht.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de inkomsten en/of het kapitaal van Finabank, of haar mogelijkheden om transacties uit te voeren, negatief beïnvloed worden door veranderingen in niveau of beweeglijkheid van marktprijzen, zoals rentepercentages, credit spreads, aandelenkoersen, grondstoffenprijzen en valutakoersen. De toekomstige resultaten van Finabank kunnen lager uitvallen dan eerder verwacht wanneer deze marktomstandigheden verslechteren.

Marktrisico heeft betrekking op verliezen die kunnen ontstaan door ongunstige marktbewegingen die samenhangen met de handel in financiële instrumenten, of het aanhouden van een positie in financiële instrumenten. Marktrisico vloeit voort uit een verscheidenheid van factoren, waaronder:

- Renteschommelingen die invloed hebben op obligaties, andere bezittingen met rentegevoelige inkomsten en verzekерingsverplichtingen;
- Verandering in effectenprijzen die van invloed zijn op de waarde van handels- en investeringsportefeuilles en verzekeringen;
- Fluctuaties in buitenlandse valuta die van invloed zijn op de Open Currency Position (OCP);
- Veranderingen in volatiliteit van renteniveaus en effectenprijzen die van invloed zijn op de depositoportefeuilles;
- Vooruitbetalingsrisico, 'deposit runs' en ander nadelig klantgedrag dat gerelateerd is aan de ontwikkeling van marktfactoren.

Marktrisico kan worden onderscheiden in twee typen: ALM (Asset Liability Management) risico en handelsrisico. Handelsrisico heeft betrekking op posities welke zijn ingenomen om op korte termijn winst te maken; de bank heeft hier niet mee te maken. ALM-risico omvat alle andere posities en betreft het risico dat het verschil in marktwaarde van activa en passiva wijzigt door veranderingen in rentetarieven, risicomarge, aandelenkoersen, valutakoersen, prijzen van onroerend goed en andere marktfactoren. Het verschil in marktwaarde tussen activa en passiva wordt gemeten vanuit het economisch perspectief van het eigen vermogen van de bank. Een daling van het verschil tussen de marktwaarde van de activa en de verplichtingen heeft een direct effect op de totale bedrijfswaarde, zelfs in het geval dat op basis van opbrengsten en kasstromen geen verliezen worden geleden.

Valutarisico

Dit is het risico dat de koersvolatiliteit van vreemde valuta een negatieve invloed heeft op Finabank. Valutarisico is onder te verdelen in:

- Transactierisico: het risico dat het bedrijfsresultaat van Finabank wordt beïnvloed door volatiliteit van de valutakoersen;
- Translatierisico: het risico dat valutavolatiliteit de waarde van een onderneming nadelig beïnvloedt.

Er worden vier vormen van valutarisico onderscheiden, te weten:

- Pre-transactierisico: het valutarisico dat voortvloeit uit een offerte welke is uitgebracht in een vreemde valuta;
- Transactierisico: het valutarisico dat ontstaat doordat het tijdstip van het ontstaan van een transactie meestal niet overeenkomt met het tijdstip van de betaling daarvan;
- Translatierisico: het valutarisico dat voortvloeit uit het omrekenen van balansposten naar vreemde valuta;
- Economisch of structureel risico: het vaststellen van de mate waarin de concurrentiepositie beïnvloed wordt door het valutarisico.
- Het valutarisico kan zich voordoen in de volgende situaties:
- Fluctuaties van de waarde van de balans als gevolg van EUR fluctuaties (translatie- en transactierisico);
- Fluctuaties van de Open Currency Position (OCP – alle vlottende activa minus alle vlottende passiva) van de bank met als gevolg een negatief saldo (translatie- en transactierisico);

Toelichting op de jaarrekening

- Handelsposities die de bank inneemt (pre-transactierisico en transactie risico);

Bovenstaande situaties kunnen een negatieve impact hebben op de baten van Finabank en dienen daarom goed bewaakt te worden. Onderstaand zijn de risicomitigerende maatregelen van Finabank opgenomen.

Valutarisico op de balans: algemeen

Fluctuaties van de EUR koers hebben een effect op de balans aangezien de EUR vrij beweegt ten opzichte van de SRD. De USD is gekoppeld aan de SRD waardoor er geen fluctuaties kunnen optreden. Het EUR valutarisico op de balans valt vanwege de grootte van de bank niet te mitigeren. Valutacontracten zijn bedrijfseconomisch vooralsnog niet verantwoord om eventuele negatieve effecten van EUR fluctuaties te kunnen mitigeren.

Valutarisico op de balans: dollarisatiegraad

Naast het beperken van de algemene valutafluctuatie op de balans streeft Finabank naar het minimaliseren van de dollarisatiegraad op de balans. De norm in de kredietverlening betreft maximaal 45% en in financiering maximaal 55%.

Open Currency Position (OCP)

Het maximum van de vreemde valuta OCP van de bank bedraagt, conform de regelgeving van de CBvS, geconsolideerd USD 1.000.000. Vanuit rendementsoverwegingen en om het valutarisico van Finabank te beperken, hanteert de bank ten aanzien van haar OCP de volgende limieten per valuta:

- Minimaal USD 500.000 en maximaal USD 1.000.000;
- Minimaal EUR 100.000 en maximaal EUR 300.000.

CBvS heeft een nieuwe richtlijn in concept uitgebracht (richtlijn vreemde valuta posities), waarbij de volgende limieten gelden:

1. De open positie van een kredietinstelling in een vreemde valuta mag niet groter zijn dan 10% van haar Tier 1-kapitaal;
2. De totale open positie van een kredietinstelling in alle vreemde valuta's mag niet groter zijn dan 20% van haar Tier 1-kapitaal.

De volgende tabel toont de OCP per balansdatum.

	Positie-opgave	
	USD	EUR
ACTIVA		
Kasmiddelen/vorderingen op kredietinstellingen	21,513,589	5,683,934
Vorderingen op klanten	30,362,770	12,122,383
Beleggingen	607,126	20,576
Overige vorderingen	2,218,981	385,068
	54,702,466	18,211,961
PASSIVA		
Schulden aan klanten	51,081,060	25,556,457
Schulden aan kredietinstellingen	5,089,867	2,498,494
Overige schulden	2,483,810	636,044
Langlopende schulden	943,086	-
	59,597,823	28,690,995
Netto Deviezenpositie	(4,895,357)	(10,479,034)
OFF Balance		
Valutaswap CBvS	7,337,723	9,125,833
Totaal in USD	\$2,442,366	\$1,645,492

Handelspositie

Conform de regelgeving van de CBvS mag USD verhandeld worden tussen 3,25 en 3,35. De koers van de EUR fluctueert conform de marktontwikkelingen. Onze handelspositie zal maandelijks worden vastgesteld op basis van de vreemde valuta-behoefte van de klanten.

Renterisico

Dit is het risico dat het netto-renteresultaat (Net Interest Margin (NIM)) van Finabank of de waarde van haar eigen vermogen nadelig wordt beïnvloed door veranderingen in de rente.

Veranderingen in de rentestanden van zowel activa als passiva hebben invloed op de NIM van de bank en op de uiteindelijke efficiëntie c.q. rentabiliteit. Het bewaken van de gemiddelde debet- en creditrente per valuta en de gemiddelde NIM van de bank is dus van groot belang. Debetrentedalingen hebben een negatieve invloed op de NIM terwijl creditrentedalingen een positieve invloed op de NIM uitoefenen en debet- en creditrentestijgingen het omgekeerde effect hebben. Het renterisico van Finabank is beperkt vanwege het feit dat op termijndeposito's na alle andere producten van Finabank, zowel de activa als de passiva zogenaamde variabele rente hebben.

De 'NIM ratio's van de bank zijn:

- 10% average;
- 5% SRD.
- 4% USD.
- 7% EUR

In de onderstaande tabel wordt de gemiddelde Net Interest Margin per balansdatum aangegeven:

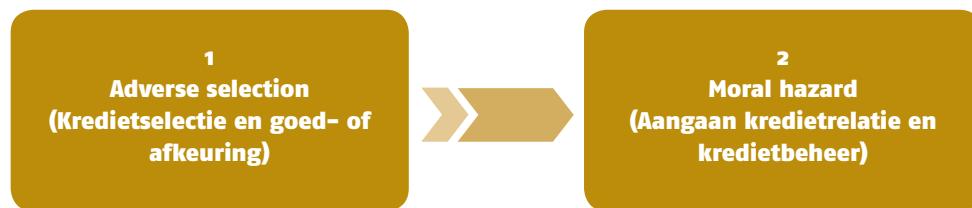
	2014	2013
	SRD	SRD
Rentebaten	40,071,244	35,675,979
Rentelasten	13,014,305	11,906,244
Gemiddelde rentedragende vorderingen	312,677,927	266,473,487
Gemiddelde rentedragende schulden	409,643,752	364,509,662
Rentebaten / gemiddelde rentedragende vorderingen (%)	12.8	13.4
Rentebaten / gemiddelde rentedragende schulden (%)	3.2	3.3
Net Interest Margin (%)	9.6	10.1

Toelichting op de jaarrekening

Kredietrisico

Dit is het risico dat een afnemer, klant of een tegenpartij van Finabank niet aan zijn of haar contractuele verplichtingen voldoet of dat waardeverlies optreedt in de zekerheden die door de tegenpartij zijn verstrekt. Het kredietrisico waar Finabank aan blootgesteld is, komt voornamelijk voort uit leningen en voorschotten aan bedrijven en particulieren.

Het kredietverleningproces bestaat uit twee fasen namelijk 'adverse selection' en 'moral hazard':

Adverse selection is de fase waarin de bank een potentiële klant en of potentiële kredietuitzetting aftast met het oog op het wel of niet aangaan van een klant- en kredietrelatie. Zodra de klant- en kredietrelatie is aangegaan is de bank verbonden aan de risico's (en kansen) die dat met zich meebrengt en start de moral hazard fase. Gedurende deze fase is het van belang dat de kredietuitzetting zo goed mogelijk wordt beheerd met het doel om een natuurlijke afwikkeling van het krediet te bewerkstelligen, of om verliezen te minimaliseren indien de continuïteit van de kredietuitzetting dermate uitzichtloos wordt dat de klant niet meer aan de aflossingsverplichting kan voldoen.

Daarnaast bestaat er altijd een functiescheiding tussen de front-office (Branch Managers (BM)/Account Managers (AM)) dat verantwoordelijk is voor de commerciële activiteiten en de back-office (Manager Credit Administration (CAD) in Paramaribo en Manager Operations (OPS) in Nickerie) dat verantwoordelijk is voor de administratieve en juridische vastlegging. Tevens zijn de processen zo ingericht dat de back-office en de front-office elkaar controleren zodat de kans op fouten verder wordt gereduceerd.

Finabank heeft leningen verstrekt aan insiders. Op balansdatum is het uitstaand kredietsaldo van insiders SRD 1,5 miljoen (2013: SRD 0,5 miljoen). Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

Onderstaande tabel presenteert de netto blootstelling aan krediet- en counterpartrisico verdeeld in economische sectoren.

	IN DUIZENDEN		
	In SRD	In vreemde valuta (tegenwaarde in SRD)	EUR
Agrarische sector	3,773	17	3,790
Visserij	16	350	366
Bosbouw	92	2,301	2,393
Mijnbouw	0	445	445
Industrie	6,845	8,134	14,979
Constructie en installatie	36,022	10,316	46,338
Electriciteit, gas en water	83	0	83
Handel	29,562	62,878	92,440
Transport, opslag en communicatie	6,117	12,409	18,526
Dienstverlening	9,533	21,680	31,213
Visa	0	2,632	2,632
Overige	78,333	21,798	100,131
Totaal	170,376	142,960	313,336

De Onderstaande tabel toont de kwaliteit van de totale kredietportefeuille:

X SRD 1,000	Voldoende	Speciale Vermelding	Substandaard	Dubieu	Oninbaar	Totaal
2014	177,768	128,924	3,209	1,234	2,201	313,336

Voldoende: een kredietuitzetting waarvan redelijkerwijs verwacht kan worden dat aan de betalingsverplichting voldaan zal worden en die gewaarborgd is door het betalingsvermogen van de kredietnemer of de verstrekte zekerheden.

Speciale vermelding: een uitzetting die op dat moment gewaarborgd is, maar potentiële gebreken vertoont die, als deze niet worden verholpen, de uitzetting zullen aantasten of die tot gevolg kunnen hebben dat de positie van de kredietinstelling op enig moment in de toekomst onvoldoende beschermd is.

Substandaard: een uitzetting die onvoldoende gewaarborgd wordt door de huidige financiële capaciteit en betalingsvermogen van de kredietnemer of door verstrekte zekerheden of die duidelijke gebreken vertoont waardoor de reguliere aflossing van de schuld in gevaar komt.

Dubieu: een uitzetting die geacht wordt alle gebreken van een substandaarduitzetting te vertonen, en waarvan bovendien volledige inning of reguliere terugbetaling op basis van actuele feiten, omstandigheden en waarden uiterst twijfelachtig is.

Toelichting op de jaarrekening

Oninbaar: een uitzetting waarvan de verschuldigde betalingen niet inbaar zijn; deze daarom van geringe waarde wordt geacht of als betalingen van de hoofdsom of rente 365 dagen of langer achterstallig is.

Liquiditeitsrisico

Dit is het risico dat Finabank niet in staat zal zijn om tijdig aan haar contractuele verplichtingen te voldoen zoals oproepingen van saldi op rekening-couranten, aflossing van giro-, spaar- en depositorekeningen, obligaties en bancaire kredieten, uitbetaling van ongetrokken kredietlijnen van klanten of vereffening van verplichtingen van Finabank uit hoofde van derivatentransacties. Liquiditeitsrisico kan veroorzaakt worden door een groot aantal interne als externe factoren gerelateerd aan Finabank.

Liability Management

Liability Management is erop gericht dat Finabank altijd aan haar opvraagbare verplichtingen kan voldoen. Het liquiditeitsbeleid van Finabank is erop gericht de continuïteit van de bank te waarborgen en het liquiditeitsrisico zoveel mogelijk te mitigeren. Finabank streeft ernaar een zo breed mogelijke fundingsbasis te hebben met zo min mogelijk concentratierisico. In dit streven wordt rekening gehouden met de strategische groei- doelstellingen van Finabank en de mogelijkheden die de markt biedt. De Surinaamse liquiditeitsmarkt is beperkt ontwikkeld waardoor Finabank in haar liquiditeitsstrategie vooral gewezen is op financiering in de vorm van saldi op giro- en spaarrekeningen en termijndepo's.

De kernratio's om het liquiditeitsbeleid te beheren zijn:

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

De LCR richt zich op de liquiditeitspositie op korte termijn (tot 30 dagen) en daarmee op een mogelijk acute liquiditeitsverkrapping van een bank. Conform de LCR zal een bank in een periode van stress over voldoende liquide middelen moeten beschikken om te voldoen aan het onmiddellijke opeisen van toevertrouwde middelen en andere korte termijn uitstroom van middelen.

De liquide middelen c.q. instrumenten van hoge kwaliteit (kas, Termijndepo (TD) < 30 dagen en schatkistpapier) omvatten de marktwaarde, niet de nominale waarde, van de financiële producten (activa) die in periode van stress zonder of met weinig verlies kunnen worden verkocht.

De verwachte netto gelduitstroom bevat de brutogelduitstroom (opnames van girorekeningen, spaarrekeningen en TD < 90 dagen) minus de minimum geldinstroom (aflossingen).

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

De NSFR doet een uitspraak over het liquiditeitsrisico op de middellange en lange termijn (vanaf een jaar en langer). Deze grens bij een jaar moedigt de bank aan om financiële producten met een langere looptijd te financieren met producten die ook een langere looptijd hebben.

De NSFR wordt berekend door de aanwezige stabiele financiering te delen door de vereiste stabiele financiering. De aanwezige stabiele financiering betreft de passiva (financiering) met een looptijd langer dan een jaar (hierin is het eigen vermogen inbegrepen). De vereiste stabiele financiering betreft de activa (kredietportefeuille) met een looptijd langer dan een jaar.

Financieringsstrategie: financieringsmix

De samenstelling van de financiering van Finabank heeft een effect op de stabiliteit van de financiering en de kosten van financiering. Lange termijn financiering heeft hoge financieringskosten en korte termijn financiering kent sterke volatiliteit. Teveel korte termijn financiering resulteert eveneens in een 'maturity mismatch'. Finabank streeft naar een evenwichtige balans van financieringsproducten waardoor eventuele 'maturity gaps' worden gemitigeerd en de financieringskosten beheerst.

De beperkte looptijd van termijndepositie's (van een tot en met vijf jaar) is gebruikelijk in de financiële sector in Suriname. Ter stabilisatie van haar financieringsbasis biedt Finabank ook termijndeposito's aan met een looptijd van zes tot en met tien jaar met een opslag van 0,50% bovenop de termijndeposito met een looptijd van vijf jaar. Klanten kunnen hierdoor aantrekkelijke rentes voor een lange termijn vastleggen.

Financieringsstrategie: concentratierisico

Het concentratierisico is het risico dat verband houdt met een grote concentratie van financiering door een bepaalde klant of vanuit een sector. Hoe groter de spreiding binnen de financieringsstructuur, hoe kleiner het concentratierisico.

Finabank streeft naar een zo breed mogelijke financieringsbasis. Omdat dit in de productenmix beperkt is tot saldi op girorekeningen, spaarrekeningen en termijndeposito's zal de diversificatie focus zijn in het klantenbestand (zoveel mogelijk klanten aantrekken waardoor het risico dat Finabank in gevaar komt door een enkele klant die zijn/ haar middelen wegtrekt beperkt is). Toch kan concentratierisico niet voorkomen worden.

Finabank spreekt van een concentratierisico wanneer het totaal aan financiering van een klant geconsolideerd groter is dan 0,5% van het totaal aan toevertrouwde middelen. Finabank zal geen middelen van klanten meer accepteren indien de totale geaggregeerde van de bank groter is dan 5% van het totaal aan haar toevertrouwde middelen.

Er is sprake van sectorconcentratierisico indien de geaggregeerde blootstelling van de bank richting een geconsolideerde groep van bedrijven uit een sector groter is dan 10% van het totaal aan haar toevertrouwde middelen. Deze bedrijven dienen daarom streng bewaakt te worden in een Asset Liability Committee (ALCO). Finabank zal geen sectorconcentratierisico tolereren dat groter is dan 20% van het totaal aan haar toevertrouwde middelen.

In bepaalde gevallen kan er door de directie worden afgeweken van de concentratielimieten. Indien het concentratierisico wordt geaccepteerd, wordt er rekening gehouden met de opvraagtermijn. In het geval dat er sprake is van een concentratierisico zal de bank de volgende maatregelen nemen om het risico te mitigeren:

- De financiering zal worden aangehouden in diverse producten (giorekeningen, spaarrekeningen of TD) in maximale kavels van SRD 1 miljoen;
- De financiering zal worden verdeeld over diverse looptijden met een minimale maturity gap van zes maanden, zodat opvragingen niet ineens geschieden;
- De klant zal minimaal eens per halfjaar worden bezocht door de Account Manager, de Manager Treasury Department en minimaal 1 directielid om de liquiditeitsplanning van het bedrijf te bespreken zodat er rekening gehouden kan worden met eventuele opvragingen;
- Alle afspraken zullen worden vastgelegd in een gespreksnotitie en worden besproken in de ALCO.

Working Capital Margin (WCM)

WCM is bedoeld om voldoende liquiditeiten per valuta aan te houden om aan de opvragingen van klanten te kunnen voldoen. Ondanks het feit dat het feitelijk benodigd werkcapitaal lager ligt dan de WCM houdt Finabank middels deze marge rekening met incidentele opvragingen. De feitelijke behoefte aan werkcapitaal wordt maandelijks berekend op basis van de kasstroomprognose. De overtollige middelen worden liquide belegd in schatkistpapier of termijndeposito's bij een andere commerciële bankinstelling.

Asset Management

Asset Management (AM) betreft het beheren van de activa van de balans. Bij het beheren van de balans wordt er rekening gehouden met risico en rendement. Finabank streeft ernaar om bij de transformatie van passiva naar activa een goed rendement te behalen tegen een acceptabel risico.

Toelichting op de jaarrekening

Het AM beleid van Finabank is gebaseerd op twee uitgangspunten:

1. Medium risicobereidheid;
2. Maximalisatie van het rendement, rekening houdende met de investeringsopties en de richtlijnen uitgevaardigd door de CBvS.

Onderstaand wordt per activum het beleid van Finabank uiteengezet.

Kasreserve

De hoogte van de kasreserve wordt per valutasoort bepaald door de CBvS. De bestaande regelgeving geeft aan dat de kasreserve in Surinaamse dollar renteloos dient te worden gehouden bij de CBvS terwijl de vreemde valuta kasreserve in liquide instrumenten met een minimale A-rating geïnvesteerd kunnen worden. Conform de richtlijn van de CBvS zal Finabank haar kasreserve in vreemde valuta kunnen beleggen in staatsobligaties en/of termijndeposito's.

Kassa's en ATM's

Ter reducering van het operationele risico (overvallen, inbraken, diefstal, etc.) zal jaarlijks een 'cash in en cash out' analyse worden verricht om de kas- en ATM limieten vast te stellen. Deze limieten zullen gebaseerd zijn op reguliere contante behoeften. Indien op enig tijdstip de limieten worden overschreden, zal er direct uit kas worden afgestort of aangevuld vanuit de CBvS.

Schatkistpapier

Finabank zal Surinaams schatkistpapier aanhouden voor liquiditeits- ('haircut') en rendementsdoeleinden.

Banken

De blootstelling die Finabank richting andere banken heeft, is uit hoofde van het betalingsverkeer c.q. correspondent-bankieverkeer, rendements- en risico-overwegingen. Finabank zal lokaal de CBvS als clearing- en cashpoolbank gebruiken en internationaal de ING-bank. Bij overige banken zullen er minimale liquiditeiten worden gehouden.

Kredieten

De kredietportefeuille is de grootste balanspost bij banken en de belangrijkste verdienstenpost van Finabank. Deze balanspost is daarom ook het activum die de hoogste aandacht verdient op de balans qua risicomitigatie.

Financiële instrumenten

Finabank streeft een prudent beleggingsbeleid na. Finabank zal niet meer dan 30% van haar balanstotaal beleggen in financiële instrumenten (exclusief Surinaams schatkistpapier). Bij het beleggen in financiële instrumenten zal het tegenpartij- en marktrisico, alsmede het rendement in ogen schouw worden genomen.

Finabank kan in de volgende financiële instrumenten beleggen:

1. Surinaamse beursgenoteerde ondernemingen waarvan het rendement minimaal 5% hoger ligt dan de Net Interest Margin in SRD. Uitzonderingen kunnen worden gemaakt indien de kredietverlening een stagnant verloop vertoont.
2. Buitenlandse beursgenoteerde ondernemingen waarvan het rendement minimaal 5% hoger ligt dan de Net Interest Margin in EUR/USD. Uitzonderingen kunnen worden gemaakt indien de kredietverlening een stagnant verloop vertoont.
3. Deposito's bij een nationale of internationale bank met minimaal een 'A-rating'. De looptijd van de deposito's zal afhankelijk zijn van de liquiditeitsprognose. Bij het beleggen in deposito's zal rekening worden gehouden met de risicolimieten per bank.
4. Liquide landen of bedrijfsobligaties met minimaal een 'AA-rating'. De looptijd van de bonds zal afhankelijk zijn van de liquiditeitsprognose. Bij het beleggen in obligaties zal rekening worden gehouden met de risicolimieten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
KASMIDDELEN Deze post betreft de voorraden kasmiddelen in Surinaamse dollar en vreemde valuta. Voorts omvat deze post de in SRD en vreemde valuta luidende vrij beschikbare liquide middelen en niet direct opeisbare liquide middelen bekneld onder de kasreserveregeling van de CBvS. De voorziening ongerealiseerde koersresultaten vreemde valuta swaps betreft een voorziening die getroffen is op ongerealiseerd koersresultaat als gevolg van de valuta swaps met de CBvS. In 2014 is gekozen om de banksaldi volgens de financiële administratie op te nemen, waarbij rekening is gehouden met gelden onderweg die door de desbetreffende kredietinstelling nog niet zijn vrijgegeven. De vergelijkende cijfers 2013 zijn naar de gewijzigde verantwoording aangepast.	115,946,114	124,960,033
SCHATKISTPAPIER Dit betreft beleggingen in schatkistpapier bij de CBvS	62,403,380	956,584
VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN Dit betreft rekening-courant saldi en vorderingen bij commerciële banken. In 2014 is gekozen om de banksaldi volgens de financiële administratie op te nemen, waarbij rekening is gehouden met gelden onderweg die door de desbetreffende kredietinstelling nog niet zijn vrijgegeven. De vergelijkende cijfers 2013 zijn naar de gewijzigde verantwoording aangepast.	29,121,216	18,774,659
VORDERINGEN OP KLANTEN Dit betreft vorderingen uit kredietverlening na aftrek van voorzieningen en rente van oninbare leningen.	313,336,276	288,138,064
BELEGGINGEN Dit betreft rentedragende deposito's en overige beleggingen bij financiële instellingen.	2,054,478	22,853,200
EFFECTEN Dit betreft aandelen.	85,300	74,500

MATERIEËLE VASTE ACTIVA	Terreinen & Gebouwen	Transport-middelen	Kantoor-inventaris	Kantoor-machines	Software	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering	Totaal
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD
1 JANUARI 2014							
Aanschafwaarde	5,852,053	637,848	918,012	1,773,538	2,516,523	4,863,482	16,561,456
Herwaardering	1,469,245	-	-	-	-	-	1,469,245
Waardevermindering	(725,166)	-	-	-	-	-	(725,166)
Cumulatieve afschrijvingen aanschafwaarde	(301,532)	(498,936)	(688,194)	(1,561,180)	(2,005,125)	-	(5,054,967)
Cumulatieve afschrijvingen herwaardering	(78,751)	-	-	-	-	-	(78,751)
Cumulatieve afschrijvingen waardevermindering	12,690	-	-	-	-	-	12,690
BOEKWAARDE	6,228,539	138,912	229,818	212,358	511,398	4,863,482	12,184,507
MUTATIES IN 2014							
Investeringen	-	-	150,027	237,032	105,911	8,525,944	9,018,913
Desinvesteringen op aanschafwaarde	-	(244,901)	-	-	-	-	(244,901)
Afschrijvingen op aanschafwaarde	(996,058)	(12,337)	(356,988)	(383,070)	(616,864)	-	(2,365,317)
Desinvestering afschrijvingen op aanschafwaarde	118,602	-	-	-	-	-	118,602
Afschrijvingen op herwaardering	(300,904)	-	-	-	-	-	(300,904)
Afschrijving op waardevermindering	39,979	-	-	-	-	-	39,979
	(1,256,983)	(138,636)	(206,961)	(146,038)	(510,953)	8,525,944	6,266,372
31 DECEMBER 2014							
Aanschafwaarde	5,852,053	392,947	1,068,039	2,010,570	2,622,434	13,389,426	25,335,468
Herwaardering	1,469,245	-	-	-	-	-	1,469,245
Waardevermindering	(725,166)	-	-	-	-	-	(725,166)
Cumulatieve afschrijvingen aanschafwaarde	(1,297,590)	(392,671)	(1,045,182)	(1,944,250)	(2,621,989)	-	(7,301,682)
Cumulatieve afschrijvingen herwaardering	(379,656)	-	-	-	-	-	(379,656)
Cumulatieve afschrijvingen waardevermindering	52,669	-	-	-	-	-	52,669
Boekwaarde	4,971,556	276	22,857	66,320	445	13,389,426	18,450,879

Per balansdatum is een versnelde afschrijving toegepast op het pand aan de Dr. Sophie Redmondstraat te Paramaribo omdat medio 2015, na oplevering en ingebruikname van het nieuwe hoofdkantoor van Finabank, het huidig pand zal worden gesloopt en als zodanig geen economische voordelen meer zal opleveren voor Finabank.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
OVERLOPENDE ACTIVA Dit betreft vooruitbetalingen en nog te vorderen bedragen	12,353,466	3,493,251
SCHULDEN AAN KREDIETINSTELLINGEN Dit betreft direct opeisbare gelden en termijndeposito's. In 2014 is gekozen om de banksaldi volgens de financiële administratie op te nemen, waarbij rekening is gehouden met gelden onderweg die door de desbetreffende kredietinstelling nog niet zijn vrijgegeven. De vergelijkende cijfers 2013 zijn naar de gewijzigde verantwoording aangepast.	28,227,678	40,322,621
SCHULDEN AAN KLANTEN Hieronder zijn opgenomen: Spaargelden Depositos Giro-rekeningen	178,718,612 130,452,428 121,816,914 430,987,954	172,623,345 102,843,638 106,275,953 381,742,936
OVERLOPENDE PASSIVA Dit betreft vooruit gestelde zekerheden, af te dragen inkomstenbelasting en overige nog te betalen kosten.	21,606,947	21,725,703
LANGLOPENDE SCHULDEN Dit betreft de langlopende verplichtingen met betrekking tot financiële lease	3,065,029	-
VOORZIENING LATENTE BELASTINGVERPLICHTING Dit betreft het belastingeffect op het verschil in bedrijfseconomische (reële waarde) en fiscale (historische kostprijs) waardering van activa en passiva.	3,128,979	3,222,912

EIGEN VERMOGEN

	Aandelen kapitaal	Agioreserve	Herw.reserve	Overige reserves	Resultaat lopend	Totaal
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD
Stand per 1 januari 2013	952,000	66,000	508,872	12,461,921	4,444,821	18,433,614
Resultaat lopend boekjaar	-	-	-	-	5,999,091	5,999,091
Nettoresultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	4,444,821	(4,444,821)	-
Vrijval herwaarderingsreserve	-	-	(12,079)	-	-	(12,079)
Stand per 31 december 2013	952,000	66,000	496,793	16,906,742	5,999,091	24,420,626
Aandelenemissie	1,278,770	33,461,575	-	-	-	34,740,345
Nettoresultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	5,999,091	(5,999,091)	-
Resultaat lopend boekjaar	-	-	-	-	7,740,544	7,740,544
Vrijval herwaarderingsreserve	-	-	(166,993)	-	-	(166,993)
Stand per 31 december 2014	2,230,770	33,527,575	329,800	22,905,833	7,740,544	66,734,522

Aandelenkapitaal

Op 8 juli 2014 is een verzoekschrift ingediend ter wijziging van de statuten van Finabank. Op 16 juli 2014 is de verklaring van geen bezwaar en de goedkeuring voor de wijziging van de statuten ontvangen. De gewijzigde statuten zijn gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname ARS nummer 59 de dato 25 juli 2014.

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt na wijziging van de statuten SRD 50.000.000 verdeeld in 5.000.000 aandelen op naam ad SRD 10 nominaal.

Emissie

Per balansdatum was er goedkeuring van de Centrale Bank van Suriname ontvangen inzake de toetreding van alle aandeelhouders die in het kader van de geslaagde aandelenemissie nieuw zijn toegetreden. Als gevolg van voornoemde emissie is de aandeelhouderskring van Finabank uitgebreid met zes nieuwe aandeelhouders, die tezamen 127.877 nieuwe aandelen vertegenwoordigen. Met de reeds aanwezige 95.200 aandelen bedraagt het geplaatst aantal aandelen nu in totaal 223.077 met een nominale waarde van SRD 2.230.770.

Agioreserve

De agioreserve die initieel is ontstaan bij de uitbreiding van het aandelenkapitaal in 2004 is vanwege de aandelenemissie van 2014 verder toegenomen. De uitgifteprijs van een aandeel bedroeg bij de emissie in 2014 SRD 271,67. Het verschil tussen nominale waarde ad SRD 10 en de uitgifteprijs ad SRD 271,67 van de nieuw geplaatste aandelen ten bedrage van SRD 33,461,575 is als Agioreserve verwerkt. Per balansdatum is SRD 2,000,069 nog te vorderen van een der nieuwe aandeelhouders.

Herwaarderingsreserve

Dit betreft het verschil tussen de reële waarde (taxatiewaarde) en de historische kostprijs van terreinen en gebouwen onder aftrek van de hierover berekende voorziening voor latente belastingverplichting en het via afschrijvingen gerealiseerde deel.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
BATEN		
Rentemarge Dit betreft het verschil tussen de rentebaten uit de kredietverlening en de rentelasten van toevertrouwde middelen	29,026,302	24,369,372
Provisiebaten Dit betreft afsluitprovisie, welke in rekening wordt gebracht op de verstrekte kredieten	1,060,822	1,276,806
Overige opbrengsten Dit betreft doorberekende kosten aan derden in verband met kredietverlening, servicekosten, overmakingskosten en andere kosten	7,107,232	6,341,052
LASTEN		
Personalekosten Deze post betreft salarissen, bonussen en andere voorzieningen van het personeel	8,346,526	7,310,188
Andere beheerskosten Hieronder vallen kantoorkosten, huisvestingskosten en andere algemene kosten	9,138,392	9,566,129
Afschrijvingskosten Deze post omvat afschrijving van materiële activa	2,626,242	574,403
Vrijval herwaarderingsreserve en latentie op gebouwen	(260,925)	(18,875)
Bijzondere waardevermindering en terugnames Dit betreft voorzieningen op kredieten en girodebetstanden	5,249,521	5,181,806

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VORDERINGEN EN VERPLICHTINGEN

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VORDERINGEN

De niet in de balans opgenomen vorderingen betreffen de valuta swaps met de Centrale Bank van Suriname (voortvloeiende uit de macro-economische stabilisatiepakketten van juni en december 2014).

Valuta swaps

Hieronder is een overzicht opgenomen van de valuta swaps met de Centrale Bank van Suriname welke voortvloeien uit de eenmalige vrijval van de kasreserve van juni en december 2014.

1. USD 5.037.723 swap agreement met USD terugkooprecht op 9 december 2015 tegen een wisselkoers van 3,25;
2. USD 1.150.000 swap agreement met USD terugkooprecht op 7 januari 2016 tegen een wisselkoers van 3,25;
3. USD 1.150.000 swap agreement met USD terugkooprecht op 7 juli 2016 tegen een wisselkoers van 3,25;
4. EUR 1.000.000 swap agreement met EUR terugkooprecht op 24 februari 2015 tegen een wisselkoers van 4,386;
5. EUR 5.125.833 swap agreement met EUR terugkooprecht op 9 december 2015 tegen een wisselkoers van 4,04;
6. EUR 1.500.000 swap agreement met EUR terugkooprecht op 7 januari 2016 tegen een wisselkoers van 4,403;
7. EUR 1.500.000 swap agreement met EUR terugkooprecht op 7 juli 2016 tegen een wisselkoers van 4,403.

Ad 1. Deze swap houdt verband met het macro-economisch stabilisatiepakket van de CBvS (CBvS stabilisatiepakket) van december 2014 waarbij de USD kasreserverestrictie met 10% of USD 7.196.747 is verlaagd. Het verschil ad USD 2.159.023 tussen vooroemde kasreserverelageng en het bedrag van de swap is teruggevloeid in de vrij beschikbare USD positie van de bank.

Ad 2 and 3. Deze twee swaps houden verband met het CBvS stabilisatiepakket van juni 2014 waarbij de USD kasreserverestrictie met 10% of USD 4.600.000 is verlaagd. Het verschil ad USD 2.300.000 tussen vooroemde kasreserverelageng en het totaalbedrag van deze twee swaps is teruggevloeid in de vrij beschikbare USD positie van de bank.

Ad 4. Deze swap staat los van het CBvS stabilisatiepakket en is gefinancierd uit de eigen vrije EUR positie van de bank.

Ad 5. Deze swap houdt verband met het CBvS stabilisatiepakket van december 2014 waarbij de EUR kasreserverestrictie met 25% of EUR 5.125.833 is verlaagd. De gehele kasreserverelageng is in haar geheel benut voor de swap transactie.

Ad 6 and 7. Deze twee swaps houden verband met het CBvS stabilisatiepakket van juni 2014 waarbij de EUR kasreserverestrictie met 20% of EUR 4.000.000 is verlaagd. Het verschil ad EUR 1.000.000 tussen vooroemde kasreserverelageng en het totaalbedrag van deze twee swaps is teruggevloeid in de vrij beschikbare EUR positie van de bank.

De beschikbaar gekomen tegenwaarde van alle bovengenoemde swaps is in belangrijke mate belegd in tranches schatkistpapier met dezelfde looptijd als deze swaps. Voor een nadere toelichting op de beleggingen in schatkistpapier wordt verwezen naar de toelichting van deze post.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Bankgaranties

In totaal zijn bankgaranties afgegeven tot een bedrag van SRD 193.384 en USD 341,250.

Operationele lease

Finabank heeft in 2014 operational leasecontracten afgesloten voor twee printers tot een bedrag van USD 1.482 per maand. De looptijd is een jaar.

Finabank heeft in 2014 operationele leasecontracten afgesloten voor vier voertuigen tot een bedrag van USD 2.050 per maand. De looptijd is vijf jaar.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatsbestemming

In artikel 31 en 32 van de statuten is bepaald dat:

- de vennootschap een dividendbeleid voert dat door de Directie, na goedkeuring van de Raad van Commissarissen, ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders;
- de uit te keren winst betaalbaar wordt gesteld binnen drie maanden na de vaststelling van de balans en de verlies- en winstrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders;
- indien in enig jaar verlies is geleden dat niet uit een reserve kan worden bestreden, de winst en verliesrekening daarmee belast blijft en dat in de volgende jaren geacht wordt geen winst te zijn gemaakt zolang zodanig verlies niet is aangezuiverd;
- dividenden waarover binnen vijf jaren na de betaalbaarstelling niet is beschikt vervallen aan de vennootschap.

Voorstel resultaatsbestemming 2013

Op 25 juli 2014 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het voorstel van de Raad van Commissarissen om het nettoresultaat over 2013 ad SRD 5,999,091 toe te voegen aan overige reserves goedgekeurd.

Voorstel resultaatsbestemming 2014

In afwachting van het te nemen besluit door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders omtrent de bestemming van het resultaat over 2014 is dit resultaat vooralsnog onder resultaat boekjaar in het eigen vermogen opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De pensioenvoorziening voor personeel exclusief de directie is afgestort bij N.V. Surinaamse Assurantie Maatschappij Self Reliance.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: De Raad van Commissarissen en de Directie
van Finabank N.V.
Suriname

Onze ref: 15/04-108

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De bijgesloten verkorte jaarrekening, bestaande uit de balans per 31 december 2014, de winst- en verliesrekening, en het kasstroomoverzicht over 2014 met bijbehorende aangepaste toelichtingen, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Finabank N.V.

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de jaarrekening in onze controleverklaring van 31 maart 2015. Desbetreffende jaarrekening en deze verkorte jaarrekening, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 31 maart 2015.

De verkorte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist bij op basis van de in Nederland algemeen aanvaarde Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het kennismeten van de verkorte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismeten van de gecontroleerde jaarrekening van Finabank N.V.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de verkorte jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op desbetreffende verkorte jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de verkorte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met de internationale controlestandaard ISA810 "Opdrachten om te rapporteren betreffende verkorte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de verkorte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Finabank N.V. over het jaar eindigend op 31 december 2014 en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de verkorte jaarrekening.

Suriname, Paramaribo,
2 april 2015

KPMG Assurance Services N.V. | Nicole Baptista RA

KPMG Assurance Services N.V. is a Surinam limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Annual report 2014

AN OVERVIEW OF FINABANK

Finabank N.V. was established in 1990 and has grown to become the third largest bank in Surinam. Finabank has three branches and eight ATM machines. Its assets as at the end of 2014 amounted to SRD 553.8 million. Finabank employs 110 employees.

The Supervisory Board (SB) is responsible for the supervision of Management's policy and provides advice to Management. The SB comprises persons with a corporate background and from other sectors of society. Management is responsible for day-to-day management.

As at 1 January 2014, Management comprised the Chief Executive Officer (CEO) Eblein Frangie and Chief Operating Officer (COO) Davy Pawironadi. As at 31 December 2014 the latter left the bank. The Management team was strengthened as at 1 September 2014 by a Chief Commercial Officer (CCO), Almar Giesberts, and as at 1 December 2014 by a Deputy Chief Financial and Operating Officer, Coenraad Valk.

The bank focuses on the business market by offering products such as giro and savings accounts, cash pooling accounts, investment and current account credit, bank guarantees, forex and foreign transfer business, point of sale facilities and e-commerce payment options. On the consumer market it offers giro and savings accounts, personal loans, mortgages, payment tools (including automated teller machines), credit cards and internet banking.

Finabank combines personal service with professional expertise. Its portfolio comprises corporate and private customers that value sustainable partnership and tailor made solutions. The bank provides responsible and innovative services, while prioritising the interests of its customers.

Our strategy is focused on achieving an acceptable share of the banking market. Basic principles in this respect are the previously-mentioned core values and corporate responsibility. The bank supports social economic developments and initiatives.

In January 2014 Finabank initiated a share issue project in order to consolidate its strong growth, to comply with the demands resulting from the Supervision of Banking and Credit System Law and the new stricter guidelines of its official supervisor the Central Bank of Surinam (CBvS), and to fund infrastructural investments. The share issue was successful, and both national and international parties subscribed. After a thorough negotiation phase, due diligence research and selection procedure, the share capital was finally increased by over SRD 34 million.

MISSION, VISION AND CORE VALUES

Mission

We are a modern bank that markets innovative financial products and services in order to meet the requirements of our customers with regard to their financial needs.

Vision

We offer tailor made, high quality financial products and services and aspire to a sustainable partnership with our customers.

Core values

Customer focus: the customer is central to our organisation. Our thinking is based on the customer's legitimate needs and wishes.

Continuous improvement: we continuously improve the quality of our service offering by adapting our organisation to the dynamic environment.

Transparency: we ensure integrity and transparency, focused on maintaining the trust of the customers in our bank.

Expertise: our expert and motivated staff work at meeting the needs and wishes of the customers and ensuring responsible risk management.

Objective

We pursue sustainable growth, increasing the market share of our bank and a balanced representation of the interests of all stakeholders.

Strategy

Our policy is based on the principles of corporate responsibility using the highest norms, including in the areas of risk management and compliance.

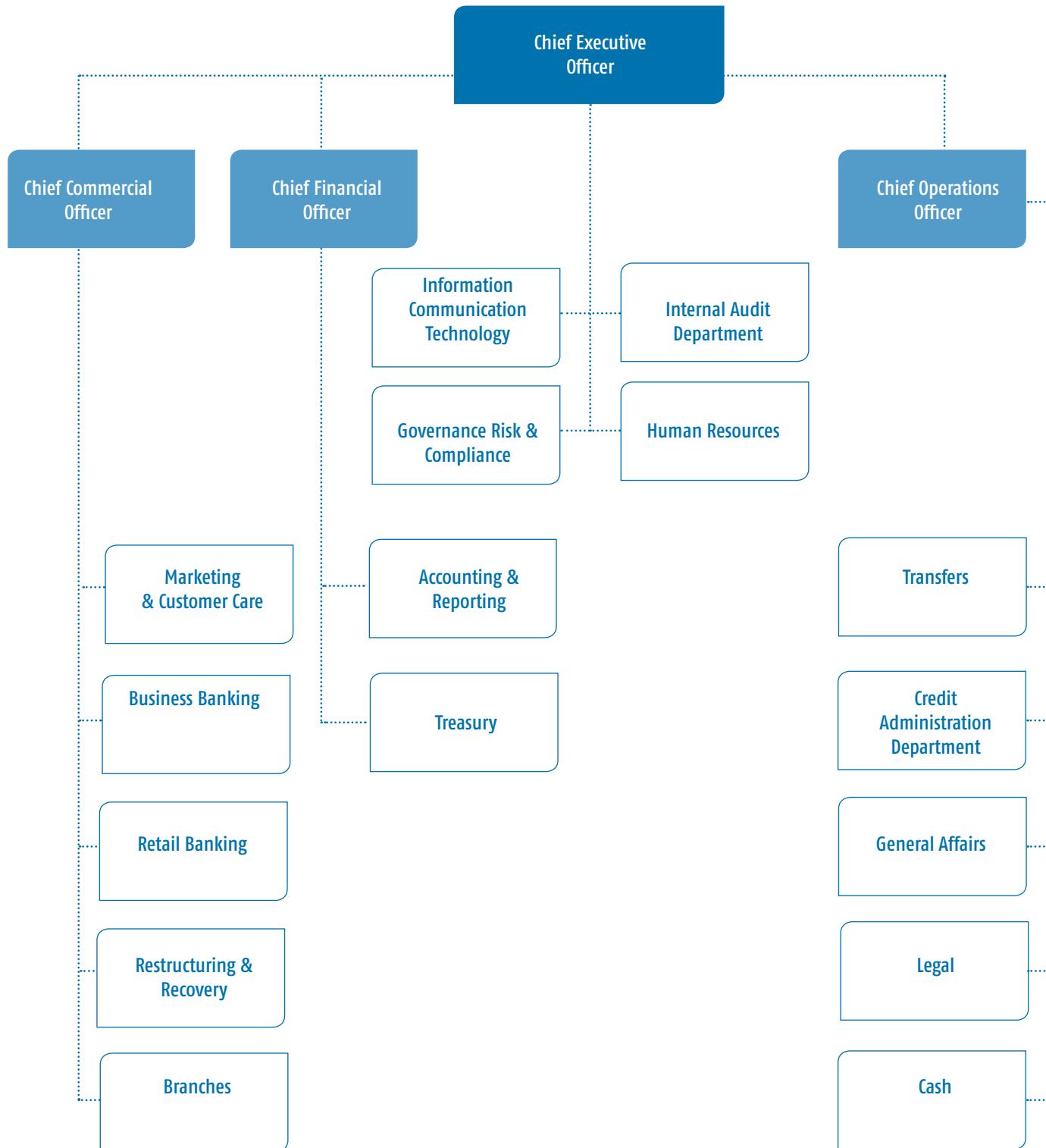
Stakeholders

We value the active involvement of all stakeholders regarding the performance of the bank, we operate a transparent policy and we are open to feedback on our business operations.

KEY FIGURES 2010 - 2014

(in thousands SRD)	2014	2013	2012	2011	2010
Results					
Interest results	29,026	24,369	20,478	13,242	9,487
Other income	8,168	7,618	6,637	4,882	3,728
Total income	37,194	31,987	27,115	18,124	13,215
Expenses	19,850	17,432	14,948	12,519	9,570
Provision credit risks	5,250	5,182	5,221	706	158
Result before taxes	12,095	9,373	6,946	4,899	3,487
Net profit	7,741	5,999	4,445	3,135	2,232
Balance sheet					
ASSETS					
Cash and cash equivalents	115,946	124,960	102,323	106,825	69,518
Receivables from credit institutions	29,121	18,775	25,760	14,273	51,464
Receivables from customers	313,336	288,138	225,271	161,897	112,483
Other assets	95,348	39,562	48,332	14,371	10,695
Balance sheet total	553,751	471,435	401,686	297,366	244,160
LIABILITIES					
Debts to credit institutions	28,228	40,323	44,285	115	1,775
Debts to customers	430,988	381,743	316,192	275,457	227,203
Long-term debt	3,065	-	-	-	-
Other liabilities	24,736	24,949	22,775	7,567	4,894
Equity	66,735	24,421	18,434	14,227	10,288
Balance sheet total	553,751	471,435	401,686	297,366	244,160
Ratios (in %)					
Return on equity	17	28	27	26	24
Return on assets	2	1	1	1	1
Loan loss provision ratio	3	4	3	2	4
Non-performing ratio	1	3	3	6	7
Loan to deposit ratio	76	79	74	61	52
Operational ratio	53	54	55	69	72
Profit ratio	47	46	45	31	28
Capital ratio	12	5	5	5	4
BIS ratio	15	8	8	8	8
Number of employees	110	93	89	84	81

ORGANISATIONAL SCHEDULE

Chairman
Cornelis Dilweg

Report from the Supervisory Board

The 2014 report year was a special year for our bank. In January 2014, the Supervisory Board (SB) together with Management and the department managers started executing the 2014–2016 strategic plan that was drafted in 2013. One of the key strategic objectives was strengthening the solvency of the bank and at the same time complying with the obligations resulting from the 2011 Supervision of Banking and Credit System Law with regard to shareholder structure. We look back on a successful share issue project, which strengthened capital by over SRD 34.7 million and increased the solvability of the bank by 7%, from 8% to 15%. During this project, the articles of association of the bank were also updated in line with the previously-mentioned law and modern international demands made of banks.

During the 2013 General Shareholders' Meeting, and as proposed by the SB, the shareholders decided to increase the number of board members from five to seven. The CBvS issued the necessary statement of no objection in this respect in December 2014. Subsequently, Shirley Sowma-Sumter and Ferdinand Welzijn joined the board.

Financially, the 2014 report year went well for our bank, due also to a reasonably favourable macro-economic climate and dynamic business operations by Management and staff. To further the performance of the bank, the 'Corporate Governance Code' was introduced, comprising regulations for Management and the Supervisory Board, as well as the corporate governance and integrity codes.

The focus of the board when fulfilling its duty is focused on the interests of the bank and its stakeholders. In this respect the Supervisory Board provides advice to Management. During the report year, the SB held 12 meetings, during which the following central themes were discussed:

- a. the measure in which the objectives of the bank were achieved;
- b. the strategy, risk management and appetite with regard to the banking activities;
- c. the set-up and methodology of the internal risk management and control system;
- d. the financial reporting process;
- e. the remuneration policy;
- f. compliance with law and legislation;
- g. the relationship with the shareholders;
- h. the social aspects of banking.

The board periodically assesses the entire organisational structure and the functioning of the risk management and control systems set up by Management. The SB authorises changes and adjustments to these systems. In this respect the Internal Audit and Governance, Risk & Compliance departments report quarterly to the board regarding risks and mitigating measures taken.

The board, together with Management, is responsible for the corporate governance structure of the bank and for compliance with the respective code. In this respect, it reports to the General Shareholders' Meeting.

The Board nominates the external auditor to the General Shareholders' Meeting, after being advised by Management and the manager of the Internal Audit Department. With regard to the supervision of risk management, the Board discusses with Management the strategy, the policy, long-term plans and the risks involved with the bank's activities. At strategic level, the SB assesses whether the capital allocation and the liquidity impact are in accordance with the authorised risk appetite. In this respect the Board approves the strategic plan, the annual operational policy play, the general budget, including the investment budget, the Internal Audit plan and the Risk Charter.

The Board supervises compliance with the internal procedures set up by Management for drafting and publishing the annual report and possible other periodical and incidental publications. In addition, the Board supervises the set-up and maintenance of internal control systems with regard to financial reporting, while considering the Internal Audit plan. These systems are designed to ensure that all key financial information is known to the Board and Management and to ensure the timeliness, completeness and accuracy of the internal and external financial reporting. In this respect, the Internal Audit Department fulfils an independent, objective assurance position. The respective manager of the department informs the Chairman of the Board of his findings, if necessary through a direct line of reporting.

The Board and its members are responsible for the supervision, with integrity, of Finabank's corporate social responsibility. The Board is bound by existing and future regulations based on law and legislation regarding integrity. It is also bound by the policy determined with Management with respect to the integrity of business operations and ensuring the good reputation of the bank as defined in its General Code of Conduct.

The Board is composed of seven members. In deciding the composition of the Board, the following was considered:

- a. The nature and scope of the bank;
- b. The size and nature of banking risks in the short, medium and long terms;
- c. The expertise and background required of board members.

Every member of the Board needs to be able to assess, in headlines, the total policy of the bank. The Board is composed such that members can operate critically and independently of each other, Management and any special interest. In this report the Board asserts that it safeguards the independence of the individual members and the Board as a whole.

In order to comply with the provisions of article 31, paragraph 7 of the articles of association of Finabank, we report that we have engaged an external auditor to audit Finabank's balance sheet as at 31 December 2014, the financial year 2014 profit and loss account of the company, as well as accompanying explanations. We propose that you adopt the financial statements. This adoption will discharge Management from its management responsibility and the Supervisory Board from its supervisory responsibility.

The Board is satisfied with the financial result obtained. The balance sheet total increased by 17.4% to SRD 553.75 million and the profit (after taxes) increased by 29% to SRD 7.74 million. The non-performing ratio decreased compared to 2013 and was 1.14% as at the end of 2013. To further increase equity, the Board approved a proposal by Management to add all the profit to the general reserve.

We are pleased to express our appreciation and gratitude for the manner in which Management and staff have performed during the financial year.

Paramaribo, 2 April 2015

On behalf of the Supervisory Board
Cornelis A. Dilweg, Chairman

SHAREHOLDERS, SUPERVISORY BOARD AND MANAGEMENT

SHAREHOLDERS WITH A SHAREHOLDING OF OVER 10%

C. Kersten en Co. N.V.
Stichting Pensioenfonds van de N.V. Alcoa Minerals of Suriname

20,00%
20,00%

SUPERVISORY BOARD

Cornelis Dilweg (1949)

Chairman appointed in 2007
Chief Executive Officer Randoe N.V.

1971: Reserve Officer (Dutch Royal Navy, the Netherlands)
1973: Production Manager (Randoe Suriname N.V., Suriname)
1979: General Manager (Randoe Suriname N.V., Suriname)

Sonny Kertoidjojo (1966)

Member of the Supervisory Board appointed in 2002
Chairman of the Supervisory board Stichting Staatsziekenfonds foundation
Chairman of the Surinamese Government negotiation entity

1993: Doctorate in Law (Anton de Kom University, Suriname)
1992: Supervisor Legal Affairs (Scheepvaart Maatschappij Suriname N.V., Suriname)
1993: Head of Legal Affairs (Finatrust N.V., Suriname)
1994: Member of Management (Finatrust N.V., Suriname)
1995: Member of the Independent Electoral Bureau (Suriname)
1996: Minister of Internal Affairs and Minister of Trade and Industry (Suriname)
2002: Member of the State Council (Suriname)
2002: Member of the Supervisory Board (Finabank N.V., Suriname)
2003: Post Graduate International Relations (Institute of Social Studies and F.H.R. Lim A Po Institute for Social Studies, Suriname)
2006: Member of the Supervisory Board (Finatrust N.V., Suriname)
2012: Chairman Negotiating Body (Government, Suriname)
2013: Chairman of the Board of the Foundation (Staatsziekenfonds, Suriname)

James Rasam (1965)

Member of the Supervisory Board appointed in 2013
Chief Executive Officer Intermed Group of Companies

1993: Doctor's qualification (Erasmus University Rotterdam, the Netherlands)
 1993: Corporate and Occupational Health Physician Region Delft and Region Rijswijk (GAK-GMD, the Netherlands)
 1996: General Practitioner in Nieuw Amsterdam, Commewijne (Regional Health Care Service, Suriname)
 1997: Doctor, Medical Manager and Acting Head Emergency Room (University Hospital, Paramaribo, Suriname)
 1999: General Practitioner and Health Care Entrepreneur, Owner CEO (Intermed Group of Companies, Suriname)
 2008: Member of the Management Board (Physicians' Association, Suriname)

Sven Sjauw Koen Fa (1968)

Member of the Supervisory Board appointed in 2013
Chief Executive Officer N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij

1992: Process technology (The Hague College, the Netherlands)
 1996: Thermo dynamics (Delft University of Technology, the Netherlands)
 1997: Engineer Process technology (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Project leader PARWAT (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Project leader and Manager of Initiation and Construction of Parabron (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Head of Operations (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 Department Head Central Branch (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 2002: Interim director (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 2002: Chairman of Pension Fund N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname
 2002: Interim director (Parabron, Suriname)
 2007: Director (N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij, Suriname)
 2007: Drinking Water Advisor (Social projects, Suriname)

Feroz Mohamed Shariff Ishaak (1966)

Member of the Supervisory Board appointed in 2010
Director Ishaak Law firm

1993: Doctorate in Law (Anton de Kom University, Suriname)
 1988: Legal Staff (A.B. Hira Sing, Law firm, Suriname)
 1993: Lawyer Intern (A.B. Hira Sing, Law firm, Suriname)
 1991: Consultant (Finabank N.V. and Finatrust N.V., Suriname)
 1996: Lawyer (Ishaak, Law firm, Suriname)

Shirley Sowma-Sumter (1956)

Member of the Supervisory Board appointed in 2014
Chief Executive Officer and Chief Financial Officer
C. Kersten en Co. N.V.

1982: Master's Degree in Economics (Money and Banking) (Katholieke Hogeschool Tilburg, Netherlands)
1982: Macro-economic analyst (Ministry of Finance, Suriname)
1984: International Group Course (ABN, Netherlands)
1986: Assistant Country Manager in charge of Corporate, Commercial and Treasury Division (ABN AMRO, Suriname)
1996: Secondment to ABN AMRO Chicago
1999: Partner (Ernst & Young Business Advisory Services N.V., Suriname)
2005: Chief Executive Officer en Chief Financial Officer (C. Kersten en CO. N.V., Suriname)

Ferdinand Welzijn (1960)

Member of the Supervisory Board appointed in 2014
Head Legal & Industrial Relations Department Suralco LLC
Chairman Surinaams Vereniging voor het Bedrijfsleven

1981: Police Commander 1st Class
Chief General Patrol and Criminal Investigation Services
Teacher in Criminal Law at Elementary, Advance and Senior level (Police Academy, Suriname)
1987: Lecturer in Criminal Law (Police Academy, Suriname)
1991: Chief Labor Relations, Plant Protection and Human Resource Information Services (Suriname Aluminum Company, Suriname)
Legal Advisor (Suriname Aluminum Company, Suriname)
Senior Legal Counselor – Head Legal & Industrial Relations Department (Suriname Aluminum Company, Suriname)
2000: Chairman of the Suriname Business Association
2001: Member of the Redundancy Committee (Ministry of Labour, Technology and Environment, Suriname)
2005: Member of the Independent Electoral Bureau (Suriname)
2007: Member of the National Tripartite Committee on HIV/Aids and Leader Business Coalition HIV/Aids (Suriname)
2007: Vice Chairman (Caribbean Employer's Association, the Caribbean)
2009: Member of the Management Board (International Labour Organisation, Geneva, Switzerland)
2009: Vice Chairman (Surinamese Arbitration Institute, Suriname)

MANAGEMENT

Eblein G. Frangie (1977)
Chief Executive Officer since 2011

2000: BBA in Commercial Economics (Hogeschool voor Economische Studies Rotterdam, Netherlands)
 2004: MSc. in Business Administration (RSM Erasmus University Rotterdam, Netherlands)
 2004: Deputy Head Commercial Affairs Consumer Department (Hakrinbank N.V., Suriname)
 2006: Senior Account Manager Corporate Clients (Hakrinbank N.V., Suriname)
 2006: Lecturer Banking (Anton de Kom University of Suriname, Suriname)
 2009: Manager MasterCard Department (Hakrinbank N.V., Suriname)
 2011: Director Business Banking (Finabank N.V., Suriname)
 2011: Chief Executive Officer (Finabank N.V., Suriname)

Almar Giesberts (1977)
Chief Commercial Officer since 2014

2003: MSc. in Electrical Engineering (Eindhoven University of Technology, Netherlands)
 2011: MBV Valuation (Duisenberg School of Finance, Netherlands)
 2004: Business Analyst (Stratix Consulting, Netherlands)
 2006: Consultant (Stratix Consulting, Netherlands)
 2007: Associate Mergers & Acquisitions (KPMG Corporate Finance, Netherlands)
 2009: Manager Mergers & Acquisitions (KPMG Corporate Finance, Netherlands)
 2012: Senior Manager (KPMG Corporate Finance, Suriname)
 2014: Chief Commercial Officer (Finabank N.V., Suriname)

Coenraad Valk (1961)
Deputy Chief Financial and Operational Officer since 2014

1989: MSc. in Business Economics (Katholieke Universiteit Brabant, Netherlands)
 1992: CPA Accountancy (Katholieke Universiteit Brabant, Netherlands)
 1986: Junior Accountant (Moret & Limpurg / Peat Marwick, Netherlands)
 1993: Senior Audit Manager (Ernst & Young, Netherlands)
 1999: Financial Controller (Coca-Cola Company, Suriname)
 2006: Head Finance and Control (Fernandes Holding, Suriname)
 2007: Chief Financial Officer (Fernandes Holding, Suriname)
 2012: Partner (Remote Control Advisors, Suriname)
 2014: Chief Financial and Operational Officer (Finabank N.V., Suriname)

Chief Executive Officer
Eblein G. Frangie M.Sc.

Management Report

INTRODUCTION

2014 was special for our bank in many ways. We are pleased that we were able to realise our plans to increase the capital, which notably strengthened the solvency of the bank.

At the same time, we worked diligently to increase the quality of our business operations and now largely comply with the demands made of modern, dynamic and transparent management. We are proud that our bank almost fully complies with the stricter laws and legislation, as well as relevant international norms. The execution of the 2014–2016 Strategic Policy Plan is on schedule. In this respect we are also optimising the internal organisation based on detailed separate plans. A lot of work has already been done in this respect, especially with regard to corporate governance, risk management and compliance. We are determined to continue energetically with the ongoing process of modernisation of our bank.

Our efforts have been fruitful. Due to the trust of our customers and the dedication of the employees to providing the best possible service, the bank was able to strengthen its position again in 2014. It was able to profit from the growth of domestic activities, which partly compensated for the impact of the reduction in the export of goods as a result of the global economic weakness. This is expressed in a satisfactory increase of funds entrusted to the bank and in the loans provided to both companies and consumers. This resulted in a profit achieved after taxes that clearly exceeded the budgeted amount.

THE CLIMATE OF THE ECONOMIC ENVIRONMENT

The 2014 report year was again characterised by the laborious recovery in the global economy. As in 2013, the increase in global gross national product was limited to 3%. The rate of the recovery, but also the underlying causes of the recovery, differed by region and by country. The economy improved most clearly in the United States and the United Kingdom, influenced by a cash-increasing monetary policy and partially connected increase in demand for goods and services.

However, in the rest of Europe, consumer confidence remained low due to continuous government cutbacks and wage restraint, and by relative high unemployment and the fear of even more job losses. In the emerging economies the growth rate stagnated at 4.4%, also because of the less strong performance of the Chinese economy. In Latin America and the Caribbean, growth slowed from 2.8% to only 1.2% because this region was hit hard by the malaise on the global raw materials markets.

Raw materials prices dropped down the line. The average gold price on the London Metal Exchange decreased by 10% to USD 1,256 per troy ounce and the price of Brent oil fell by 8% to USD 96 per barrel. The price of aluminium continued to fluctuate at too low a level. The weak price development of these raw materials was reflected in the goods exports of Surinam, which decreased by 10%. The import of goods decreased by 7% due to incidental factors. Subsequently,

the surplus on the trade balance decreased by 40% to USD 133 million. Due to various incidental issues in other current and capital transactions, the balance of payments closed for the second subsequent year with a deficit of approximately USD 150 million.

The balance of payments deficit resulted in a decrease of the international reserves of the Central Bank of Surinam by 20% to USD662 million, the equivalent of approximately 3.2 months' worth of imports of goods and services. The increase in the demand for foreign currency associated with this deficit resulted in a depreciation of the exchange rate of the Surinamese currency on the free market to a high of SRD 3.90 per American dollar as at the end of February 2014, after which interventions by the CBvS resulted in a downward adjustment. The official buy and sell rate remained at SRD 3.25 and SRD 3.35 respectively.

The lower export performance of the mineral companies compared to 2013 also affected government income. On a cash basis this income decreased by almost 4% after already decreasing by 2% in 2013 compared to 2012. The expenses decreased relatively less by 3% compared to 2013, partly due to one-off gains. This resulted in a decrease of the funding deficit by 11% to over SRD 0.9 billion and in terms of percentage of the estimated gross national product, from 5.9% to 4.9%. Of the deficit 75% was covered by national banks and the rest by foreign loans. This increased the total gross debt, expressed as a percentage of national product, by 5 percentage points to 42%.

Financing the government deficit contributed 62% to the increase of net national assets of the cash-creating banks, which increased by 28% compared to 2013. Lending by general banks to the government increased by 400% to SRD 743 million. The growth rate of loans to other residents however halved to 9%, also due to tightening of the monetary cash reserve arrangement by the CBvS. Banks have to keep the exceptional high percentage of 30% for deposits in Surinam dollars and 50% for deposits in foreign currency. Partially because of this, the average interest rates remained high by international standards.

As at the end of 2014, total lending amounted to SRD 6.4 billion or 54% of the gross national product. The deposits increased by 6% to SRD 8.6 billion, which resulted in a ratio of lending versus deposits of 74%. Approximately one fifth of total loans were provided to the primary sectors of the economy. The other part was mainly to finance consumption spending. The limited decrease of dollarisation in lending was to 33% while it remained stable at 53% for deposits.

The impact of the national cash creation for the government and other residents of SRD 1,239 million in total was largely offset by the outflow of SRD 749 million abroad for making payments. This slowed the rate of increase of the total liquidity mass of 11% in 2013 to 5% in 2014; it was SRD 9.5 billion as at the end of the report year or an equivalent of 51% of gross national product. Also because of the strong growth of the cash creation from domestic sources and the associated depreciation of the Surinam dollar on the free currency market, the rate of increase of the average consumer price index accelerated from 1.9% in 2013 to 3.4% in 2014 and the year-end inflation from 0.6% to 3.9%. However, global price observations indicate a higher actual inflation.

The timid mood on the global raw materials markets also had an impact on the growth of manufacturing volumes. Although consumption spending remained at a high level, the growth rate was lower than in previous years. The investment activity decreased somewhat. Sectors that performed relatively well were trade, construction and business and technical services. On the other hand, general activities were tempered by a poorer performance by the mineral sector. Most other sectors had structural bottlenecks and a relatively weak international competitive position. This was especially the case for agribusinesses. Due to these various developments, the forecast estimated growth in the volume of gross national product in 2014 was less than 3%, as in the previous year.

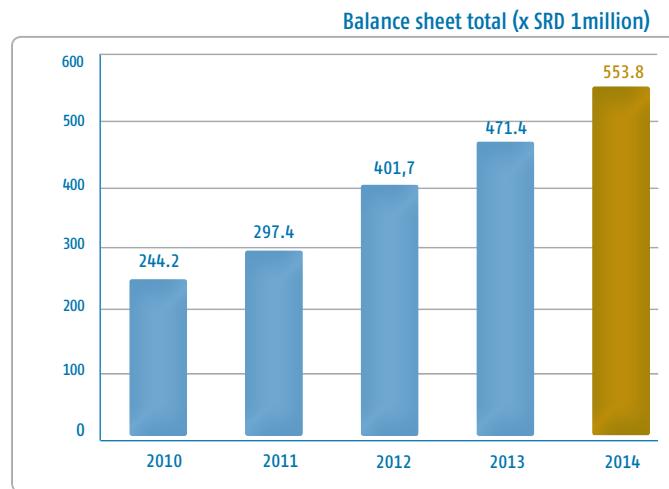
The uncertain situation on the global raw materials markets will have a clearer impact on companies in the minerals sector, on the Surinamese economy and especially on the state finances than in 2014, because the impact of price reductions on these markets will have a stronger impact on the oil and gold sectors, while negotiations between the government and Aluminum Company of America (ALCOA) Inc. are ongoing in order to solve the problems in the bauxite industry. The macro-

economic risks have therefore increased. Rationalisation of the budgeting and monetary policy is necessary, because it is expected that only in the second half of 2016 will an acceleration of the growth rate of manufacturing occur. The extended oil refinery will be fully operational and it is expected that the Merian mine will generate additional gold income during that same period. Under these circumstances, the private sector and the government will have to make additional efforts in order to obtain maximum profit from the manufacturing increase in the mineral sector and to keep the economy on track for the desired sustainable socioeconomic development.

THE FINANCIAL POLICY OF THE BANK

External reporting

Our annual accounts were drafted in accordance with the Dutch general accepted principles for financial reporting ('Dutch GAAP'). It is the intention of the bank to start reporting based on the International Reporting Standards (IFRS) with effect from 1 January 2016, partly because of our ambition of broadening our international activities.

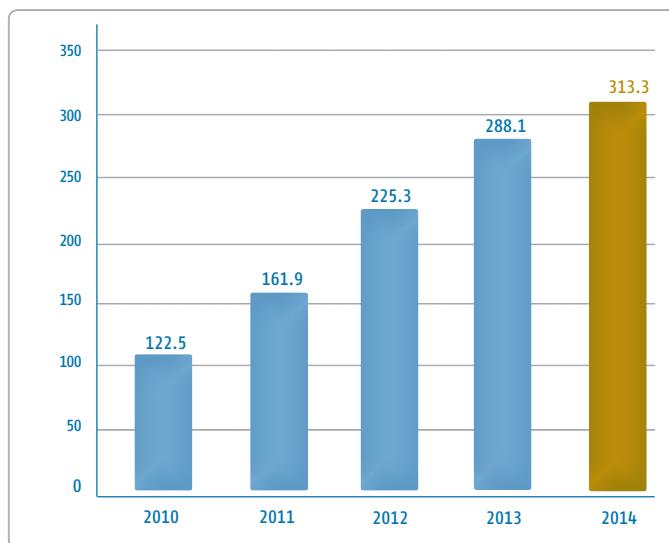
The balance sheet total increased by SRD 82.4 million (17.4%) from SRD 471.4 million to SRD 553.8 million. This increase was mainly due to an increase by SRD 49.2 million (12.9%), of giro, savings and deposit monies acquired and by extending private equity by SRD 42.3 million (173.3%) due to the share issue.

The funds acquired were largely used to extend lending by SRD 25.2 million (8.7%) compared to 2013. In addition, compared to 2013, SRD 61.4 million more was invested in treasury paper. This increased total treasury paper to SRD 62.4 million. The other investments decreased due to the expiry of deposits invested with other banks by SRD 20.8 million to SRD 2.1 million.

The tangible fixed assets increased by SRD 6.3 million due to new computer equipment and office inventory and the progress in the construction of the new head office. This amount includes accelerated depreciation of SRD 2.0 million on the existing office and the old inventory.

Management Report

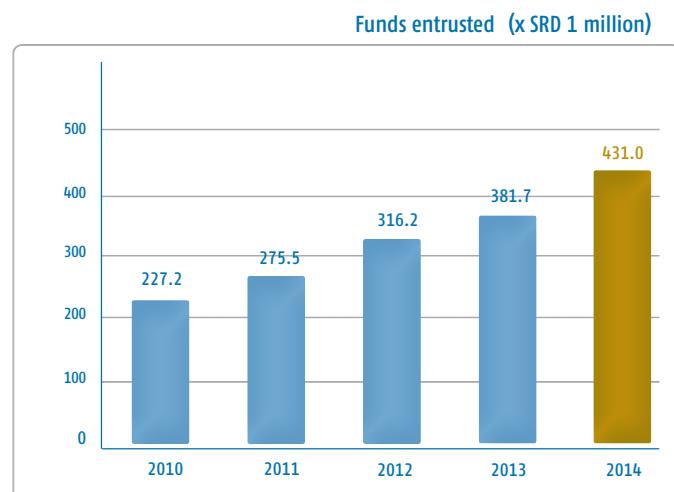
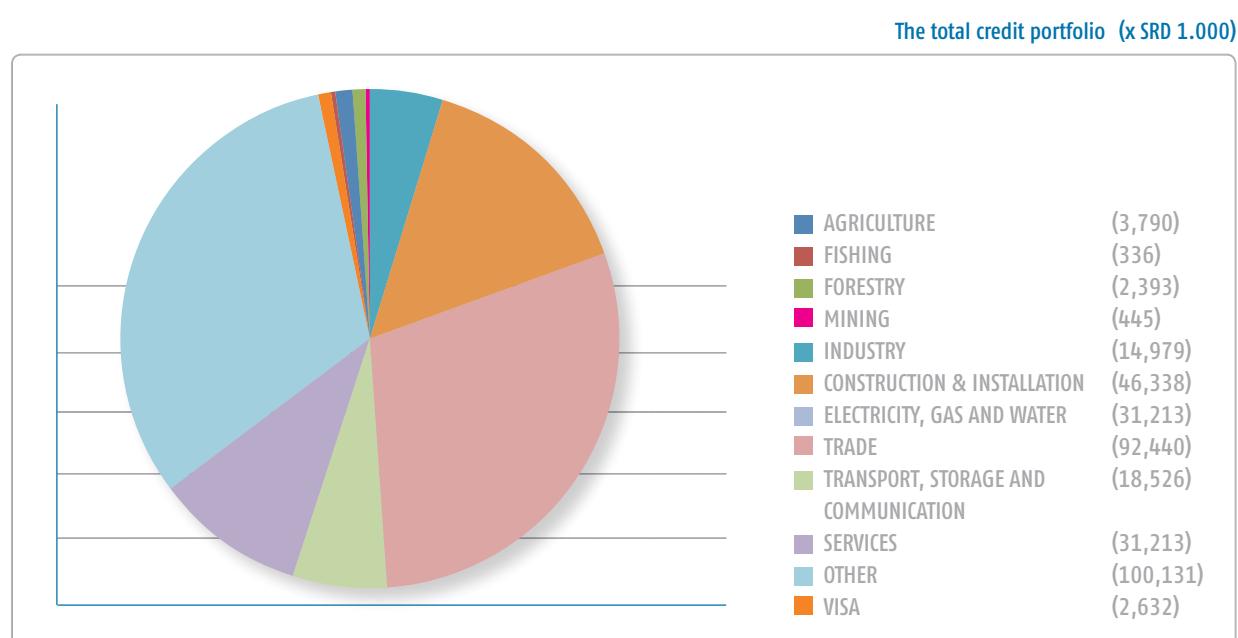
Receivables from customers (x SRD 1 million)

Due to increased domestic activities and the effort of our employees, receivables from customers increased by SRD 25.2 million or 8.7% in 2014. Lending in the business segment increased by 11.2% to SRD 199.2 million as at the end of the financial year and in the private sector by 3.8% to SRD 111.5 million. The Visa transactions receivable amounted to SRD 2.6 million as at the end of the financial year (2013: SRD 1.5 million). The dollarisation decreased by 2 percentage points to 46%, mainly due to the exceptionally high cash reserve obligation for foreign currency deposits and a decreased availability of American dollars.

Due to stricter credit portfolio management and a more balanced spread within the credit portfolio, the non-performing ratio was successfully reduced to 1.14% which is below the internal norm of 3%. The non-performing ratio in the retail segment was nil.

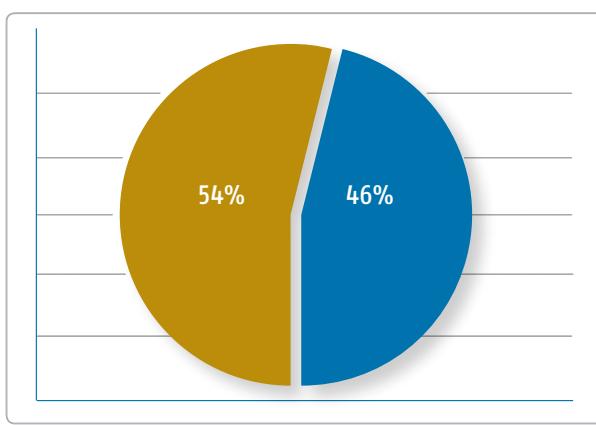
The graph below presents the total credit portfolio by sector.

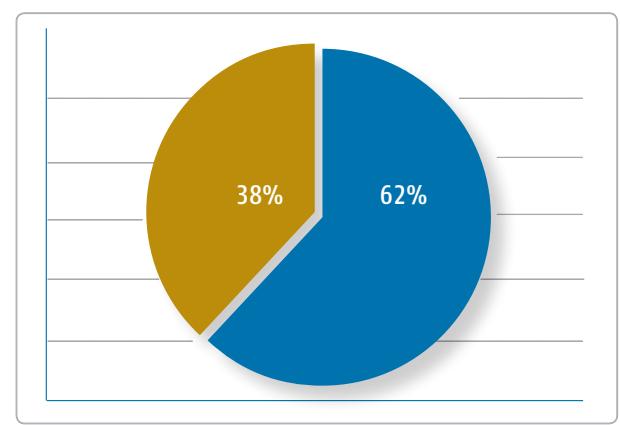
Management Report

The funds entrusted comprising giro, savings and deposit accounts increased by SRD 49.3 million (12.9%) to SRD 431.0 million. The increase reflects the trust placed by society in our bank. The funds entrusted are our main source of funding. Dollarisation was 62%. Debts to other credit institutions decreased by SRD 20.6 million to SRD 28.2 million.

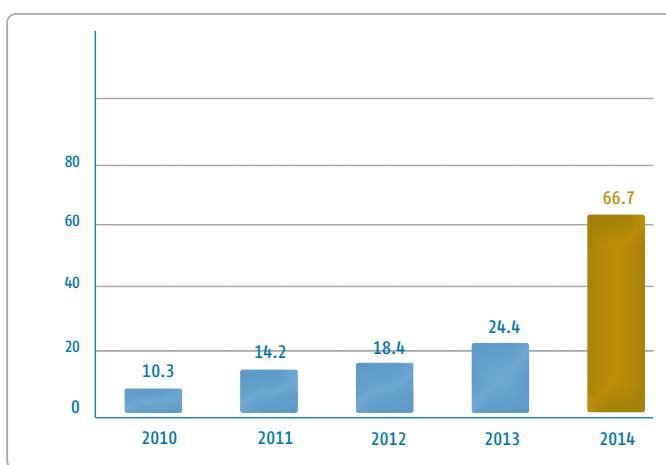
Composition of credit portfolio in SRD and foreign currency as at 31 december 2014

Composition of funds entrusted in SRD and foreign currency as at 31 december 2014

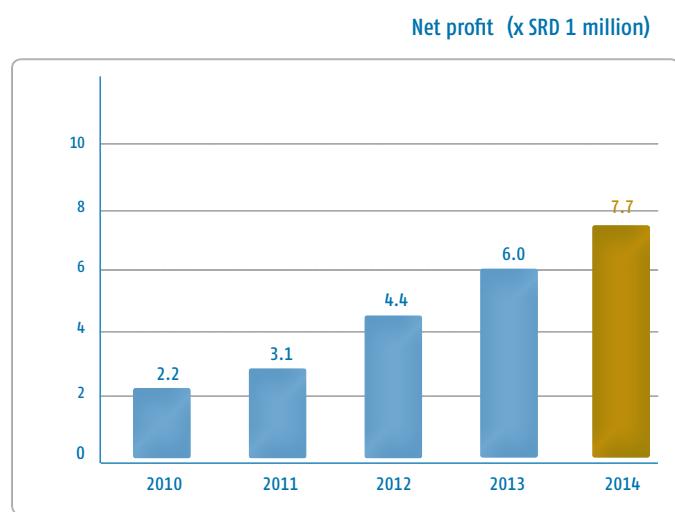
Equity (x SRD 1 million)

The equity of the bank increased by 173.4% from SRD 24.4 million to SRD 66.7 million due to the successful share issue in 2014. The share capital increased by SRD 1.3 million to SRD 2.2 million and the premium reserve by SRD 33.5 million. The total profit for the financial year was added to the general reserve. As a result of this increase in equity, the solvency position of the bank increased by 7 percentage points to 15% which is far above the minimum standard of 10%.

The profit and loss account

The financial results were again above our expectations as mentioned in the budget. The operating result after taxes increased by 29% to SRD 7.7 million.

Total income of the bank amounted to SRD 37.2 million; 16.3% higher than 2013. This income was mainly obtained from the lending business, where as usual the net interest income contributed most; this increased by 19.1% to SRD 29.0 million. Also the interest from investments in treasury paper increased significantly from SRD 0.1 million to SRD 1.9 million. The other income increased by 7.2% to SRD 8.2 million.

The operating costs increased by 11.0% to SRD 25.1 million. The increase was mainly due to an increase of personnel expenses by 14.2% to SRD 8.3 million and an increase of SRD 0.6 million in depreciation to SRD 2.6 million due to an additional depreciation of our head office and office inventory.

OPERATIONAL BUSINESS

Central Bank of Surinam guidelines

In 2014 the CBvS updated and issued the five existing guidelines for business management. These regard the solvency, loan classification and provisions, large items, loans to insiders and fixed assets. They are stricter and more in line with international 'best practice'. Finabank largely complies with all these guidelines.

Commercial strategy

The focus of Management was primarily on monitoring and controlling the strong growth of the bank in the 2014 report year. Its risk appetite was lowered from high to medium. In addition higher compliance standards are now adhered to. This policy resulted in a lower growth of the loan and funding portfolio, and has also contributed to the strong decrease of the non-performing ratio and the increase of profit. Furthermore, our commercial team was able to provide better service offering and increase the share of wallet by customer.

Management Report

Articles of association

In order to comply with the 2011 Supervision of Banking and Credit System Law and the international demands made of banks, the articles of association of the bank have been changed. Key changes include: increasing share capital, providing named shares and incorporating good governance practices into the articles of association.

Share issue

Due to the increased trust of society in Finabank, it has grown during 2011–2013 by on average 38% annually. In order to sustain this growth, and in order to comply with the demands from the 2011 Supervision of Banking and Credit System Law and the updated guidelines of the CBvS, we placed SRD 34.7 million in shares. This more than doubled equity; from SRD 24.4 million to SRD 66.7 million. Part of the acquired capital will be used to finance investments in infrastructure.

The share issue was supported by an international team of advisors from KPMG Corporate Finance and HBN Law. The new shareholders are professional parties and strong partners that are trusted by Surinam society.

Governance

To strengthen senior management of the bank, on 1 September 2014, Almar Giesberts joined the bank as COO and on 1 December 2014 Coenraad Valk joined as Deputy Chief Financial and Operating Officer. On 31 December 2014, the COO, Davy Pawironadi, left the bank.

The Supervisory Board was extended by Shirley Sowma-Sumter and Ferdinand Welzijn and now has seven members.

Compliance policy

Compliance policy was further sharpened. This is primarily the responsibility of the Governance, Risk & Compliance (GRC) department. Its duties and responsibilities have been outlined in a chapter, which was approved by Management and the Supervisory Board. This 'sharpening' is based on Surinamese law and legislation and where necessary can be further sharpened based on the strategic ambitions of the bank.

A key part of the compliance policy regards preventing money laundering and misusing the bank to finance terrorism. This part comprises among other issues:

- Screening all business and private customers, suppliers and employees of the bank based on predefined parameters;
- Monitoring all the transactions within the bank system;
- Training employees.

In order to execute the compliance programme, the bank acquired systems for screening and monitoring using World Check Databases. Furthermore, a contract was signed with the Dutch Compliance Institute for the annual certification of all the employees of the bank. In this way, Finabank tests the compliance awareness of employees and offers them the necessary support and training.

In addition, the GRC department will make arrangements in order to comply with the reporting obligations regarding bank transactions by US citizens to the Internal Revenue Service, resulting from the Foreign Account Tax Compliance Act.

Risk Management

The GRC department, supported by external advisors, drafted the risk management policy. An Enterprise Risk & Compliance Framework (ER&CF) was also set up. Within the framework, attention is paid to compliance aspects. The department has developed risk mapping and action tools. This provides the bank with improved insight into the various high, medium or low risk areas. The bank pays special attention to the high risk areas by having the Internal Audit department perform frequent tests.

Risk tools are used to mitigate and manage risks. The framework is updated at least once a year.

Information and Communication Technology (ICT)

The ICT team and Management, supported by an external consultant, have drafted the IT strategy of the bank. This IT strategy results from the ambitions of the bank and from a 'quick scan' that was performed by an external consultant in 2013. A completely new IT infrastructure will be set up, which is based on relevant international demands. After a tender and selection procedure, an agreement was made with Infotrans Caribbean N.V., a 'total solution provider' to design, implement and maintain the entire network. The execution of this project started in January 2015.

In order to improve the stability and widening of its electronic distribution channels, the bank made an agreement with the American company Euronet to deliver software for switching of POS and ATM equipment. This will allow the bank to offer its new and innovative services through these channels.

In the 2014 report year we have also improved our online banking functionalities and adapted to modern demands. This has resulted in a significant increase of the number of transactions. The 'Straight Through Payment' functionality for domestic and international transactions is particularly appreciated by our customers.

Head office

In mid-2013 the construction of the new head office of the bank started. The construction is progressing steadily. The expected date of completion is mid-2015.

Corporate Social Responsibility

The bank has again provided financial support for a number of community projects, predominately in the area of education. It has committed to the 10-Minutes Children's News for at least another three years; this programme contributes positively to the development of our children. As usual, Finabank sponsored the Go-Glo savings book programme, rewarding the 'best of the best' saver. The bank donated an amount of USD 10,000 for high-quality specialist equipment for the Emergency Room of the St. Vincentius Hospital. Furthermore, we will sponsor the Finabank VLOSS sports tournament in Nickerie for three years.

Management Report

2015 OUTLOOK

The continuing slow growth of the global economy and the associated malaise on the raw materials markets will confront us with new challenges in 2015. It is expected that state finances in particular will face additional pressure. Nevertheless, the economy of Surinam will be able to achieve satisfactory growth in coming years if the private and public sectors conduct a prudent policy. Together we will have to create and take development opportunities.

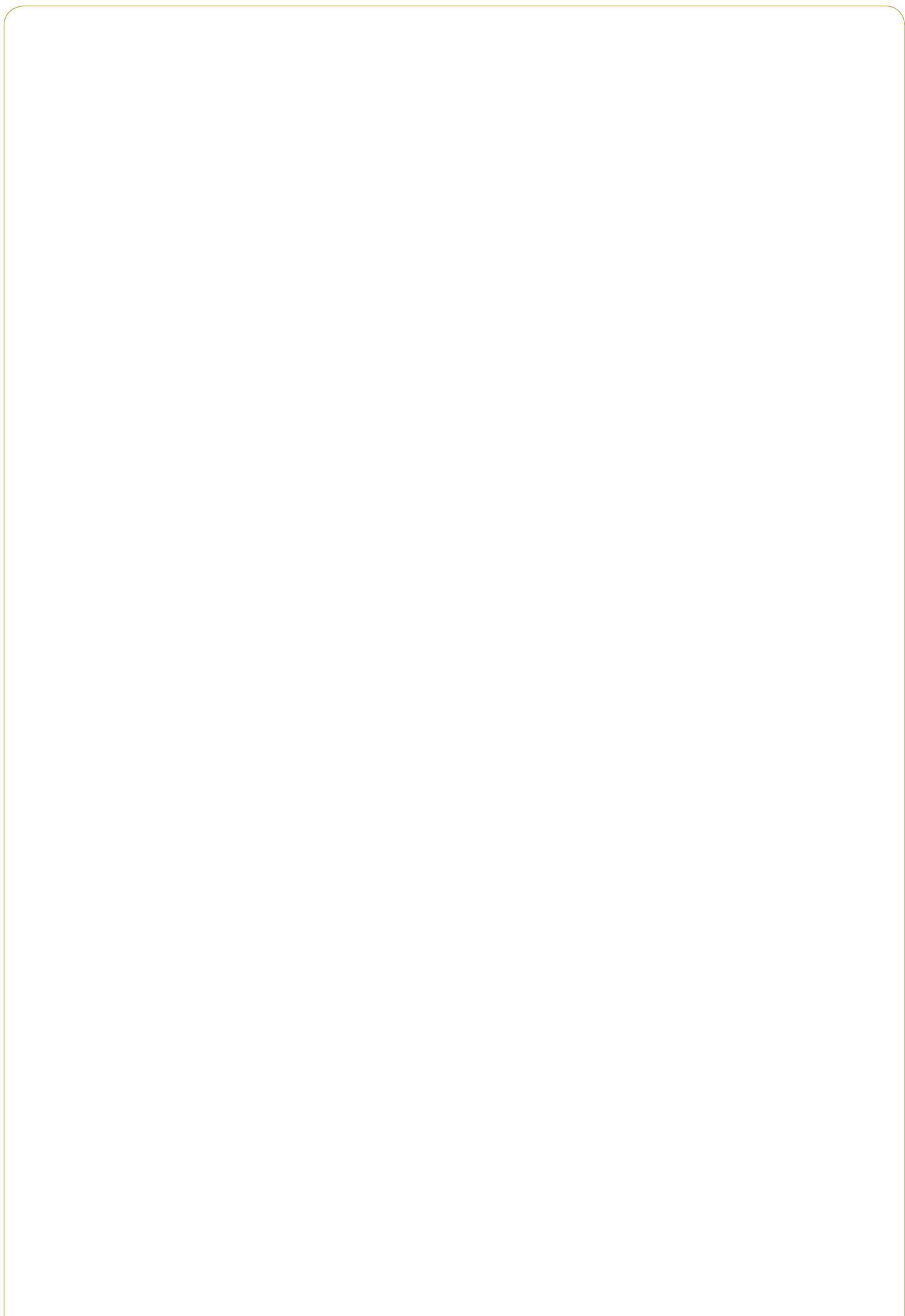
Management and employees of Finabank work diligently on further strengthening the execution capacity of the bank, which will allow us to provide even better financial services to our customers and thus contribute to a sustainable increase in the wealth of our population. Our bank looks forward to the future with optimism.

THANK YOU

We thank our customers for the trust they have placed in us, and our employees for their contribution and effort. We also thank the Supervisory Board for the supervision and the advice given.

Paramaribo, 2 April 2015

On behalf of Management
Eblein G. Frangie MSc., Chief Executive Officer

ANNUAL ACCOUNTS 2014

BALANCE SHEET AS AT 31 DECEMBER 2014 (BEFORE APPROPRIATION OF PROFIT)

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
ASSETS		
Cash and cash equivalents	115,946,114	124,960,033
Treasury paper	62,403,380	956,584
Receivables from credit institutions	29,121,216	18,774,659
Receivables from customers	313,336,276	288,138,064
Investments	2,054,478	22,853,200
Securities	85,300	74,500
Tangible fixed assets	18,450,879	12,184,507
Accrued assets	12,353,466	3,493,251
	553,751,109	471,434,798
	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
LIABILITIES		
Debts to credit institutions	28,227,678	40,322,621
Debts to customers	430,987,954	381,742,936
Accrued liabilities	21,606,947	21,725,703
Long-term debt	3,065,029	-
Provision for deferred tax liability	3,128,979	3,222,912
Equity		
Share capital	2,230,770	952,000
Premium reserve	33,527,575	66,000
Revaluation reserve	329,800	496,793
Other reserve	22,905,833	16,906,742
Result for the year	7,740,544	5,999,091
	553,751,109	471,434,798

Supervisory Board

Cornelis Dilweg	Chairman
Sonny Kertoidjojo	Member
James Rasam	Member
Sven Sjauw Koen Fa	Member
Feroz Ishaak	Member
Shirley Sowma-Sumter	Member
Ferdinand Welzijn	Member

Management

Eblein G. Frangie
Almar Giesberts

Chief Executive Officer
Chief Commercial Officer

2014 PROFIT AND LOSS ACCOUNT

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
INCOME		
Interest income	42,062,973	36,275,616
Interest expenses	13,036,671	11,906,244
Interest margin	29,026,302	24,369,372
Commission	1,060,822	1,276,806
Other income	7,107,232	6,341,052
	8,168,054	7,617,858
Total income	37,194,356	31,987,230
EXPENSES		
Personnel expenses	8,346,526	7,310,188
Other management costs	9,138,392	9,566,129
Depreciation	2,626,242	574,403
Release revaluation reserve and latency on buildings	(260,925)	(18,875)
Impairments and write-backs	5,249,521	5,181,806
Total expenses	25,099,756	22,613,651
Result before taxes		
Income taxes	12,094,600	9,373,579
Net result	7,740,544	5,999,091

Supervisory Board

Cornelis Dilweg	Chairman
Sonny Kertoidjojo	Member
James Rasam	Member
Sven Sjauw Koen Fa	Member
Feroz Ishaak	Member
Shirley Sowma-Sumter	Member
Ferdinand Welzijn	Member

Management

Eblein G. Frangie	Chief Executive Officer
Almar Giesberts	Chief Commercial Officer

2014 CASH FLOW OVERVIEW

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
Operating cash flow		
Result before taxes	12,094,600	9,373,580
Depreciation	2,626,241	574,403
Impairments and write-backs	(206,232)	3,611,571
Total	14,514,609	13,559,554
Adjusted for		
Receivables from customers	(24,991,980)	(66,478,454)
Accrued assets	(8,860,215)	1,765,207
Debts to credit institutions	(12,094,943)	(3,962,972)
Debts to customers	49,245,018	65,551,044
Provision for deferred tax liability	(93,933)	584,547
Tax over result before tax	(4,354,056)	(3,374,489)
Accrued liabilities	(118,754)	1,589,166
Total	(1,268,863)	(4,325,951)
Net operating cash flow		
	13,245,746	9,233,603
Investment cash flow		
Investments in tangible fixed assets	(9,018,914)	(5,691,172)
Divestments in tangible fixed assets	126,299	-
Securities	(10,800)	(10,800)
Investments	20,798,722	11,157,493
Treasury paper	(61,446,796)	973,921
Net investment cash flow		
	(49,551,489)	6,429,442
Funding cash flow		
Long-term debt	3,065,029	-
Share capital	1,278,770	-
Premium reserve	33,461,575	-
Revaluation reserve	(166,993)	(12,080)
Net funding cash flow		
	37,638,381	(12,080)
Net increase/decrease in cash and cash equivalents and receivables from credit institutions		
	1,332,638	15,650,965
Opening balance of cash and cash equivalents and receivables from credit institutions		
	143,734,692	128,083,727
Closing balance of cash and cash equivalents and receivables from credit institutions		
	145,067,330	143,734,692

Supervisory Board

Cornelis Dilweg	Chairman
Sonny Kertoidjojo	Member
James Rasam	Member
Sven Sjauw Koen Fa	Member
Feroz Ishaak	Member
Shirley Sowma-Sumter	Member
Ferdinand Welzijn	Member

Management

Eblein G. Frangie
Almar Giesberts

Chief Executive Officer
Chief Commercial Officer

Notes to the 2014 Annual Accounts

General information

Finabank N.V. (hereafter; "Finabank" or "the Bank"), established on 24 April 1991 and located in Paramaribo, Surinam, is a limited liability company and is registered at the Chamber of Commerce in Surinam. The company was established by Jules Tjin Wong Joe.

The main activities of Finabank are:

1. Executing general banking business in the broadest sense, including:
  - a. Accepting deposits from the public on current accounts or savings accounts;
  - b. Withdrawing monies through loans, by accepting deposits and by issuing bonds, debt securities, deposit securities and other securities under whatever name and in whatever form;
  - c. Providing loans and discounting bills of exchange, whether or not insured;
  - d. Trading in foreign currencies;
  - e. Providing services for national and international payments and/or capital traffic;
  - f. Performing all other financial activities that may be related to the banking business in a general sense;
  - g. Providing various securities on behalf of third parties;
2. Obtaining, owning, selling, managing, exchanging, transferring, trading and disposing of all types of assets and values such as but not limited to, shares, bonds, funds, orders, bills of exchange, debt securities, etc.;
3. Establishing, co-establishing, representing, managing and administering, as well as participating in any shape or form, in other companies and institutions of any nature whatsoever;
4. Performing all that is directly or indirectly related to the above or which may promote the above.

The head office of Finabank is located at 59-61, Dr. Sophie Redmondstraat in Paramaribo, Surinam. Finabank also has two branches; one in the Nickerie district of Surinam at 72, Doerga Sawhstraat, and one at 49, Mr. Jagernath Lachmonstraat, Paramaribo, Surinam. In 2015, a third branch will be opened in Paramaribo North, at the corner of Kristalstraat and Jozef Israelstraat.

Notes to the 2014 Annual Accounts

Reporting period and currency

The reporting period of Finabank is from 1 January up to and including 31 December. Finabank drafts its annual accounts in Surinam dollar, which is its functional currency.

Principles applied

The annual accounts are drafted according to the legal provisions of Title 9, Book 2 of the Dutch Civil Code and the requirements of the Directives governing Annual Reports and Financial Statements as issued by the Annual Reporting Council. These annual accounts are drafted based on the assumption of continuity.

Comparison with previous years

The principles for valuation of assets and liabilities and for the calculation of profit applied have not changed compared to the previous report year. The item 'VISA portfolio' was recognised in 2014 as 'Receivables from customers', while this was recognised in 2013 as 'Accrued assets'. The 2013 comparative figures and the analyses based thereupon have been adjusted in line with the changed recognition. The item 'Transitoria' which was recognised in the 2013 annual accounts as 'accrued assets and accrued liabilities' has been split in the 2014 annual accounts into various bank balances as recognised in cash and cash equivalents, receivables from credit institutions and debts to credit institutions.

Principles for the valuation of assets and liabilities

General

An asset is recognised in the balance sheet when it is likely that its future economic advantages will flow towards the company and its value can be reliably determined. A liability is recognised in the balance sheet when it is likely that the settlement will result in an outflow of means that may hold economic advantages and of which the size can be reliably determined.

Income is recognised in the profit and loss account when an increase of the economic potential, associated with an increase of an asset or a decrease of a liability, has occurred, of which the size can be reliably determined. Expenses are recognised when a decrease of the economic potential, associated with a decrease of an asset or an increase of a liability has occurred, of which the size can be reliably determined.

When a transaction results in all or nearly all future economic advantages, and all or nearly all risks related to an asset or liability being transferred to a third party, the asset or the liability is no longer recognised in the balance sheet. Furthermore, assets and liabilities are no longer recognised in the balance sheet from the moment the conditions of likelihood of the future economic advantages and/or reliability of the valuation are no longer met.

The income and costs are allocated to the period to which they relate. Income is recognised once all the key risks of the associated assets or liabilities have been transferred.

Related parties

A related party is a natural person or entity that is related to the bank.

A natural person is related to the bank if this person, or close relative of the natural person:

1. Has control or joint control of the bank;
2. Has significant influence on the bank; or
3. Is one of the managers at a key position within the bank or parent company of the bank.

An entity is related to the bank when one of the following situations occurs:

1. The entity and the bank belong to the same group;
2. The entity is an associated participation of the bank or forms a joint venture with the bank;
3. A third party forms a joint venture together with the bank and the entity;
4. The entity is a joint venture of a third entity which forms a joint venture with an associated participation of the bank;
5. The entity is an arrangement for payments post-employment for employees of the bank i.e. an entity that is related to the bank. If the bank executes this arrangement itself, the employers that pay into the arrangement are regarded as related entities.

Significant transactions with related parties are reported if not entered under normal market conditions. The report mentions the nature and size of the transaction and other information required to provide insight.

As well as related parties, the Central Bank of Surinam (hereafter: 'CBvS) also differentiates 'insiders' through the insiders guideline. According to this guideline an insider is:

1. Every manager, director, member of the Supervisory Board or qualified shareholder of a credit institution, or of a direct or indirect subsidiary of a credit institution, or of an intermediary or ultimate parent company, or of a subsidiary of such parent companies;
2. A close relative of a person mentioned at item 1. A close relative means husband, wife, life partner, child, parent and sibling of a person;
3. Every person that, whether or not employed, participates or is authorised to participate in key decision making within a credit institution, its subsidiary, its branches, or its parent company;
4. A company of which an insider of a credit institution, direct or indirect, alone or together with other insiders, owns 20% or more of the shares of the company or controls management of the company; or
5. A company of which the credit institution owns more than 20% of the shares, or in the opinion of the CBvS, is likely to influence the management of the company.

Notes to the cash flow overview

The cash flow overview is drafted based on the indirect method. The liquid assets comprise cash and cash equivalents and receivables from credit institutions.

Use of estimates

The format of the annual accounts requires Management to express opinions, make estimates and assumptions that affect the application of accounting principles and the reported value of assets and liabilities and of income and expenses. The actual results may deviate from these estimates. The estimates and underlying assumptions are continuously assessed by Management. Revisions of estimates are recognised in the period in which the estimate is reviewed and in future periods impacted by the revision.

Conversion of foreign currencies

Finabank uses the exchange rates (bills, cheques and transfers) published by the CBvS.

The exchange rates as at balance sheet date of the relevant foreign currencies as mentioned by the CBvS are:

	31 December 2014	31 December 2013
USD 1	SRD 3,25	SRD 3,25
Euro 1	3,95	4,48

Note: SRD = Surinam dollar; USD = United States dollar; EUR = euro.

Notes to the 2014 Annual Accounts

Transactions in foreign currency are converted at the time of first processing to SRD at the exchange rate that is applicable at the transaction date.

The monetary assets and liabilities in foreign currency have been converted at the exchange rates as at balance sheet date. Non-monetary assets and liabilities in foreign currency have been converted at the exchange rate at the transaction date (date it was formed). Exchange rate differences are recognised in the profit and loss account.

Cash and cash equivalents

The cash and cash equivalents have been valued at nominal value.

Treasury paper

Investments are valued at first processing at fair value. These are valued at amortised cost price based on the effective interest method after first processing.

Receivables from credit institutions

Receivables from credit institutions are valued at nominal value.

Receivables from customers

These are valued at amortised cost of the loans provided. The interest not yet earned, a provision for debtor risk and the interest of non-performing loans have been deducted from the loans provided.

Investments

These are valued at fair value at first processing. The investments are valued at amortised cost based on the effective interest method, less impairment from expected losses.

Securities

Securities are valued at fair value.

Tangible fixed assets

Land and buildings are valued at current value and in the case of buildings, less the cumulative depreciations. The means of transport, office supplies and equipment and software are valued at the acquisition price or construction cost, less cumulative depreciations.

The valuation of tangible fixed assets under construction includes costs that are directly related to the project.

Depreciation is calculated according to the linear method based on the economic lifecycle. Land and tangible fixed assets under construction and prepayments on tangible fixed assets are not depreciated.

The following depreciation percentages are used:

- Buildings : 3% per jaar
- Means of transport : 20% per jaar
- Office supplies : 33,33% per jaar
- Office equipment : 33,33% per jaar
- Software : 20% - 33,33% per jaar

Impairments of fixed assets

At each balance sheet date, the company assesses whether there are indications that a fixed asset is impaired. If such indications are present, the recoverable amount of the assets is determined and the valuation adjusted accordingly.

Accrued assets

Accrued assets are valued at nominal value. Provisions for non-payment are deducted.

Debt

Debts are valued at first processing at fair value less transaction costs. Transaction costs that are directly related to the acquisition of the debts are recognised in the valuation at first processing. Debts are valued at amortised cost after first processing, being the amount received considering premium or non-premium.

The difference between the book value and the ultimate repayment value is processed as interest liability, based on the effective interest method, for the duration of the debt in the profit and loss account.

Debts to credit institutions

Debts to credit institutions are valued at nominal value.

Debts to customers

Debts to customers are valued at amortised cost based on the effective interest method.

Accrued liabilities

Accrued liabilities are valued at first processing at fair value less transaction costs. Transaction costs that are directly related to the acquisition of the debts are recognised in the valuation at first processing.

Long-term debt

Long-term debts are valued at first processing at fair value and thereafter at amortised cost, where a difference between the amortised cost and the repayment amount, based on the effective interest method, after the duration of the loans is recognised in the profit and loss account. The short-term part is recognised as 'Accrued liabilities' under 'Short-term part of long-term debts'.

Leasing

Whether or not an agreement is a lease agreement is determined based on the economic reality on the time of entering the agreement. A contract is designated as a lease agreement when observing the agreement depends on the usage of a specific asset and the agreement mentions the right of use of the specific asset.

Financial lease

Assets that are financed through a financial lease are capitalised in the balance sheet at the time of entering the lease contract at the fair value of the asset or the lower cash value of the minimal lease terms. The lease payments are split on a straight-line basis, with a constant periodic interest rate in a payment of the outstanding lease liability and in interest over the lease liability. The lease liabilities are recognised as long-term debt excluding the interest. The interest component as part of the lease terms is recognised in the profit and loss account for the duration. The relevant assets are depreciated over the estimated economic lifetime.

Notes to the 2014 Annual Accounts

Operational lease

The operational lease payments are recognised in the profit and loss account for the duration of the contract. A general description of the key conditions of the operational lease contracts are mentioned in the notes to the non-balance sheet liabilities.

Provision for deferred liabilities

This item recognises deferred tax liabilities for temporary differences between the commercial valuation and the fiscal valuation of the assets and liabilities at nominal tax rate.

Premium reserve

The premium reserve was established at the time of the issue of shares in 2004 and the equity issue in 2014.

Revaluation reserve

The revaluation reserve regards the amount of the revaluation of buildings, based on the last valuation, less the related deferred tax liability and the release which was realised through depreciations on the building.

The revaluations through depreciations are added to the result.

PRINCIPLES TO CALCULATE THE RESULT

General

The result is calculated as the difference between the net realisable value of services delivered and the costs and other expenses of the year, considering the above principles for the valuation of assets and liabilities.

The result is also calculated considering the processing of unrealised changes in the value of assets and liabilities based on fair value.

Interest income and expenses

The interest of interest-generating investments is recognised on the day the interest became entitled. The interest is calculated using the effective interest method.

Interest income and expenses are recognised at the average over the period, considering the effective interest rate of the assets and liabilities concerned. When recognising the interest expenses, the transaction costs of loans received, which are considered when calculating the effective interest, are considered.

Fees and commissions that are integral part of the effective profit of financial assets or liabilities are recognised as adjustments to the effective interest rate of the instrument.

Commission and other income

This item does not include income that is of an interest nature. This is recognised as income in the period in which the services are delivered or the sale has occurred.

Management costs

These costs are determined on an historic basis and recognised in the report year to which they relate.

Income taxes

Taxes on result are calculated on the result before taxes in the profit and loss account considering the tax at the prevailing

nominal tax rate. Changes that occur in the deferred tax receivables and deferred tax debts are also considered.

Events after balance sheet date

The annual accounts are adjusted for the effects of events that occurred between the balance sheet date and the date on which the annual accounts were adopted, provided that this was due to circumstances already existing at the balance sheet date. Events that relate to circumstances arising after the balance sheet date are explained, but do not result in an adjustment of the annual accounts.

RISKS, RISK MANAGEMENT AND FINANCIAL INSTRUMENTS

Risks and risk management

General

Finabank is an ambitious bank and has a growing portfolio with customers in the business and retail markets. Finabank is a solid financial institution, on which customers and other stakeholders can rely; an institution focused on sustainable and profitable growth, whilst considering the interests of all stakeholders and prioritising its key values: customer focus, continuous improvement, transparency and expertise. In order to keep meeting these key values, an effective system of risk management is essential.

In order to optimise risk management, Finabank uses an Enterprise Risk Management & Compliance Framework (ER&CF) which is approved by Management and the Supervisory Board (SB) and is in line with the respective guidelines of the CBvS. The ER&CF is assessed each year and adjusted by management for current events, market conditions and ambitions.

In general, risk management can be described as the timely identifying, quantifying and mitigating of risks. A risk is the chance that an uncertain event will occur that adversely affects the value-creating ability of the bank or adversely affects the value of assets and liabilities such that the equity and/or the continuity of the bank is negatively impacted. The tolerance for negative influences allowed is determined by the risk appetite of the bank.

The ER&CF, which is used by the Governance, Risk & Compliance department, offers a framework for identification, valuation and mitigation of potential events that may have a negative impact on Finabank, considering the risk appetite and strategy of Finabank. In this respect both the chance that a risk may occur as well as the possible impact on the bank if that event were to occur are assessed (see table below).

Chance	Impact
Unlikely	Negligible
Rarely	Small
Possible	Average
Likely	Great
Almost Certainly	Major

Risk appetite is described by Finabank as the ability to accept a certain expected value (chance x impact) of profit reduction, decrease of liquidity, decrease of value of assets and liabilities or damage to reputation.

Notes to the 2014 Annual Accounts

The risk appetite of Finabank is impacted by the following:

- The strategy, objectives and key values of Finabank;
- Specific economic and social conditions in Surinam;
- Local and international law and legislation;
- Profit demands of Finabank for its entire budget cycle;
- Preventing reputation damage for Finabank.

The following risk areas have been identified by the bank:

- Market risk;
- Currency risk;
- Interest risk;
- Credit risk;
- Liquidity risk;
- Price risk;
- Compliance risk;
- Operational risk;
- Strategic risk;
- Concentration risk;
- Reputation risk;
- Technological risk;
- Legal risk;
- Disaster risk.

Below the key risk areas for Finabank are explained.

Market risk

Market risk is the risk that the income and/or capital of Finabank, or its capacity to perform transactions, is negatively impacted by changes in the level or movement of market prices, such as interest rates, credit spreads, share prices, raw material prices and exchange rates. The future results of Finabank may be lower than expected if these market conditions deteriorate.

Market risk regards losses that may occur due to unfavourable market movements that are associated with the trade in financial instruments, or maintaining a position in financial instruments. Market risks results from a variety of factors, including:

- Fluctuations of interest that impact bonds, other property with interest-sensitive income and insurance liabilities;
- Change of securities prices that impact the value of trade and investment portfolios and insurance liabilities;
- Fluctuations of foreign currency that impact the Open Currency Position (OCP);
- Changes to the volatility of interest levels and securities prices that impact the deposit portfolios;
- Prepayment risks, deposit runs and other unfavourable customer behaviour that is related to the development of market conditions.

There are two types of market risk: ALM (Asset Liability Management) risk and trade risk. Trade risk regards positions taken to make short-term profit. The bank does not deal with this. ALM risk regards all other positions. ALM risk is the risk that the market value of assets and liabilities changes in response to changes in interest rates, risk margin, share prices, real estate prices and other market factors.

Currency risk

This is the risk that the profit of the bank is impacted by currency exchange fluctuations. Currency risk can be divided into:

- Transaction risk: the risk that the result of Finabank is impacted by the volatility of currency exchange rates;
- Translation risk: the risk that currency volatility negatively impacts the value of a company.

There are four different currency risks:

1. Pre-transaction risk: Currency risk following a quotation made in a foreign currency;
2. Transaction risk: Currency risk due to the timing difference between the start of the transaction and the moment of the related payment;
3. Translation risk: Currency risk resulting from the conversion of balance sheet items into foreign currencies;
4. Economic or structural risk: The measure in which the competitive position is impacted by the currency risk.

Currency risk may occur in the following situations:

- Fluctuations of the value of the balance sheet due to EUR fluctuations (translation and transaction risk);
- Fluctuations of the Open Currency Position (OCP – all current assets minus all current liabilities) of the bank resulting in a negative balance (translation and transaction risk);
- Trade positions that the bank takes (pre-transaction risk and transaction risk).

The above situations may have a negative impact on the income of Finabank and therefore have to be monitored closely. The risk-mitigating measures of Finabank are described below.

Currency risk on the balance sheet: general

Fluctuations of the EUR exchange rate impact the balance sheet since the EUR moves freely compared to the SRD. The USD is linked to the SRD and therefore no fluctuations can occur. The EUR currency risk on the balance sheet cannot be mitigated due to the size of the bank. Currency contracts to mitigate possible negative impact of EUR fluctuations are not yet an option from a business perspective.

Currency risk on the balance sheet: rate of dollarisation

As well as limiting the general currency fluctuation on the balance sheet, Finabank strives to minimise the rate of dollarisation on the balance sheet. The standard in loans is maximum 45% and in funding maximum 55%.

Open Currency Position (OCP)

The maximum of the foreign currency OCP is a total of USD 1,000,000, in accordance with CBvS legislation. For profit reasons and in order to limit the currency risk of Finabank, the bank has the following limits by currency with regard to its OCP:

- Minimum USD 500,000 and maximum USD 1,000,000;
- Minimum EUR 100,000 and maximum EUR 300,000.

CBvS has published a new draft guideline (guideline foreign currency positions), where the following limits apply:

1. The open position of a credit institution in a foreign currency may not be greater than 10% of its Tier 1 capital;
2. The total open position of a credit institution in all foreign currencies may not be greater than 20% of its Tier 1 capital.

Notes to the 2014 Annual Accounts

The following table presents the OCP as at balance sheet date.

	Position	
	USD	EUR
ASSETS		
Cash/receivables from credit institutions	21,513,589	5,683,934
Receivables from customers	30,362,770	12,122,383
Investments	607,126	20,576
Other receivables	2,218,981	385,068
	54,702,466	18,211,961
LIABILITIES		
Debts to customers	51,081,060	25,556,457
Debts to credit institutions	5,089,867	2,498,494
Other debt	2,483,810	636,044
Long-term debt	943,086	-
	59,597,823	28,690,995
Net currency position	(4,895,357)	(10,479,034)
Off balance sheet		
Currency swap CBvS	7,337,723	9,125,833
Total in USD	\$2,442,366	\$(1,645,492)

Trade position

In accordance with CBvS legislation, USD may be traded between 3.25 and 3.35. The exchange rate of the EUR fluctuates in accordance with market conditions. Our trade position will be calculated monthly based on the foreign currency need of the customers.

Interest risk

This is the risk that the net interest result (Net Interest Margin (hereafter: NIM) of Finabank or the value of its equity is adversely impacted by changes in interest rates.

Changes in interest rates on both the asset and liability sides impact the NIM of the Bank and the ultimate efficiency or profitability. Monitoring the average debit and credit interest by currency and the average NIM of the Bank is therefore very important. Debit interest decreases have a negative impact on the NIM while interest decreases on the credit side have a positive impact on the NIM; whereas increases have the reverse effect. The interest risk of the Bank is of a limited size because apart from term deposits, all the products of the Bank have floating rates on both the asset and the liability sides.

The NIM ratios of the Bank are:

- 10% average;
- 5% SRD;
- 4% USD;
- 7% EUR.

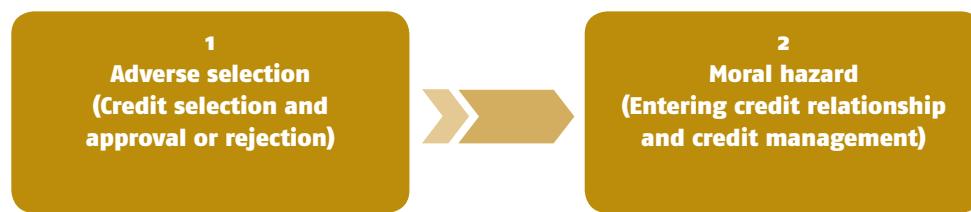
The table below presents the average Net Interest Margin at year end:

	2014	2013
	SRD	SRD
Interest income	40,071,244	35,675,979
Interest expenses	13,014,305	11,906,244
Average interest bearing receivables	312,677,927	266,473,487
Average interest bearing liabilities	409,643,752	364,509,662
Interest income / avg interest bearing receivables (%)	12.8	13.4
Interest income / avg interest bearing liabilities (%)	3.2	3.3
Net Interest Margin (%)	9.6	10.1

Credit risk

Credit risk is the risk that occurs when a customer or counterparty of Finabank does not meet its contractual commitments or when loss of value occurs in the securities that have been provided by the counterparty. Finabank's credit risk is mainly from loans and prepayments to companies and private persons.

The credit process comprises two phases: 'adverse selection' and 'moral hazard':

Adverse selection is the phase in which the bank assesses a potential customer or potential loan provision to decide whether or not to enter a customer and credit relationship. As soon as the customer or credit relationship is initiated, the bank is committed to the related risks (and opportunities) and the moral hazard phase starts. During this phase, it is important that the credit exposure is managed as well as possible with the objective of achieving an organic settlement of the credit, or to minimise losses should the continuity of the credit exposure be so hopeless that the customer can no longer meet his payment commitments.

In addition there is always a separation of duties between the front office (Branch Managers (BM)/Account Managers (AM)) which is responsible for the commercial activities and the back-office (Credit Administration Manager (CAD) in Paramaribo and Operations Manager (OPS) in Nickerie) that is responsible for the administrative and legal processing. Furthermore, the processes are set up such that the back office and front office cross-check each other, further reducing the chance of errors.

Finabank has provided loans to insiders. As at balance sheet date, the outstanding credit balance of insiders was SRD 1.5 million (2013: SRD 0.5 million). No history of non-payments is known for these parties.

Notes to the 2014 Annual Accounts

The table below presents the net credit and counterparty risk exposure by economic sector.

	IN THOUSANDS		
	In SRD	In foreign currency (value in SRD)	EUR
Agriculture	3,773	17	3,790
Fishing	16	350	366
Forestry	92	2,301	2,393
Mining	0	445	445
Industry	6,845	8,134	14,979
Construction and installation	36,022	10,316	46,338
Electricity, gas and water	83	0	83
Trade	29,562	62,878	92,440
Transport, storage and communication	6,117	12,409	18,526
Services	9,533	21,680	31,213
Visa	0	2,632	2,632
Other	78,333	21,798	100,131
Total	170,376	142,960	313,336

The table below presents the quality of the total credit portfolio.

X SRD 1,000	Sufficient	Special mention	Sub standard	Dubious	Uncollectable	Total
2014	177,768	128,924	3,209	1,234	2,201	313,336

Sufficient: a credit exposure of which it may be reasonably expected that the payment commitment will be met and that is guaranteed by the payment ability of the borrower or the securities provided.

Special mention: an exposure that is guaranteed at that moment, but shows potential defects which, if they are not repaired, will deteriorate the exposure or may result in insufficient protection of the position of the credit institution at any time in the future.

Substandard: an exposure that is insufficiently guaranteed by the current financial capacity and payment ability of the borrower or by the securities provided, or that show clear defects which may endanger the regular payment of the debt.

Dubious: an exposure that shows all the defects of a substandard exposure, and of which full repayment or regular repayment is very doubtful based on actual facts, conditions and values.

Uncollectable: an exposure of which the payments due cannot be collected and is therefore considered to be of limited value; or if payments of the principal sum or interest is 365 days or longer overdue.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that the bank has insufficient funds to meet its obligations, such as withdrawals from current accounts, payments of giro, savings and deposit accounts, bonds and bank credits, payments of withdrawn credit lines from customers, or settlement of commitments of Finabank regarding derivatives transactions. Liquidity risk may be caused by a large number of internal and external factors related to Finabank.

Liability Management

Liability management is focused on Finabank always meeting its direct withdrawal demands. The liquidity policy of Finabank is focused on ensuring the continuity of the bank and mitigating the liquidity risk as much as possible. Finabank strives to obtain as wide as possible a funding base with as little as possible concentration risk. In this respect the strategic growth objectives of Finabank and the possibilities of the market are considered. The Surinamese liquidity market is not very developed and therefore with respect to its liquidity strategy, Finabank is mainly focused on financing through balances on giro and savings accounts and term deposits.

The key ratios to manage the liquidity policy are:

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

The LCR focuses on the liquidity position in the short term (up to 30 days) and therefore on a possible acute liquidity constriction of a bank. In accordance with the LCR, a bank in a period of stress will have to have sufficient liquidity in order to meet the direct withdrawal demands of entrusted funds and other short-term outflow of means. The liquid assets or instruments of high quality (cash, term deposits (TD) < 30 days and treasury papers) comprise the market value, not the nominal value, of the financial products (assets) that can be sold during a period of stress with no or limited losses.

The expected net cash outflow comprises the gross cash outflow (withdrawals from giro accounts, savings accounts and term deposits < 90 days) minus the minimum cash inflow (payments).

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

The NSFR makes a statement on the liquidity risk in the medium and long term (from one year and longer). This limit of one year encourages the bank to fund financial products of a longer duration with products that also have a longer duration. The NSFR is calculated by dividing the available stable funding by the required stable funding. The available stable funding regards liabilities (funding) with a duration of over one year (this includes the equity). The required stable funding regards the assets (loan portfolio) with a duration of over one year.

Funding strategy: funding mix

The composition of Finabank's funding impacts the stability of the funding and the costs of funding. Long-term funding has high funding costs and short-term funding has strong volatility. Too much short-term funding also results in a maturity mismatch. Finabank strives to achieve a balanced range of funding products, which mitigates possible maturity gaps and controls funding costs.

The limited duration of the term deposits (of one up to and including five years) is common in the financial sector in Surinam. To stabilise its funding base, Finabank also offers term deposits with a duration of six up to and including ten years, with a margin of 0.50% on top of the term deposits with a duration of five years. This allows customers to fix attractive rates for a long term.

Notes to the 2014 Annual Accounts

Uncollectable: an exposure of which the payments due cannot be collected and is therefore considered to be of limited value; or if payments of the principal sum or interest is 365 days or longer overdue.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that the bank has insufficient funds to meet its obligations, such as withdrawals from current accounts, payments of giro, savings and deposit accounts, bonds and bank credits, payments of withdrawn credit lines from customers, or settlement of commitments of Finabank regarding derivatives transactions. Liquidity risk may be caused by a large number of internal and external factors related to Finabank.

Liability Management

Liability management is focused on Finabank always meeting its direct withdrawal demands. The liquidity policy of Finabank is focused on ensuring the continuity of the bank and mitigating the liquidity risk as much as possible. Finabank strives to obtain as wide as possible a funding base with as little as possible concentration risk. In this respect the strategic growth objectives of Finabank and the possibilities of the market are considered. The Surinamese liquidity market is not very developed and therefore with respect to its liquidity strategy, Finabank is mainly focused on financing through balances on giro and savings accounts and term deposits.

The key ratios to manage the liquidity policy are:

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

The LCR focuses on the liquidity position in the short term (up to 30 days) and therefore on a possible acute liquidity constriction of a bank. In accordance with the LCR, a bank in a period of stress will have to have sufficient liquidity in order to meet the direct withdrawal demands of entrusted funds and other short-term outflow of means.

The liquid assets or instruments of high quality (cash, term deposits ($TD < 30$ days) and treasury papers) comprise the market value, not the nominal value, of the financial products (assets) that can be sold during a period of stress with no or limited losses.

The expected net cash outflow comprises the gross cash outflow (withdrawals from giro accounts, savings accounts and term deposits < 90 days) minus the minimum cash inflow (payments).

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

The NSFR makes a statement on the liquidity risk in the medium and long term (from one year and longer). This limit of one year encourages the bank to fund financial products of a longer duration with products that also have a longer duration.

The NSFR is calculated by dividing the available stable funding by the required stable funding. The available stable funding regards liabilities (funding) with a duration of over one year (this includes the equity). The required stable funding regards the assets (loan portfolio) with a duration of over one year.

Funding strategy: funding mix

The composition of Finabank's funding impacts the stability of the funding and the costs of funding. Long-term funding has high funding costs and short-term funding has strong volatility. Too much short-term funding also results in a maturity mismatch. Finabank strives to achieve a balanced range of funding products, which mitigates possible maturity gaps and controls funding costs.

The limited duration of the term deposits (of one up to and including five years) is common in the financial sector in Surinam. To stabilise its funding base, Finabank also offers term deposits with a duration of six up to and including ten years, with a margin of 0.50% on top of the term deposits with a duration of five years. This allows customers to fix attractive rates for a long term.

Funding strategy: concentration risk

The concentration risk is the risk that relates to a large concentration of funding by a certain customer or from a sector. The larger the spread within the funding structure, the smaller the concentration risk.

Finabank strives for as wide as possible a funding basis. Because this is limited in the product mix to balances on giro accounts, savings accounts and term deposits, the diversification is focused on the customer base (attract as many customers as possible, which limits the risk that Finabank is endangered by a single customer who withdraws his/her means). However, concentration risk cannot be prevented.

For Finabank there is a concentration risk if the total funding by a customer is consolidated at more than 0.5% of the total of entrusted funds. Finabank will no longer accept funds from customers should the total aggregated exposure be larger than 5% of the total entrusted funds.

There is a case of sector concentration risk when the aggregated exposure of the bank towards a consolidated group of companies from a sector is more than 10% of the total entrusted funds, therefore these companies have to be strictly monitored in an Asset Liability Committee (ALCO). Finabank will not tolerate a sector concentration risk that is larger than 20% of the total entrusted funds.

In certain cases, Management may deviate from the concentration limits. If the concentration risk is accepted, the redemption period will be considered. In case of a concentration risk, the bank will take the following measures to mitigate the risk:

- The funding will be kept in various products (giro accounts, saving accounts or term deposits), in maximum lots of SRD 1 million;
- The funding will be divided over various durations with a minimum maturity gap of six months, so that withdrawals cannot occur all at once;
- The customer will be visited every six months by the Account Manager, the Treasury Department Manager and at least one member of Management in order to discuss the liquidity planning of the company, so that possible withdrawals can be considered;
- All agreements will be mentioned in a call memo and discussed in the ALCO.

Working Capital Margin (WCM)

WCM is meant to maintain sufficient liquidity by currency in order to meet withdrawal demands from customers. Although the actual working capital required is lower than the WCM, Finabank takes incidental withdrawals into consideration through this margin. The actual working capital requirement is calculated monthly based on the cash flow forecast. The surplus funding is invested in treasury paper or term deposits at another commercial bank.

Asset Management

Asset management (AM) is the managing of the assets of the balance sheet. When managing the balance sheet, risk and profit are taken into consideration. Finabank strives to obtain sufficient profit when transforming liabilities into assets. The AM policy of Finabank is based on two principles:

1. Medium risk appetite;
2. Maximisation of profit, considering the investment options and guidelines of the CBvS.

NOTES TO THE BALANCE SHEET AS AT 31 DECEMBER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
Cash and cash equivalents This item recognises the cash and cash equivalents in Surinam dollar and foreign currency. This item also recognises the free available liquid assets and not directly withdrawable liquid assets trapped by the cash reserve arrangement of the CBvS. The provision for unrealised exchange rate results regards a provision made for unrealised exchange rate results arising from the currency swaps with the CBvS. In 2014 it was decided to adopt the bank balances according to the financial statements, where funds in transit, not yet released by the respective credit institution, were considered. The 2013 comparative figures have been adjusted for the changed recognition.	115,946,114	124,960,033
Treasury paper This regards investments in treasury paper at the CBvS.	62,403,380	956,584
Receivables from credit institutions This regards receivables and balances of current accounts held at commercial banks. In 2014 it was decided to adopt the bank balances according to the financial statements, where the funds in transit, not yet released by the respective credit institutions, were considered. The 2013 comparative figures have been adjusted for the changed recognition.	29,121,216	18,774,659
Receivables from customers This regards receivables from loans less provisions and interest of uncollectable loans.	313,336,276	288,138,064
Investments This regards interest-bearing deposits and other investments at financial institutions.	2,054,478	22,853,200
Securities This refers to shares.	85,300	74,500

TANGIBLE FIXED ASSETS		Land and buildings	Means of transport	Office supplies	Office equipment	Software	Tangible fixed assets under construction	Total
		SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD
1 JANUARY 2014								
Acquisition value		5,852,053	637,848	918,012	1,773,538	2,516,523	4,863,482	16,561,456
Revaluation		1,469,245	-	-	-	-	-	1,469,245
Impairments		(725,166)	-	-	-	-	-	(725,166)
Cumulative depreciation of acquisition value		(301,532)	(498,936)	(688,194)	(1,561,180)	(2,005,125)	-	(5,054,967)
Cumulative depreciation of revaluation		(78,751)	-	-	-	-	-	(78,751)
Cumulative depreciation of impairments		12,690	-	-	-	-	-	12,690
BOOK VALUE		6,228,539	138,912	229,818	212,358	511,398	4,863,482	12,184,507
MOVEMENTS IN 2014								
Investments		-	-	150,027	237,032	105,911	8,525,944	9,018,913
Divestments of acquisition value		-	(244,901)	-	-	-	-	(244,901)
Divestments depreciation of acquisition value		-	118,602	-	-	-	-	118,602
Acquisition value depreciation		(996,058)	(12,337)	(356,988)	(383,070)	(616,864)	-	(2,365,317)
Revaluation depreciation		(300,904)	-	-	-	-	-	(300,904)
Impairment depreciation		39,979	-	-	-	-	-	39,979
		(1,256,983)	(138,636)	(206,961)	(146,038)	(510,953)	8,525,944	6,266,372
31 DECEMBER 2014								
Acquisition value		5,852,053	392,947	1,068,039	2,010,570	2,622,434	13,389,426	25,335,468
Revaluation		1,469,245	-	-	-	-	-	1,469,245
Impairments		(725,166)	-	-	-	-	-	(725,166)
Cumulative depreciations of acquisition value		(1,297,590)	(392,671)	(1,045,182)	(1,944,250)	(2,621,989)	-	(7,301,682)
Cumulative depreciations of		(379,656)	-	-	-	-	-	(379,656)
Cumulative depreciations of impairments		52,669	-	-	-	-	-	52,669
Book value		4,971,556	276	22,857	66,320	445	13,389,426	18,450,879

As at balance sheet date an accelerated depreciation was applied to the building at Dr. Sophie Redmondstraat in Paramaribo because in mid-2015, after delivery and commissioning of the new head office of Finabank, the current building will be demolished and therefore will no longer be of any economic advantage to Finabank.

NOTES TO THE BALANCE SHEET AS AT 31 DECEMBER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
Accrued assets This regard prepayments and amounts yet to be received.	12,353,466	3,493,251
Debts to credit institutions This regards direct withdrawable funds and term deposits. In 2014 it was decided to adopt the bank balances according to the financial statements, considering the funds in transit, not yet released by the respective credit institutions. The 2013 comparative figures have been adjusted for the changed recognition.	28,227,678	40,322,621
Debts to customers This includes: Savings Deposits Checking accounts	178,718,612 130,452,428 121,816,914 430,987,954	172,623,345 102,843,638 106,275,953 381,742,936
ACCRUED LIABILITIES This includes pre-provided securities, income taxes to be paid and other costs to be paid.	21,606,947	21,725,703
LONG-TERM DEBT This regards long-term commitments regarding financial leases.	3,065,029	-
PROVISION FOR DEFERRED TAX LIABILITY This regards the tax impact on the difference in economic (fair value) and tax (historic cost) valuation of assets and liabilities.	3,128,979	3,222,912

EQUITY

	Share capital	Premium reserve	Revaluation reserve	Other reserves	Result for the year	Total
	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD	SRD
Balance as at 1 January 2013	952,000	66,000	508,872	12,461,921	4,444,821	18,433,614
Result this financial year	-	-	-	-	5,999,091	5,999,091
Net result previous financial year	-	-	-	4,444,821	(4,444,821)	-
Release revaluation reserve	-	-	(12,079)	-	-	(12,079)
Balance as at 31 December 2013	952,000	66,000	496,793	16,906,742	5,999,091	24,420,626
Issue of shares	1,278,770	33,461,575	-	-	-	34,740,345
Net result previous financial year	-	-	-	5,999,091	(5,999,091)	-
Result this financial year	-	-	-	-	7,740,544	7,740,544
Release revaluation reserve	-	-	(166,993)	-	-	(166,993)
Balance as at 31 December 2014	2,230,770	33,527,575	329,800	22,905,833	7,740,544	66,734,522

Share capital

As at 8 July 2014, a request to change the articles of association of Finabank was submitted. As at 16 July 2014, the declaration of no objection and the approval to change the articles of association was received. The amended articles of association are published in the Advertisement magazine of the Republic of Surinam number 59 dated 25 July 2014.

The share capital of the company after changing the articles of association amounts to SRD 50,000,000 divided into 5,000,000 named shares at a nominal value of SRD 10.

Share issue

As at balance sheet date, approval from the Central Bank of Surinam was received regarding the admission of all shareholders that were newly admitted due to the successful issue of shares. Due to this issue of shares, Finabank's group of shareholders was extended by six new shareholders, who combined represent 127,877 new shares. With the already present 95,200 shares, the number of shares currently amounts to 223,077 with a nominal value of SRD 2,230,770.

Premium reserve

The premium reserve that initially started at the extension of the share capital in 2004 has increased because of the issue of shares in 2014. The issue price of a share amounted to SRD 271.67 at the issue of shares in 2014. The difference between the nominal value of SRD 10 and the issue price of SRD 271.67 of the new shares amounting to SRD 33,461,575 was recognised as premium reserve. As at balance sheet date, SRD 2,000,069 is to be received from one of the new shareholders.

Revaluation reserve

This regards the difference between the fair value (valuation value) and the historic cost of land and buildings less the calculated provision based on this for deferred tax liability and the part realised through depreciation.

NOTES TO THE PROFIT AND LOSS ACCOUNT OVER 2014

	31-12-2014	31-12-2013
	SRD	SRD
INCOME		
Interest margin This is the difference between interest income from loan provision and interest expenses from funds entrusted.	29,026,302	24,369,372
Commission This is commission which is charged for the loans provided.	1,060,822	1,276,806
Other income This regards costs charged on to third parties with regard to the provision of loans, service costs, transfer costs and other costs.	7,107,232	6,341,052
EXPENSES		
Personnel expenses This regards salaries, bonuses and other personnel provisions.	8,346,526	7,310,188
Other management costs This includes office costs, housing costs and other general costs.	9,138,392	9,566,129
Depreciation This is the depreciation of tangible assets.	2,626,242	574,403
Release revaluation reserve and latency on buildings	(260,925)	(18,875)
Impairments and write-backs This regards provisions for loans and giro debit balances.	5,249,521	5,181,806

OFF BALANCE SHEET RECEIVABLES AND COMMITMENTS

OFF BALANCE SHEET RECEIVABLES

The off balance sheet receivables refer to the currency swaps with the Central Bank of Surinam (resulting from the macro economic stabilisation packages of June and December 2014).

Currency swaps

Below a summary is presented of the currency swaps with the Central Bank of Surinam, resulting from the one-off release of the cash reserve in June and December 2014.

1. USD 5,037,723 swap agreement with USD repurchase agreement as at 9 December 2015 at an exchange rate of 3.25;
2. USD 1,150,000 swap agreement with USD repurchase agreement as at 7 January 2016 at an exchange rate of 3.25;
3. USD 1,150,000 swap agreement with USD repurchase agreement as at 7 July 2016 at an exchange rate of 3.25;
4. EUR 1,000,000 swap agreement met EUR repurchase agreement as at 24 February 2015 at an exchange rate of 4.386;
5. EUR 5,125,833 swap agreement with EUR repurchase agreement as at 9 December 2015 at an exchange rate of 4.04;
6. EUR 1,500,000 swap agreement with EUR repurchase agreement as at 7 January 2016 at an exchange rate of 4.403;
7. EUR 1,500,000 swap agreement with EUR repurchase agreement as at 7 July 2016 at an exchange rate of 4.403.

Ad 1. This swap is connected with the macro economic stabilisation package of the CBvS (CBvS stabilisation package) of December 2014 where the USD cash reserve restriction was reduced by 10% or USD 7,196,747. The difference of USD 2,159,023 between the aforementioned cash reserve reduction and the amount of the swap was returned to the free available USD position of the bank.

Ad 2 and 3. These two swaps relate to the CBvS stabilisation package of June 2014, where the USD cash reserve restriction was reduced by 10% or USD 4,600,000. The difference of USD 2,300,000 between the previously mentioned cash reserve reduction and the total amount of these two swaps was returned to the free available USD position of the bank.

Ad 4. This swap is not related to the CBvS stabilisation package and is funded from the own free EUR position of the bank.

Ad 5. This swap is related to the CBvS stabilisation package of December 2014 where the EUR cash reserve restriction was reduced by 25% or EUR 5,125,833, The full cash reserve reduction was used for the swap transaction.

Ad 6 and 7. These two swaps relate to the CBvS stabilisation package of June 2014 where the EUR cash reserve restriction was reduced by 20% or EUR 4,000,000. The difference of EUR 1,000,000 between the previously-mentioned cash reserve reduction and the total amount of these two swaps was returned to the free available EUR position of the bank.

The counter value that came available from all the abovementioned swaps has largely been invested in tranches of treasury paper with the same duration as these swaps. For more information on investments in treasury paper we refer to the notes to this item.

OFF BALANCE SHEET LIABILITIES

Bank guarantees

Bank guarantees of a total amount of SRD 193,384 and USD 341,250 were provided.

Operational lease

In 2014, Finabank concluded operational lease contracts for two printers for an amount of USD 1,482 per month. The duration is one year.

In 2014, Finabank concluded operational lease contracts for four vehicles for an amount of USD 2,050 per month. The duration is five years.

OTHER INFORMATION

Statutory arrangement for appropriation of profit

Articles 31 and 32 of the articles of association state:

- the company conducts a dividend policy that is submitted to the General Shareholders Meeting by Management after approval by the Supervisory Board;
- the profit to be distributed will be made payable within three months after the adoption of the balance sheet and the profit and loss account by the General Shareholders Meeting;
- if a loss was made in any year that cannot be covered from a reserve, it will remain on the profit and loss account and no profit will be assumed to be made during the following years, until such time as the loss has not been cleared;
- any dividend which has not been collected within five years after it became payable, will be for the benefit of the company.

Proposal for appropriation of 2013 profit

As at 25 July 2014, the General Shareholders' Meeting approved the proposal of the Supervisory Board to add the 2013 net result of SRD 5,999,091 to the other reserves.

Proposal for appropriation of 2014 profit

Pending the decision by the General Shareholders' Meeting regarding the appropriation of the 2014 profit, this result has been recognised for now as result for the year in equity.

Events after balance sheet date

The pension provision for personnel excluding Management was deposited at N.V. Surinaamse Assurantie Maatschappij Self Reliance.

REPORT OF THE INDEPENDENT AUDITOR ON THE CONDENSED FINANCIAL STATEMENTS

To: Supervisory Board and the board of directors of
van Finabank N.V.
Suriname

Our ref: 15/04-107

REPORT OF THE INDEPENDENT AUDITOR ON THE CONDENSED FINANCIAL STATEMENTS

The accompanying condensed financial statements, which comprise the balance sheet as at December 31, 2014, the profit and loss account, cash flow overview of the year then ended, and related notes, are derived from the audited financial statements of Finabank N.V.

We expressed an unmodified audit opinion on those financial statements in our report dated March 31, 2015. Those financial statements, and the condensed financial statements, do not reflect the effect of events that occurred subsequent to the date of our report on the financial statements.

The condensed financial statements do not contain all the disclosures required by accounting principles generally accepted in the Netherlands. Reading the condensed financial statements, therefore, is not a substitute for reading the audited financial statements of Finabank N.V.

Management's responsibility for the condensed financial statements

Management is responsible for the preparation of the condensed financial statements in accordance with the accounting policies disclosed in the notes to the condensed financial statements.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the condensed financial statements based on our procedures, which were conducted in accordance with International Standard on Auditing (ISA)810, "Engagements to Report on Summary Financial Statements".

Opinion

In our opinion, the condensed financial statements are consistent, in all material respects, with the audited financial statement of Finabank N.V. for the year ended December 31, 2014 and in accordance with the accounting policies disclosed in the notes to the condensed financial statements.

Suriname, Paramaribo,
April 2, 2015

KPMG Assurance Services N.V. | Nicole Baptista RA

KPMG Assurance Services N.V. is a Surinam limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Finabank Hoofdkantoor
Dr. Sophie Redmondstraat 59–61 T.: 472266

FiliaLEN:
Mr. J. Lachmonstraat 49 T.: 430300
Doerga Sawhstraat 72, Nw. Nickerie T.: 230032
Swift address: FBNASRPA

www.finabanknv.com

